

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ
จังหวัดปทุมธานี

นางมยุรี พินจงสกุลดิษฐ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2560

**An Evaluation of School – Based Curriculum in Thai Language Learning Area at
the Primary Level of Chumchon Wat Chankapho School
in Pathum Thani Province**

Mrs. Mayuree Phinchongsakuldit

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Evaluation
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

2017

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ
จังหวัดปทุมธานี

ชื่อและนามสกุล นางมยุรี พินจงสกุลดิษฐ์

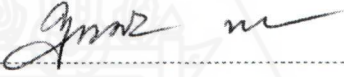
แขนงวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา

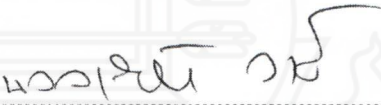
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี พรหมมาพันธุ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2561

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี พรหมมาพันธุ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นวลเสนห์ วงศ์เชิดธรรม)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คั่นคว่าอิสระ การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี
ผู้ศึกษา นางมยุรี พินจงสกุลดิษฐ์ รหัสนักศึกษา 2582500902
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การประเมินการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี พรหมมาพันธุ์ ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษา (2) ประเมินกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรสถานศึกษา และ (3) ประเมินผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา จำนวน 6 คน และนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 114 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 121 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบบันทึกข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ด้านปัจจัยเบื้องต้นโดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหารายวิชา บุคลากร อาคารสถานที่ สื่อ อุปกรณ์การการสอนและแหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ (2) ด้านกระบวนการดำเนินงานโดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล และ (3) ด้านผลผลิต โดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ ความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

คำสำคัญ การประเมิน หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประถมศึกษา

Independent Study title : An Evaluation of School – Based Curriculum in Thai Language Learning Area at the Primary Level of Chumchon Wat Chankapho School in Pathum Thani Province

Researcher: Mrs. Mayuree Phinchongsakuldit ; **ID:** 2582500902;

Degree: Master of Education (Educational Evaluation);

Independent Study Advisor: Dr. Boonsri Prommapun, Associate Professor;

Academic year: 2017

Abstract

The objectives of this research were (1) to evaluate the input of school-based curriculum; (2) to evaluate the process of school-based curriculum; and (3) to evaluate the output of school-based curriculum in Thai Language Learning Area at the Primary Level of Chumchon Wat Chankapho School in Pathum Thani Province.

The key research informants totaling 121 persons consisted of 1 administrator, 6 teachers and 114 students. The research instruments were a questionnaire and a data recording form. Data were analyzed using the percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The results showed that (1) regarding the input evaluation, it was found that the input as a whole including the curriculum structure, course contents, personnel, buildings, instructional media, teaching aids and learning sources, and budget was appropriate at the high level; (2) regarding the process evaluation, it was found that the process as a whole including the curriculum management, organization of learning activities, and measurement and evaluation was appropriate at the high level; and (3) regarding the output evaluation, it was found that the output as a whole including the learning achievement, desirable characteristics, and ability of reading, analytical thinking and writing was appropriate at the high level. Thus, the evaluation results met the pre-determined criteria.

Keywords: Evaluation, School-based curriculum, Thai Language Learning Area, Primary level

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างดียิ่ง จาก รองศาสตราจารย์ ดร. บุญศรี พรหมมาพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ นवलเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม ประธานกรรมการสอบ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบคุณ นายประพุกฤทธิ์ บุญอำไพ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 นางศรีรัตน์ ยั่งยืน ครูผู้ทรงคุณค่า (ครูชำนาญการพิเศษ) โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี และ นายอำคา สิทธิระบุตร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดหนองจอก (ภักดินรเศรษฐ) สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ซึ่งให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู และนักเรียน โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอน้อมนุชาพระคุณบิดามารดาและบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ ให้ความเมตตาแก่ผู้ศึกษา มาโดยตลอด และเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่ง ที่ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

มยุรี พินจงสกุลดิษฐ์

กรกฎาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร	9
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	16
แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา	35
หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา	
โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุม	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	59
ประชากร	59
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	63
กรอบแนวทางการประเมิน	64
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยเบื้องต้น.....	68
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร.....	80
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษา	88
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	91
สรุปการวิจัย	91
อภิปรายผล	100
ข้อเสนอแนะ	106
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	113
ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	114
ข หนังสือจากมหาวิทยาลัย ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ.....	116
ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	120
ง การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นและผลประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือ จาก ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	137
จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ.....	145
ประวัติผู้ศึกษา.....	148

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักสูตรของนักพัฒนาหลักสูตร 12
ตารางที่ 2.2	แสดงโครงสร้างเวลาเรียน โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี 42
ตารางที่ 2.3	แสดงโครงสร้างและสัดส่วนคะแนน โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี 43
ตารางที่ 2.4	แสดงตัวชี้วัด 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 45
ตารางที่ 2.5	แสดงการให้ระดับผลการเรียน 48
ตารางที่ 3.1	กรอบแนวทางการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี 64
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหาร และครูผู้สอน 67
ตารางที่ 4.2	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน 68
ตารางที่ 4.3	ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย 69
ตารางที่ 4.4	ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านโครงสร้างหลักสูตร ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย 69
ตารางที่ 4.5	ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านเนื้อหารายวิชา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย 70
ตารางที่ 4.6	ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านบุคลากร ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย 71
ตารางที่ 4.7	ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านอาคารสถานที่ ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย 72
ตารางที่ 4.8	ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย 73
ตารางที่ 4.9	ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านงบประมาณ ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย 74
ตารางที่ 4.10	ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็น ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 75

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านเนื้อหา ตามความคิดเห็น ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6	75
ตารางที่ 4.12 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านครูผู้สอน ตามความคิดเห็น ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-.....	76
ตารางที่ 4.13 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านอาคารสถานที่ ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6	77
ตารางที่ 4.14 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียน การสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6	78
ตารางที่ 4.15 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย	80
ตารางที่ 4.16 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการ บริหารหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย	81
ตารางที่ 4.17 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ..	82
ตารางที่ 4.18 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการวัด และประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย	83
ตารางที่ 4.19 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-.....	84
ตารางที่ 4.20 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ...	85
ตารางที่ 4.21 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการวัด และประเมินผล ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6	86
ตารางที่ 4.22 ร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับ ประถมศึกษา ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.23 ร้อยละของผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี	89
ตารางที่ 4.24 ร้อยละของผลการประเมินการอ่าน คิควิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี	90

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี	4
ภาพที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบของหลักสูตร	13
ภาพที่ 2.2 องค์ประกอบของการจัดกระบวนการศึกษา	23
ภาพที่ 2.3 รูปแบบการประเมินเชิงระบบ	29
ภาพที่ 2.4 องค์ประกอบหลักของระบบ	29
ภาพที่ 2.5 รูปแบบการประเมินเชิงระบบ (IPP)	30
ภาพที่ 2.6 มิติและประเด็นคำถามในการประเมินรูปแบบเชิงระบบ	32

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นรายวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการศึกษาของเยาวชน เนื่องจากภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) รัฐบาลได้กำหนดให้ วันที่ 29 กรกฎาคม ของทุกปี เป็นวันภาษาไทยแห่งชาติตั้งแต่วันที่ 13 กรกฎาคม 2542 เป็นต้นมา เนื่องจากในวันที่ 29 กรกฎาคม 2505 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงอภิปรายเรื่อง “ ปัญหาการใช้ภาษาไทย ” ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พระองค์ทรงดำเนินการอภิปราย และทรงสรุปการอภิปรายดีเยี่ยม แสดงถึงพระปรีชาสามารถ ดังกระแสพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า (<http://th.wikipedia.org/wiki/วันภาษาไทยแห่งชาติ>)

“...เรามีโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้

ปัญหาเฉพาะในด้านรักษาภาษาก็มีหลายประการ

อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางออกเสียง คือให้ออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน

อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีใช้

หมายความว่าวิธีใช้คำมาประกอบประโยคนับเป็นปัญหาที่สำคัญ

ปัญหาที่สาม คือความร่ำรวยในคำของภาษาไทย ซึ่งพวกเรานึกว่าไม่ร่ำรวยพอ

จึงต้องมีการบัญญัติศัพท์ใหม่มาใช้... สำหรับคำใหม่ที่ตั้งขึ้นมีความจำเป็นในทางวิชาการไม่น้อย แต่บางคำที่ง่าย ๆ ก็ควรจะมี ควรจะใช้คำเก่าๆ ที่เรามีอยู่แล้ว ไม่ควรจะมาตั้งศัพท์ใหม่ให้ยุ่งยาก..."

ภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในทุกระดับการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดนโยบายสำคัญให้นักเรียนทุกระดับชั้นสามารถอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ โดยเฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อเป็นการวางรากฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูงต่อไป

หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนรู้ซึ่งกำหนดไว้อย่างเป็นทางการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และพัฒนาการในทุกด้านตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ และหมายรวมถึงหลักสูตรซ่อนเร้นหรือแฝงเร้น ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนนอกเหนือจากจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ด้วย หลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ นับตั้งแต่การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา รวมทั้งการจัดการศึกษานอกระบบ และการจัดการศึกษารูปแบบอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการด้านสังคม เศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการพัฒนาประเทศด้านอื่นๆ โดยผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่าย ทุกระดับจะต้องวางแผนการพัฒนาหลักสูตรและการสอนให้บังเกิดผลโดยตรงต่อผู้เรียนในด้านความรู้ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในแนวทางที่พึงปรารถนา (ประยงค์ เนาบุตร และ สุทธิวรรณ ตันติธนาวงศ์, 2555, น. 5)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ผู้เรียน เรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตดี มีความสามารถแข่งขันในเวทีโลก โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตรในแต่ละระดับ การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการที่สำคัญของการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยทุกหลักสูตรเมื่อมีการใช้ไประยะหนึ่งต้องมีการประเมินหลักสูตร ซึ่งโดยทั่วไปการประเมินหลักสูตร คือ การรวบรวมและศึกษาข้อมูล รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบหลักสูตรว่ามีคุณค่าบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ หลักสูตรมีข้อดีในเรื่องใดและมีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นหลักสูตรมีความสำคัญคือช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหาร และเป็นการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสำเร็จของการใช้

หลักสูตร เพื่อให้ทราบว่าผลผลิตที่ได้จากหลักสูตรนั้น เป็นไปตามเจตนารมณ์หรือจุดหมายของหลักสูตรสังคมและผู้เรียนเพียงใด (สมคิด พรหมจ้อย, 2557, น.11-21)

ทั้งนี้ โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และได้ดำเนินการใช้หลักสูตรตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 ภายใต้วิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ว่า “โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อเป็นโรงเรียนคุณธรรม นำความรู้ มุ่งสู่มาตรฐานการศึกษา ก้าวหน้าเทคโนโลยี รักษ์วัฒนธรรมประเพณี ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” (ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ, 2559, น.2) จากการติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในปีการศึกษา 2558 , 2559 และ 2560 พบว่า มีนักเรียนอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ จึงทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2558 , 2559 และ 2560 พบว่าโรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย 38.44 , 46.28 และ 43.02 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ทั้งเกณฑ์ในระดับประเทศ ระดับสังกัดระดับจังหวัด และระดับเขตพื้นที่การศึกษา (ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ, 2560)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับโรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ได้มีการใช้และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษามาตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 จนถึงปีการศึกษา 2560 ซึ่งจากการดำเนินการใช้หลักสูตรดังกล่าวผู้วิจัยพบว่ายังไม่มีมีการประเมินอย่างเป็นระบบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินเสนอต่อผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

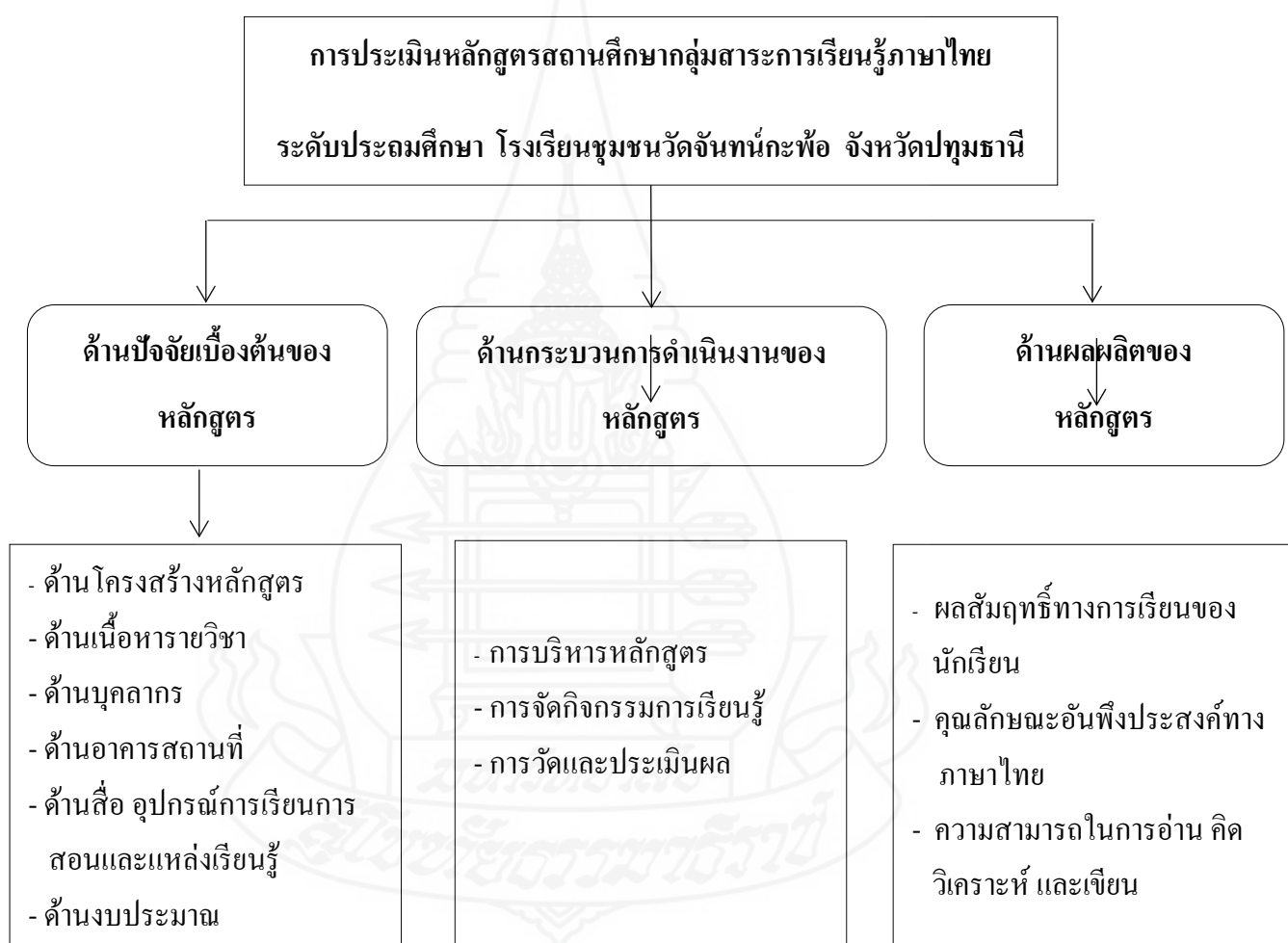
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

2.2 เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

2.3 เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา จำนวน 6 คน และนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 114 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 121 คน

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

4.2.1 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านเนื้อหารายวิชา ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ และด้านงบประมาณ

4.2.2 ด้านกระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

4.2.3 ด้านผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

4.3 ระยะเวลา

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการระหว่าง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หมายถึง แนวทางการจัดการศึกษา ประมวลวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดในสำหรับการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้

5.2 การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการศึกษารวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลผลของการใช้ข้อมูล และการรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

5.3 ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร หมายถึง การประเมินความพร้อมและความเหมาะสมด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านเนื้อหารายวิชา ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านสื่อ อุปกรณ์การ

เรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ และด้านงบประมาณของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

5.4 กระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร หมายถึง การประเมินความเหมาะสมด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

5.5 ผลผลิตของหลักสูตร หมายถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน ของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

5.6 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

5.7 ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียนแก่นักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

5.8 ครูวิชาการ หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการบริหารงานด้านวิชาการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น อย่างมีคุณภาพ และมาตรฐานสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยยึดหลักการรักษาวัฒนธรรมที่ดีของโรงเรียน โดยมีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ เช่น การบริหารหลักสูตร การบริหารโครงการตามแผนพัฒนาของโรงเรียน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการเรียนการสอน การพัฒนางานห้องสมุด การวัดและประเมินผล และการพิจารณาคัดเลือกหนังสือแบบเรียน แบบฝึกทักษะทุกระดับชั้นร่วมกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ของโรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

5.9 นักเรียน หมายถึง ผู้ศึกษาเล่าเรียน ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้ข้อมูลสำหรับโรงเรียนในการนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.2 ได้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน ที่จะใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.3 ใช้เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
 - 1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 1.4 ประเภทของหลักสูตร
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร
 - 2.1 ความหมายการประเมินหลักสูตร
 - 2.2 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร
 - 2.3 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 2.4 ขั้นตอนการประเมินหลักสูตร
 - 2.5 รูปแบบการประเมินหลักสูตร
 - 2.6 ชนิดของเครื่องมือและการเลือกเครื่องมือเพื่อใช้ในการประเมินหลักสูตร
3. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.1 ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.2 องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.3 ความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.4 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
4. หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร ได้มีผู้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้หลายความหมายสรุปได้ดังนี้

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540, น.7) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตร คือ เอกสารที่บรรจุแผนงานหรือโครงการและเนื้อหากิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมต่าง ๆ อันพึงปรารถนาของสังคมนั้น ทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยแผนงานหรือโครงการนั้นมีองค์ประกอบที่สมบูรณ์ คือ มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน มีการกำหนดเนื้อหาสาระ ประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อผู้เรียน มีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบ มีการนำแผนและโครงการนั้นไปปฏิบัติในสถาบันการศึกษา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538, น.46 อ้างถึงใน ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธิวรรณ ตันติธนาวงศ์ 2555, น.5) กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมายสองนัย ความหมายในวงแคบหลักสูตร คือ วิชาที่สอน ส่วนความหมายในวงกว้างหลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้กับผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนซึ่งเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม

พิสมัย ถิณะแก้ว (2539, น.1-2 อ้างถึงใน ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธิวรรณ ตันติธนาวงศ์ 2555, น.5) อธิบายว่า ความหมายของหลักสูตรจำแนกได้ 4 ลักษณะ ดังนี้ หลักสูตรคือ เนื้อหาวิชาหรือรายวิชาที่จัดไว้เป็นระบบเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาแผนงานหรือโครงการ ซึ่งเป็นข้อกำหนดในการจัดการศึกษามวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้แก่ผู้เรียน และกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดให้แก่ผู้เรียน

สงบ ลักษณะ (2542, น.9 อ้างถึงใน ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธิวรรณ ตันติธนาวงศ์ 2555, น.5) กล่าวว่า หลักสูตรคือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่จัดให้แก่ผู้เรียนได้รับเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาทั้งพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ และค่านิยมต่าง ๆ

ไวล์สและบอนดิ (Wiles and Bondi 1989, น 7 อ้างถึงใน ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธิวรรณ ตันติธนาวงศ์ 2555, น.5) อธิบายว่า หลักสูตร คือเป้าหมายหรือค่านิยมซึ่งจัดเป็นประสบการณ์ให้กับผู้เรียนโดยใช้กระบวนการพัฒนาตามขั้นตอนที่กำหนด

ทาบ (Taba 1962, น. 11 อ้างถึงใน ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธิวรรณ ตันติธนาวงศ์ 2555, น.5) นิยามว่า หลักสูตร หมายถึง แผนสำหรับการเรียนรู้

โบซอง (Beauchamp 1961, น. 67 อ้างถึงใน ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ 2555, น.5) ให้ความหมายว่า หลักสูตร หมายถึง แผน ซึ่งประกอบด้วย ประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในโรงเรียน

กล่าวโดยสรุป หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนรู้ซึ่งกำหนดไว้อย่างเป็นทางการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และพัฒนาการในทุกด้านตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาในรูปแบบอื่นๆ และหมายรวมถึงหลักสูตรซ่อนเร้น หรือแฝงเร้น ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนนอกเหนือจากจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ด้วย

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ (2555, น.5-6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ นับตั้งแต่การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา รวมทั้งการจัดการศึกษานอกระบบและการจัดการศึกษารูปแบบอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวกำหนด ทิศทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการด้านสังคม เศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการพัฒนาประเทศด้านอื่นๆ โดยผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ทุกฝ่าย ทุกระดับจะต้องวางแผนการพัฒนาหลักสูตรและการสอนให้บังเกิดผลโดยตรงต่อผู้เรียนใน ด้านความรู้ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในแนวทางที่พึงปรารถนา การถ่ายทอด วัฒนธรรม การเสริมสร้างทักษะ ปลูกฝังเจตคติค่านิยมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนั้น หลักสูตรจึงมีความสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1.2.1 หลักสูตรเป็นแผนและแนวทางในการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตาม นโยบายเป้าหมายและความคาดหวังของรัฐ

1.2.2 หลักสูตรเป็นตัวกำหนดความมุ่งหมายขอบข่ายเนื้อหา แนวทางการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลและแหล่งทรัพยากรสำหรับการจัดการศึกษาของผู้บริหารและ ครู

1.2.3 หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการทุก ด้านของผู้เรียนให้สอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

1.2.4 หลักสูตรเป็นทิศทางการจัดสรรและบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษาใน ด้านอัตรากำลังคน การพัฒนาบุคลากร การจัดสรรงบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุกรรมและ เทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538, น. 47 อ้างถึงใน ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธีวรรณ ตันติ
 รัตน์งานวงศ์ 2555,น.6) ให้ความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการควบคุม
 มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามนโยบายและแผนพัฒนา
 การศึกษาและสอดคล้องกับความต้องการแต่ละท้องถิ่น

ศุมน อมรวิวัฒน์ (2530, น. 92 อ้างถึงใน ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธีวรรณ
 ตันติรัตน์งานวงศ์ 2555,น.6) ให้ความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายการ
 เรียนรู้ จุดมุ่งหมายปลายทางหรือลักษณะของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตทางการศึกษาว่า ผู้เรียนควร
 เรียนรู้อะไร มีทักษะอะไรบ้าง และมีบุคลิกภาพที่ ตลอดจนเจตคติอย่างไร

กล่าวโดยสรุป หลักสูตรมีความสำคัญ คือ เป็นเครื่องกำหนดทิศทางการจัดการ
 เรียนรู้และประสบการณ์ แก่ผู้เรียน โดยครูจะต้องเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้เป็นเครื่องมือในการ
 กำหนด แนวทางในการจัดประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนและสังคมได้รับประโยชน์โดยตรง

1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง การจัดระบบโครงสร้างภายในของหลักสูตร
 ว่ามีส่วนประกอบสำคัญอะไรบ้าง ซึ่งนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรได้กล่าวถึง
 องค์ประกอบของหลักสูตรไว้ ดังนี้

ไทเลอร์ (Tyler 1964, น. 11-13 อ้างถึงใน ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธีวรรณ
 ตันติรัตน์งานวงศ์ 2555,น.6) ได้เสนอแนวคิดในการจัดหลักสูตรแบบหลักการเหตุผล ว่าหลักสูตร
 ควรมีองค์ประกอบครอบคลุมประเด็นสำคัญต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จ
2. ประสบการณ์เรียนรู้ซึ่งต้องจัดการให้ผู้เรียนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตาม
 จุดมุ่งหมายทางการศึกษา
 ที่กำหนดไว้

3. มวลประสบการณ์ที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ
4. วิธีการประเมินผลว่าการเรียนรู้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ทาบ (Taba 1962, น. 10 อ้างถึงใน ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธีวรรณ ตันติรัตน์
 งานวงศ์ 2555,น.7) เสนอว่า องค์ประกอบหลักสูตรมี 4 ส่วน คือ

1. ความมุ่งหมาย
2. เนื้อหา
3. การนำหลักสูตรไปใช้และ
4. การประเมินผล

โบซอง (Beauchamp 1981, น. 67-70 อ้างถึงใน ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธีวรรณ ตันติรจนาวงศ์ 2555, น.7) กล่าวว่า องค์ประกอบหลักสูตรมี 4 ส่วน คือ

1. ขอบข่ายเนื้อหา
2. เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เฉพาะ
3. การวางแผนการใช้หลักสูตร
4. การพิจารณาตัดสิน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538, น. 59 อ้างถึงใน ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธีวรรณ ตันติรจนาวงศ์ 2555, น.7) ได้เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักสูตรของนักพัฒนาหลักสูตรที่สำคัญ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักสูตรของนักพัฒนาหลักสูตร

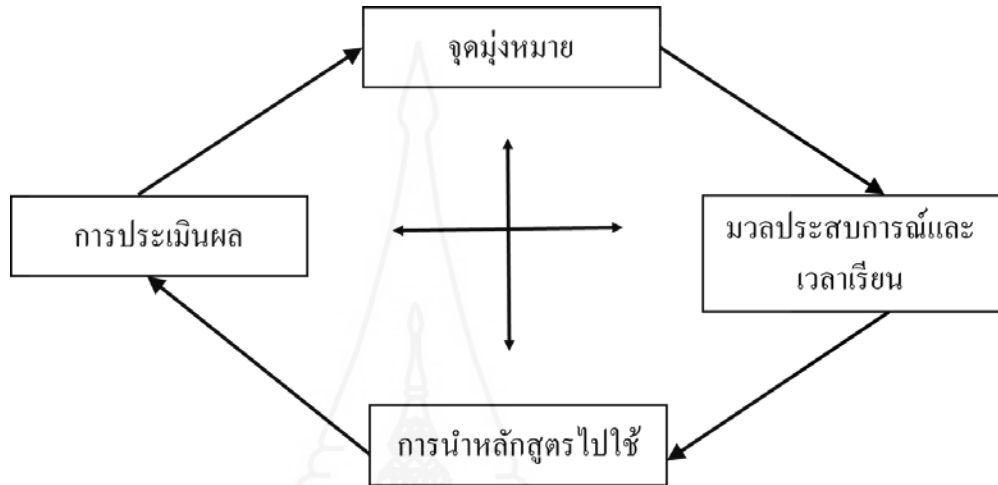
ไทเลอร์ (1949)	ทาบา (1962)	โบซอง (1981)
1. กำหนดวัตถุประสงค์	1. วินิจฉัยความต้องการและกำหนดวัตถุประสงค์	1. กำหนดวัตถุประสงค์
2. เลือกเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้	2. เลือกและจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้	2. กำหนดขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้
3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ	3. เลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้	3. วางแผนการใช้หลักสูตร
4. การประเมินผลการเรียนรู้	4. กำหนดวิธีการประเมินผล	4. กำหนดเกณฑ์การตัดสิน

สงขลิก (2542, น.9 อ้างถึงใน ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธีวรรณ ตันติรจนาวงศ์ 2555, น. 7-8) จำแนกองค์ประกอบหลักสูตรไว้ 5 ส่วน คือ

1. ผลการเรียนรู้ ซึ่งนิยมเรียกว่า มาตรฐานคุณภาพ หรือสิ่งที่เรียกว่า จุดประสงค์การเรียนรู้
2. ขอบข่ายเนื้อหาวิชา หรือที่เรียกว่า องค์ความรู้
3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือสิ่งที่เรียกว่าแผนการสอนหรือกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดที่ครูจะต้องคิดค้นกระบวนการที่ดีที่สุด เพื่อรับประกันว่า ผู้เรียนทุกคนจะบรรลุผลการเรียนรู้ได้ครบถ้วน
4. แผนการใช้สื่อการเรียนการสอน

5. แผนการวัดผลประเมินผล เพื่อแสดงหลักฐานการบรรลุผลการเรียนรู้โดยหลักการที่เป็นสากล

วิชัย ราษฎร์ศิริ (2522, น.12-13 อ้างถึงใน ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ 2555, น. 8-9) สรุปว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบของหลักสูตร

จากภาพที่ 2.1 มีความหมายดังนี้

1. **จุดมุ่งหมายของหลักสูตร** หมายถึง แนวคิดในการจัดการศึกษาซึ่งเป็นผลมาจากความเชื่อหรือปรัชญาในการจัดการศึกษา ความต้องการของสังคมและความคาดหวังที่มีต่อผู้เรียนว่าควรมีพฤติกรรมอะไรบ้าง จึงเป็นคนที่มีความรู้ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในแนวทางที่พึงปรารถนาต่อสังคม

2. **มวลประสบการณ์หรือเนื้อหาวิชา และเวลาเรียน**

2.1 **มวลประสบการณ์หรือเนื้อหาวิชา** เปรียบเสมือนสื่อหรือเครื่องนำทางพาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกมวลประสบการณ์หรือเนื้อหาวิชาอาจจัดเป็นกลุ่มวิชา หมวดวิชา หรือรายวิชาก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเจตนาและความเหมาะสมในการจัดทำหลักสูตร

2.2 **เวลาเรียน** คือ ส่วนที่กำหนดว่า หลักสูตรนั้นต้องใช้เวลาศึกษาทั้งหมดกี่ปีแต่ละปีต้องเรียนกลุ่มวิชาหรือรายวิชาอะไรบ้าง ทยอยละเท่าไร ในแต่ละสัปดาห์ต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง เป็นเวลาเท่าไร

3. **การนำหลักสูตรไปใช้** หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้บริหารและครูนำไปปฏิบัติให้เกิดผลแก่ผู้เรียน ประกอบด้วย กิจกรรมสำคัญ 3 ประการคือ

3.1 การแปลงหลักสูตรสู่การสอน ได้แก่ การจัดทำเอกสารหลักสูตรวัสดุและอุปกรณ์การสอนที่ต้องใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตัวอย่างเอกสารหลักสูตร เช่น แผนการสอน คู่มือครู แบบเรียน แบบฝึกเสริมทักษะ หนังสืออ่านประกอบ เป็นต้น

3.2 การจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น วัสดุหลักสูตร เอกสารหลักสูตร การจัดอบรมบุคลากรทั้งผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ รวมทั้งการเตรียมอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการห้องสมุดให้พร้อมที่จะรองรับกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

3.3 การสอน เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้และรายละเอียดของเนื้อหาวิชา จุดหมายปลายทางของกระบวนการสอนคือ ทำให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การสอนถือว่าเป็นหัวใจและเป็นกิจกรรมสำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ หากไม่มีการสอนหลักสูตรแม้จะกำหนดไว้อย่างดีเลิศเพียงใด ก็ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่มุ่งหวังได้

4. การประเมินผล เป็นกระบวนการค้นหาคำตอบเกี่ยวกับหลักสูตร 2 ลักษณะ คือ

4.1 การประเมินผลการเรียน เป็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนและการปรับปรุงการเรียนการสอนของครู

4.2 การประเมินผลหลักสูตร เป็นการประเมินผลเกี่ยวกับปัจจัยป้อน กระบวนการผลิต และผลกระทบของหลักสูตรเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาและความต้องการของสังคม

จากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรของนักการศึกษาและนักพัฒนาหลักสูตรที่นำเสนอตามลำดับ อาจสรุปได้ว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบสำคัญคือ จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา ขอบข่ายสาระวิชาหรือมวลประสบการณ์ที่จัดให้กับผู้เรียน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแนวการประเมินผลการเรียนรู้

1.4 ประเภทของหลักสูตร

รูปแบบของหลักสูตรต่างๆ เกิดตามการเปลี่ยนแปลงทางความคิด ทฤษฎีทางการศึกษา ปรัชญาการศึกษา จิตวิทยาทางการศึกษา การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และนวัตกรรมทางการศึกษา มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบของหลักสูตร ดังต่อไปนี้

ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ (2555, น. 9) กล่าวว่า การจัดประเภทของหลักสูตร อาจจัดแบ่งได้ 3 กลุ่ม ตามเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดหมวดหมู่ ดังนี้

1. จัดประเภทหลักสูตรตามเกณฑ์ในการทำหรือพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

1.1 หลักสูตรแกนกลาง หรือหลักสูตรระดับชาติ หมายถึง หลักสูตรที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานระดับชาติ เพื่อให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชน ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

1.2 หลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง หลักสูตรที่จัดทำขึ้นให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2. จัดประเภทหลักสูตรตามลักษณะของเนื้อหาวิชาหรือโครงสร้างของหลักสูตรซึ่งจำแนกได้ดังนี้

2.1 หลักสูตรแบบรายวิชา (Subject Curriculum) เป็นหลักสูตรที่มีลักษณะเด่น คือเป็นหลักสูตรจัดเนื้อหาแบ่งเป็นรายวิชา เน้นการถ่ายทอดความรู้ตามเนื้อหาวิชา เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ การจัดเนื้อหาวิชา จะจัดแยกเป็นรายวิชาย่อย เรียงเนื้อหาวิชาไว้

2.2 หลักสูตรแบบสัมพันธ์วิชา (Correlate Curriculum) เป็นหลักสูตรที่เน้นหนักในเรื่องการถ่ายทอดความรู้ และเนื้อหาวิชาเป็นหลักในการสอน การจัดเนื้อหาวิชาต่างๆ มีความสัมพันธ์กัน ผู้สอนจะเน้นถ่ายทอดความรู้ของแต่ละรายวิชาเป็นหลัก และนำความรู้ จากวิชาอื่นที่สัมพันธ์กันมาผนวกเข้าด้วยกัน การจัดการเรียนการสอนจะเน้นครูเป็นศูนย์กลาง การวัดและการประเมินผลมุ่งวัดความรู้ด้านเนื้อหาและเน้นการพัฒนาด้านสติปัญญาเป็นสำคัญ

2.3 หลักสูตรแบบสหสัมพันธ์ (Broad Fields Curriculum) เป็นหลักสูตรที่เน้นในด้านเนื้อหาวิชา และการวัดพัฒนาการด้านปัญญา มุ่งถ่ายทอดเนื้อหาสาระวิชาความรู้ต่างๆ การจัดเนื้อหาสาระมุ่งให้เกิดการผสมผสานความรู้ (Integration of Knowledge) วิชาที่มีเนื้อหาสาระใกล้เคียงกันนำมารวมกัน เป็นหมวดวิชาเดียวกัน การจัดการเรียนการสอนมุ่งวัดความรู้ด้านเนื้อหาวิชา และพัฒนาการทางด้านสติปัญญาเป็นสำคัญ

2.4 หลักสูตรแบบกิจกรรมหรืออิงประสบการณ์ (Activity or Experience – based Curriculum) เน้นให้เกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และจัดให้เกิดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดเนื้อหาวิชา จะจัดให้สอดคล้องกับประสบการณ์จริง ยึดเอากิจกรรม ความสนใจ และประสบการณ์ สภาพแวดล้อมเป็นแนวทางในการจัดลำดับประสบการณ์ การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ ไปใช้ในชีวิตจริง การจัดการเรียนการสอนเน้นสอนโดยการแก้ปัญหาเป็นหลัก จัดกิจกรรมและประสบการณ์ ให้ผู้เรียนได้แสดงออกด้วยการลงมือกระทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning by Doing) การจัดการเรียนการสอนยึดความแตกต่างของบุคคลเป็นสำคัญ

2.5 หลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม (Social Process and Life Function Curriculum) จุดเน้นของหลักสูตรคือเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม มุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม การจัดเนื้อหาสาระวิชา ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับวิถีชีวิตตามความเป็นจริงและสอดคล้องกับภาวะสังคมในปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีส่วนร่วมในการเรียน และทำกิจกรรมด้วยตนเอง (Active Learning) คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ผู้สอนมีบทบาทในการให้คำแนะนำและปรึกษาผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนจัดเป็นหน่วยกิจกรรม หรือแยกเป็นรายวิชา

2.6 หลักสูตรแบบบูรณาการ (Intergrated Curriculum) เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิดที่เชื่อว่า การจัดประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกันจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งก่อให้เกิดคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต และพัฒนาการต่างๆ ของผู้เรียน และสามารถทำให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. จัดประเภทหลักสูตรตามบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 หลักสูตรที่เน้นสาระวิชา (Subject-centered Curriculum) เป็นหลักสูตรที่เน้นบทบาทผู้สอน

3.2 หลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child-centered Curriculum)

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร ได้มีผู้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้หลายความหมาย สรุปได้ดังนี้

ครอนบาค (Cronbach, 1970, P.231) ให้ความหมาย การประเมินหลักสูตรว่า เป็นการรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในเรื่อง โปรแกรมหรือหลักสูตรการศึกษา

สตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam et al. 1971, P.128) ให้ความหมายว่า การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการหาข้อมูล เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกที่ดีกว่าเดิม

คาร์เตอร์ กู๊ด (Carter V. Good, 1973) ได้ให้ความหมายว่าการประเมินหลักสูตร คือ การประเมินผลของกิจกรรมการเรียนภายในขอบข่ายของการสอนที่เน้นเฉพาะจุดประสงค์ของการตัดสินใจในความถูกต้องของจุดมุ่งหมาย ความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของเนื้อหาและ

ผลสัมฤทธิ์ของวัตถุประสงค์เฉพาะซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจในการวางแผนจัดโครงการและการหมุนเวียนของกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ที่จะจัดให้มีขึ้น

กาญจนา วัชรสุนทร (2555, น.55) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรนั้น อาจให้นิยามง่าย ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินด้วยว่า เป็นการหาศึกษาหลักฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งอาจเป็นการพัฒนาและการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งอาจเป็นการปรับปรุง หรือพัฒนาองค์ประกอบต่าง ๆ ในหลักสูตร เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานตามหลักสูตรและหรือตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านอื่น ๆ

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2555, น.127) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการหาคำตอบ ว่าหลักสูตรมีสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด โดยมีการวัดการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจากหลายองค์ประกอบ ได้แก่

1. วิเคราะห์จากตัวหลักสูตรโดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ การจัดเนื้อหาวิชา ความครบถ้วน ความทันสมัยการจัดลำดับการเรียนรู้
2. วิเคราะห์จากการเตรียมความพร้อมเพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยพิจารณาจากเอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือผู้เรียนและคู่มือผู้สอน
3. วิเคราะห์จากกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ โดยพิจารณาจากการบริหารหลักสูตร การจัดชุดวิชา การจัดผู้สอน การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และการพัฒนาการวัดและประเมินผล
4. วิเคราะห์จากสัมฤทธิ์ผลการเรียนของผู้เรียน โดยพิจารณาความรู้ความสามารถของผู้เรียน เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้วจะต้องนำเสนอข้อมูลเพื่อตัดสินใจหรือการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงหรือเลือกวิธีใหม่

สมคิด พรหมจ้อย (2557, น.11-21) กล่าวว่า การประเมิน เป็นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งของหรือเรื่องต่างๆ อย่างมีหลักเกณฑ์หรือเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศสำหรับตัดสินใจคุณค่าของโปรแกรมหรือหลักสูตร

$$\begin{array}{l} \text{การประเมิน} \quad = \quad \text{การวัด} \quad + \quad \text{การตัดสินใจ} \\ \text{(Evaluation)} \quad = \quad \text{(Measurement)} + \quad \text{(Judgement)} \end{array}$$

การประเมินที่ดีจะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างครอบคลุม ครบถ้วน ซึ่งผู้ประเมินจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ในการวัดตัวแปรอย่างชัดเจนและถูกต้อง ผนวกกับการใช้ดุลพินิจหรือเกณฑ์ในการตัดสินใจคุณค่า หากข้อมูลที่ได้จากการวัดมีความครบถ้วน และมีเกณฑ์การตัดสินใจคุณค่าที่ชัดเจนจะส่งผลให้ความประเมินมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่า หลักสูตร คือ ข้อกำหนดที่ระบุมวลประสบการณ์ที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนได้มีความรู้ ความสามารถ เจตคติ และทักษะตามความมุ่งหวังของหลักสูตร ดังนั้น การประเมินหลักสูตร หมายถึง การรวบรวมและศึกษาข้อมูล รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบหลักสูตรว่ามีคุณค่าบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ หลักสูตรมีข้อดีในเรื่องใดและมีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2557, น.33) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรและการเรียนการสอนว่ามีคุณภาพดีหรือไม่อย่างไร มีส่วนใดบ้างที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

กล่าวโดยสรุป การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการตรวจสอบหลักสูตรที่เป็นระบบ มีขั้นตอน ใช้เครื่องมือที่เชื่อถือได้ และมีกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรว่าได้บรรลุสัมฤทธิ์ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด เพื่อการตัดสินใจในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมีบทบาทสำคัญ ในการตัดสินใจและปรับปรุงหลักสูตรดังที่มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้หลายท่านดังนี้

พิสนุ ฟองสี (2550, น. 135-136) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรหลายประการ ได้แก่ ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่างๆทราบ ความต้องการจำเป็นและความต้องการของประชากรเป้าหมายหลักของหลักสูตรเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสภาพสังคมและผู้เรียน ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง แผนงาน กิจกรรม และหลักสูตรให้เหมาะสมก่อนนำไปปฏิบัติ เป็นการลดโอกาสเสี่ยง อุปสรรค ที่จะทำให้หลักสูตรล้มเหลว

สมคิด พรหมจ้อย (2557, น. 22) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินหลักสูตรมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ดังต่อไปนี้

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เช่น ความจำเป็นและความต้องการของประชากรเป้าหมาย ของหลักสูตร เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาของหลักสูตร เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เรียน

2. ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ ต่อการปรับปรุงแผนงาน กิจกรรมและหลักสูตร ให้เหมาะสมก่อนนำไปปฏิบัติ เพื่อลดโอกาสเสี่ยง อุปสรรค ที่จะทำให้หลักสูตรล้มเหลว

3. ได้ทราบความเหมาะสมของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น

4. ได้ทราบจุดเด่น จุดด้อย ของการบริหารหลักสูตร การพัฒนาบุคลากร กิจกรรม การเรียน การพัฒนาสื่อ การใช้สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อประเมิน ประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของการใช้หลักสูตรให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่

5. การประเมินความสำเร็จของหลักสูตรจะช่วยให้ได้ข้อมูลหลังการใช้หลักสูตร เกิดผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพียงใด ผู้สำเร็จตามหลักสูตร มีการนำความรู้ไปใช้มากน้อยเพียงใด

6. ช่วยให้ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้ใช้หลักสูตร เห็นจุดเด่น จุดอ่อนของตน และ เกิดแรงบันดาลใจในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2557, น.37) ได้กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรว่ามีความสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ชี้ให้เห็นถึงคุณค่าของหลักสูตร
2. เป็นแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
3. เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบของหลักสูตร

4. ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหาร
5. ทำให้ทราบถึงคุณภาพของนักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตร
6. เป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขระบบบริหารหลักสูตร การนิเทศ กำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากความสำคัญของการประเมินหลักสูตรดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสม และสอดคล้องกันหรือไม่ใน องค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรเป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ เพื่อประกอบการตัดสินใจของ ผู้เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตรต่อไป หรือจะพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรอย่างไรให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น เพื่อผู้ใช้หลักสูตรได้รับประโยชน์สูงสุดและบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ

2.3 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

นักวิชาการด้านสาขาหลักสูตรหลายท่านทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร ไว้ดังนี้

แมคนีล (อ้างถึงในชัยวัฒน์ สุทธิวัฒน์, น. 279) จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร คือการใช้เป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจที่จะเลือกหลักสูตร ควรปรับปรุงหลักสูตรตรงไหน และอย่างไร และเพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรใช้หาคำตอบเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน

ทาบา (Taba, 1962, P. 310) การประเมินหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษากระบวนการต่างๆที่กำหนดไว้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงใดบ้างที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับวัตถุประสงค์ทางการศึกษา โดยการประเมินจะครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของหลักสูตรและกระบวนการต่างๆที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ จุดประสงค์ ขอบเขตเนื้อหาสาระ คุณภาพของผู้บริหารและผู้ใช้หลักสูตร สมรรถภาพของผู้เรียน ความสัมพันธ์ของวิชาต่างๆ การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน เป็นต้น

ทิสนา แคมมณี (2544, น. 134) ได้กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรใดๆ ก็ตาม จะมีจุดมุ่งหมายคล้ายคลึงกันอยู่ 3 ประการสำคัญ คือ

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่า หลักสูตรที่จัดขึ้นสามารถสนองตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่
 2. เพื่อตัดสินว่า การวางเค้าโครงและรูปแบบของหลักสูตร ตลอดจนการบริหารงานและการสอนตามหลักสูตร เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่
 3. เพื่อวัดผลดูว่า ผลผลิตคือผู้เรียนนั้นเป็นอย่างไร
- วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537, น. 218-219) จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร คือ
1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรว่าตอบสนองตามที่วัตถุประสงค์หลักสูตรต้องการหรือไม่

2. เพื่อวัดผลว่าเค้าโครงหลักสูตร รูปแบบหลักสูตร วัสดุประกอบหลักสูตรการบริหารหลักสูตร เป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้องหรือไม่
3. เพื่อพิจารณาว่าผลผลิตหลักสูตร มีคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร คือ การหาคุณค่าของหลักสูตร โดยพิจารณาทั้งระบบ ตั้งแต่วัตถุประสงค์ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกระบวนการตลอดจนผลที่เกิดขึ้นจากหลักสูตร เพื่อทราบถึงคุณค่าว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้มากน้อยเพียงไรแล้วนำผลที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงพัฒนา

2.4 กระบวนการประเมินหลักสูตร

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ กล่าวถึงขั้นตอนในการประเมินหลักสูตรไว้ ดังนี้
 ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2554, น.2-16) ได้กล่าวถึงขั้นตอนหรือกระบวนการในการประเมินหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรที่มุ่งประเมิน
2. ระบุหลักการและเหตุผลหรือจุดมุ่งหมายของการประเมิน
3. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน
4. กำหนดขอบเขตของการประเมิน
5. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี รูปแบบการประเมินและตัวอย่างการประเมินต่างๆ
6. ออกแบบการประเมิน
7. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
8. เก็บรวบรวมข้อมูล
9. กำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานการประเมิน
10. วิเคราะห์ข้อมูล
11. รายงานผลการประเมิน

พิสนุ ฟองศรี (2549, น. 137 – 141) สรุปว่าการประเมินหลักสูตรมีขั้นตอนดังนี้

การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร

1. การศึกษารูปแบบหรือแนวทางการประเมิน
2. การกำหนดวัตถุประสงค์หรือประเด็นการประเมิน
3. การกำหนดขอบเขตการประเมิน
4. การพัฒนาตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์ และค่าน้ำหนัก
5. ออกแบบการประเมินหรือกำหนดกรอบแนวคิด
6. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูล
7. การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล
8. การเขียนรายงานการประเมิน

พิชิต ฤทธิจรูญ (2558, น.13) กล่าวว่าขั้นตอนสำคัญในการประเมินหลักสูตร

ประกอบด้วย การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรที่มุ่งประเมิน การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และรูปแบบการประเมิน การกำหนดวัตถุประสงค์และตัวบ่งชี้การประเมิน การออกแบบการประเมิน การจัดทำโครงการประเมินหลักสูตร การพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และ การรายงานผลการประเมินหลักสูตร

ทาบ (Taba 1962, p.324) ได้ให้แนวทางในการประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการมีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์และตีความตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้มองเห็นกระจำชัดในเชิงพฤติกรรม คือ การปฏิบัติได้จริง

2. คัดเลือกและสร้างเครื่องมือ ที่เหมาะสมสำหรับค้นหาหลักสูตร
 3. ใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นประเมินผลหลักสูตรตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
 4. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียนและลักษณะของการสอนเพื่อนำมาประกอบในการแปลผลของการประเมิน
 5. แปลผลการประเมินเพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรและการสอนต่อไป
- สรุปได้ว่า กระบวนการหรือขั้นตอนการประเมินหลักสูตร นั้นผู้ประเมินต้องวิเคราะห์หลักสูตรและศึกษารูปแบบการประเมินหลักสูตรว่าจะประเมินรูปแบบใดที่จะเหมาะสม และได้ข้อมูลที่ต้องการมากที่สุด จากนั้นก็กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน กำหนดขอบเขตการประเมิน กำหนดกรอบแนวคิดการประเมิน และกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน หลังจากนั้นก็สร้างเครื่องมือ เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผลการประเมิน

2.5 รูปแบบการประเมินหลักสูตร

การคิดหารูปแบบการประเมินผลหรือวิธีการประเมินที่เหมาะสม เพื่อนำมาใช้ในการประเมินเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด เพื่อให้ได้คำตอบ และข้อมูลที่ถูกต้องเหมาะสมตามความต้องการที่จะประเมิน รูปแบบต่างๆ ของการประเมินผลมีนักประเมินหลายท่านที่แบ่งแตกต่างกัน โดย ญานา ลินทรัดนศิริกุล (2555, น.167-1) ได้แบ่งประเภทรูปแบบการประเมินตามแนวคิดของสมิท (N.L. Smith) และแนวคิดของวอร์เรนและแซนเดอร์ (Brain R. Worthen and James R. Sanders) มาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งประเภทรูปแบบการประเมิน ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินหลักสูตรโดยอิงจุดประสงค์ เป็นรูปแบบการประเมินที่ไทเลอร์เสนอขึ้นเป็นคนแรก ซึ่งใช้กันมากในการประเมินผลทางการศึกษา ต่อมาแฮมมอนด์ได้พัฒนาเพิ่มโดยรวมการประเมินการสอนและการประเมินสถาบันเข้ามาด้วย นอกจากนี้โพรวิสได้พัฒนารูปแบบการประเมินที่มีการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติจริงกับมาตรฐานที่ตั้งไว้เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร
2. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจ เป็นรูปแบบการประเมินที่ต้องการให้นักประเมินแสดงบทบาทในการตัดสินใจ โดยครอนบาคเสนอแนวคิดก่อน ส่วนสเตคมีแนวคิดโดยเน้นการวัดเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากแนวคิดของครอนบาค
3. การประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจเพื่อการจัดการ เป็นรูปแบบการประเมินที่สตัฟเฟิลบีม เสนอขึ้นมา ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงระบบเพื่อพัฒนาข้อมูลในการตัดสินใจ นอกจากนี้อัสคินได้เน้นถึงความแตกต่างระหว่างการนำหลักสูตรไปใช้และปรับปรุงหลักสูตร

1. รูปแบบการประเมินหลักสูตรโดยอิงวัตถุประสงค์

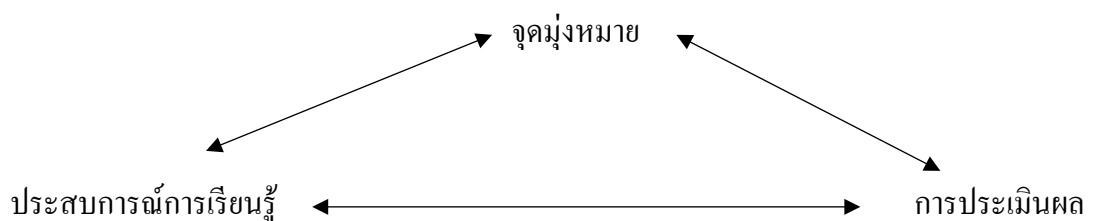
1.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์

กัญจนา ลินทรัตศิริกุล (2555, น. 170-174) ได้กล่าวไว้ว่า ราล์ฟ ดับเบิลยู ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) ได้เสนอรูปแบบการประเมินนี้ในระหว่างและหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นรูปแบบที่นิยมใช้กันมากจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินทางการศึกษา ไทเลอร์ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นการเปรียบเทียบข้อมูลจากการปฏิบัติงานของผู้เรียน กับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ แนวคิดในการประเมินของไทเลอร์มี 2 ลักษณะ คือ

- 1) การประเมินว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่
- 2) การประเมินครั้งหนึ่งๆ น่าจะมีวิธีการประเมินมากกว่า 1 วิธี เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของผู้เรียน

จากแนวคิดดังกล่าวของไทเลอร์จะเห็นว่าในการประเมินไม่สามารถจะใช้วิธีการประเมินผู้เรียน โดยการสอบหลังจากจบหลักสูตรไปแล้ว เนื่องจากไม่ทราบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของผู้เรียนกล่าวคือ ผู้เรียนบางคนอาจบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดก่อนที่จะมีการจัดการเรียนการสอน หรือผู้เรียนบางคนอาจบรรลุจุดมุ่งหมายบางจุดมุ่งหมายก่อนที่จะมีการจัดการเรียนการสอนก็ได้ เพราะฉะนั้นในการประเมินควรมีการประเมินเป็นระยะ ๆ ทำให้สามารถวัดการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนได้ และในการประเมินจะต้องมีหลักฐานที่แสดงว่าผู้เรียนได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดขึ้น นอกจากนี้ในการประเมินจะใช้แบบทดสอบเพื่อให้ผู้สอบเขียนตอบเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ เนื่องจากการใช้แบบทดสอบนั้นเป็นการวัดความรู้ในเนื้อหาวิชาของผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังมีพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่สามารถวัดได้จากการใช้แบบทดสอบ เช่น เจตคติ ความสนใจ เป็นต้น ซึ่งจะต้องใช้เครื่องมือ และวิธีการอย่างอื่นในการประเมิน เช่น แบบวัดเจตคติ แบบวัดความสนใจ หรือใช้เทคนิคการสังเกต หรือสัมภาษณ์ เป็นต้น

การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์นั้นเป็นกระบวนการที่นำมาใช้ในการพิจารณาว่าจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรบรรลุผลหรือไม่ เนื่องจากองค์ประกอบของการจัดกระบวนการศึกษาประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย ประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผล ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 องค์ประกอบของการจัดกระบวนการศึกษา

จากภาพที่ 2.2 จะเห็นว่า การประเมินจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดให้แก่ผู้เรียนด้วย

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
2. กำหนดสถานการณ์เพื่อแสดงให้เห็นว่าจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้บรรลุผล
3. กำหนดเครื่องมือในการประเมิน
4. พัฒนาเครื่องมือในการประเมิน
5. เก็บรวบรวมข้อมูล
6. เปรียบเทียบข้อมูลที่ได้ออกจากการเก็บรวบรวมข้อมูลกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดใน

รูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

จากขั้นตอนการประเมินดังกล่าว จะเห็นว่าเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง ผลที่ได้จากการประเมินจะนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายใหม่

1.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของแฮมมอนด์

กัญจนา ลินทรัตศิริกุล (2555, น. 175-182) ได้กล่าวไว้ว่า โรเบิร์ต แอล แฮมมอนด์ (Robert L. Hammond) ได้เสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตรในระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพิจารณาว่านวัตกรรมทางการศึกษาที่จัดขึ้นบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เนื่องจากที่ผ่านมายังไม่มีข้อมูลหรือหลักฐานเพียงพอที่จะชี้ให้เห็นว่านวัตกรรมทางการศึกษาที่จัดขึ้นได้ผลอย่างไร และในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้การสำรวจความคิดเห็นจากครูและนักเรียนเท่านั้น ซึ่งเป็นการประเมินที่ยังไม่เป็นระบบเนื่องจากไม่ได้นำกระบวนการการประเมินมาใช้แฮมมอนด์จึงได้เสนอรูปแบบการประเมินที่ประกอบด้วย 3 มิติใหญ่ๆ ที่เรียกว่า “โครงสร้างสำหรับการประเมิน” ขึ้น ประกอบด้วย 3 มิติ และต่างมีปฏิสัมพันธ์กันซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของการใช้หลักสูตร ดังนี้

1. มิติด้านการจัดการเรียนการสอน
2. มิติด้านสถาบัน
3. มิติด้านพฤติกรรมการเรียนรู้

1.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส

กัญจนา ลินทรัตศิริกุล (2555, น. 183-187) ได้กล่าวไว้ว่า มอลคอล์ม โพรวัส (Malcolm Provus) แห่งมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนียได้เสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่เรียกว่า การประเมินความไม่สอดคล้อง (The Discrepancy of Evaluation Model) ซึ่งมีแนวคิดมาจากรูปแบบของไทเลอร์ โดยมีจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อพิจารณาหลักสูตรว่าควรปรับปรุง

ควรดำเนินการต่อไปหรือควรยกเลิกไป และให้นิยามของการประเมินว่าเป็นการเปรียบเทียบความไม่สอดคล้องระหว่างผลการปฏิบัติกับมาตรฐานที่กำหนด เพราะฉะนั้นจะเห็นว่าการประเมินเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับ 1) การกำหนดมาตรฐานของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานด้านเนื้อหาและมาตรฐานด้านพัฒนา 2) การพิจารณาเกี่ยวกับความไม่สอดคล้องระหว่างส่วนต่าง ๆ ของหลักสูตรกับมาตรฐานที่กำหนด 3) การใช้ข้อมูลจากการประเมินเพื่อค้นหาจุดอ่อนของหลักสูตร

ลักษณะของรูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวีสประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ และขั้นตอนของการประเมิน 5 ขั้นตอน สำหรับองค์ประกอบทั้ง 4 มีดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐาน
2. การปฏิบัติ
3. การเปรียบเทียบการปฏิบัติกับมาตรฐาน
4. ความไม่สอดคล้องระหว่างการปฏิบัติกับมาตรฐาน

ส่วนขั้นตอนของรูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวีสโดยทั่วไปมี 4 ขั้นตอน (ส่วนขั้นตอนที่ 5 เป็นขั้นตอนที่ให้เลือกปฏิบัติ) ซึ่งมีดังนี้

1. การกำหนดนิยามและการออกแบบหลักสูตร
2. การดำเนินการเริ่มใช้หลักสูตร
3. การประเมินกระบวนการ
4. การประเมินผลผลิตของหลักสูตร
5. การวิเคราะห์ผลประโยชน์และค่าใช้จ่าย

2. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจ

2.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของครอนบาค

กัญญา ลินทรัตศิริกุล (2555, น. 188-192) ได้กล่าวไว้ว่า ลี เจ. ครอนบาค (Lee J. Cronbach) แห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ดได้เสนอบทความเรื่อง Course Improvement Through Evaluation ในวารสาร Teachers Collage Record ในปี 1963 หรือเรียกว่าเป็นรูปแบบการประเมินของครอนบาค ซึ่งเน้นในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตร สำหรับความหมายของคำว่า “การประเมิน” ครอนบาคให้ความหมายอย่างกว้าง ๆ ว่า หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้ข้อสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร คำว่า “หลักสูตร” ในความหมายของครอนบาคคือ กิจกรรมการเรียนการสอน หรือประสบการณ์ทางการศึกษาที่จัดให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้ ครอนบาคสรุปว่า การประเมินจะต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง และในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยการใช้แบบทดสอบ แล้วนำคะแนนสอบ

ของผู้สอบแต่ละคนมาพิจารณานั้น ยังเป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสมกับการประเมินเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของครอนบาค มีจุดมุ่งหมาย 3 ประการคือ เพื่อปรับปรุงหลักสูตร เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับตัวบุคคล และเพื่อจัดระบบในการบริหารงาน โดยวิธีการประเมินมี 4 ขั้นตอนคือ

- 1) การศึกษากระบวนการ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน
- 2) การติดตามผล เป็นการพิจารณาผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตร เช่น การพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
- 3) การวัดเจตคติ สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์หรือวิธีการอื่นๆ ที่เหมาะสม เกี่ยวกับหลักสูตร
- 4) การวัดความสามารถต่างๆไป มีเทคนิคการวัดหลายวิธี การใช้แบบทดสอบมาตรฐานก็เป็นวิธีหนึ่งที่มีประโยชน์มากที่จะนำมาใช้ในการประเมินหลักสูตร หรือถ้าต้องการวัดความสามารถในการแก้ปัญหาที่อาจใช้วิธีการสังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม เป็นต้น

2.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค

กัญจนา ลินทรัตน์ศิริกุล (2555, น. 193-200) ได้กล่าวไว้ว่า โรเบิร์ต อี. สเตค (Robert E. Stake) แห่งมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ได้เสนอรูปแบบการประเมินใน ค.ศ. 1967 ในบทความที่ชื่อว่า The Countenance of Education Evaluation รูปแบบการประเมินของ สเตค จึงเรียกว่า Countenance Approach และได้ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นการบรรยายและตัดสินคุณค่าของหลักสูตร สำหรับการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของสเตคนั้นประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 2 ด้าน คือ การบรรยาย (description) และการตัดสิน (judgment)

1) การบรรยาย นักประเมินจะต้องสามารถบรรยายตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น ความถนัด สภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามจุดประสงค์ของรายวิชาต่าง ๆ เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ นักประเมินยังต้องบรรยายถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เช่น วิธีสอน สื่อ บุคลิกภาพของครู คุณลักษณะของผู้เรียน

2) การตัดสิน นักประเมินนอกจากจะต้องบรรยายลักษณะของหลักสูตรแล้ว ยังต้องตัดสินเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรด้วยโดยใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจว่าส่วนใดดี ส่วนใดไม่ดี หรือมีจุดเด่นหรือจุดอ่อนตรงไหน เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขโดยพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

3. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจเพื่อการจัดการ

3.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม

กัญจนา ลินทรีตศิริกุล (2555, น. 202-209) ได้กล่าวไว้ว่า แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) แห่งมหาวิทยาลัยโอไฮโอได้เสนอรูปแบบการประเมินใน ค.ศ. 1970 ในการประชุมครั้งที่ 11 ของสมาคม Phi Delta Kappa ซึ่งเป็นที่รู้จักกันและนิยมเรียกกันว่า รูปแบบการประเมินแบบ CIPP (อ่านว่า sip) โดยมาจากตัวแรกของภาษาอังกฤษคำว่า Context , Input , Process , Product และให้ความหมายของการประเมินว่า หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ จากความหมายของการประเมินดังกล่าวจะเห็นว่าเป็นการเน้นเกี่ยวกับการตัดสินใจ ดังนั้นรูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม จึงมีการตัดสินใจ 4 ประเภทคือ

1. การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน เพื่อเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมาย
2. การตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้าง เพื่อเป็นการกำหนดวิธีการ
3. การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานต่อ เพื่อตัดสินใจว่าควรปรับปรุงแก้ไข

หรือยกเลิก

4. การตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติ เพื่อใช้ประโยชน์ควบคุมและปรับปรุง

วิธีการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจทั้ง 4 ด้าน เพื่อตรวจสอบความสำเร็จ ทบทวนหลักสูตร สตัฟเฟิลบีมได้เสนอรูปแบบการประเมินแบบซิปป์เป็นรูปแบบการประเมินเพื่อตัดสินใจโดยเฉพาะในด้านเกี่ยวกับการวางแผน โครงสร้างการดำเนินการ และการตัดสินใจเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยประเมินองค์ประกอบของหลักสูตร 4 ด้าน คือ

1. การประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบท (context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมสภาพที่พึงปรารถนา และสภาพที่เป็นจริง บ่งชี้ถึงปัญหาและความต้องการอันนำไปสู่การตัดสินใจ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input Evaluation) เป็นการประเมินการใช้ทรัพยากรเพื่อวิเคราะห์ทางเลือก สำหรับการวางแผนและการออกแบบการใช้หลักสูตร

3. การประเมินกระบวนการ (process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการต่างๆ ของการใช้หลักสูตร สำหรับการตัดสินใจว่าจะดำเนินการด้วยวิธีใด จะแก้ไขอย่างไรผลกระทบของการใช้หลักสูตรว่าเกิดผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ และยังเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงหลักสูตร หรือยกเลิกการใช้หลักสูตร

3.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของอัลคิน

กัญจนา ลินทรัตน์ศิริกุล (2555, น.209-213) ได้กล่าวไว้ว่า มาร์วิน ซี อัลคิน (Marvin C. Alkin) แห่งศูนย์การศึกษาการประเมินของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ลอสแอนเจลิส ได้เสนอรูปแบบการประเมินใน ค.ศ. 1969 โดยมีรูปแบบคล้ายกับรูปแบบ ของชิปปี้ รูปแบบการประเมินของอัลคินเรียกว่า รูปแบบการประเมิน UCLA และให้ความหมายของการประเมินว่า หมายถึง กระบวนการค้นหาสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การเลือกข้อมูลที่เหมาะสม การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อรายงานข้อสรุปที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ตัดสินใจในการเลือกทางเลือกต่าง ๆ ที่เหมาะสม สำหรับของข่ายการประเมินหลักสูตรของอัลคินแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ **การประเมินระบบ** เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับสภาพของระบบ (ซึ่งเหมือนกับการประเมินสถานะแวดล้อมในรูปของชิปปี้)

1. **การประเมินการวางแผนหลักสูตร** เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อช่วยในการเลือกหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางการศึกษา (ซึ่งเหมือนกับการประเมินปัจจัยเบื้องต้นในรูปแบบของชิปปี้)

2. **การประเมินการใช้หลักสูตร** เป็นการรวบรวมข้อมูลที่ทำเป็นสำหรับให้ผู้ใช้ที่เกี่ยวข้องของหลักสูตรและผู้ใช้หลักสูตร

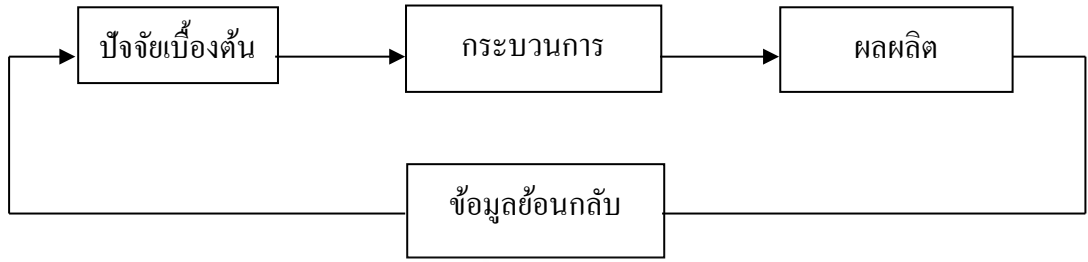
3. **การประเมินการปรับปรุงหลักสูตร** เป็นการรวบรวมข้อมูลระหว่างใช้หลักสูตรเพื่อพิจารณาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรบรรลุผลหรือไม่ และมีผลที่ไม่คาดหวังเกิดขึ้นหรือไม่ เพื่อเป็นข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร (ซึ่งเหมือนกับการประเมินกระบวนการในรูปแบบของชิปปี้)

4. **การประเมินเพื่อรับรองหลักสูตร** เป็นการรวบรวมข้อมูลให้แก่ผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจเพื่อตัดสินคุณค่าของหลักสูตรและความเหมาะสมอื่น ๆ ในการที่จะนำหลักสูตรไปใช้ต่อไป (ซึ่งเหมือนกับการประเมินผลผลิตในรูปแบบชิปปี้)

4. รูปแบบการประเมินเชิงระบบ

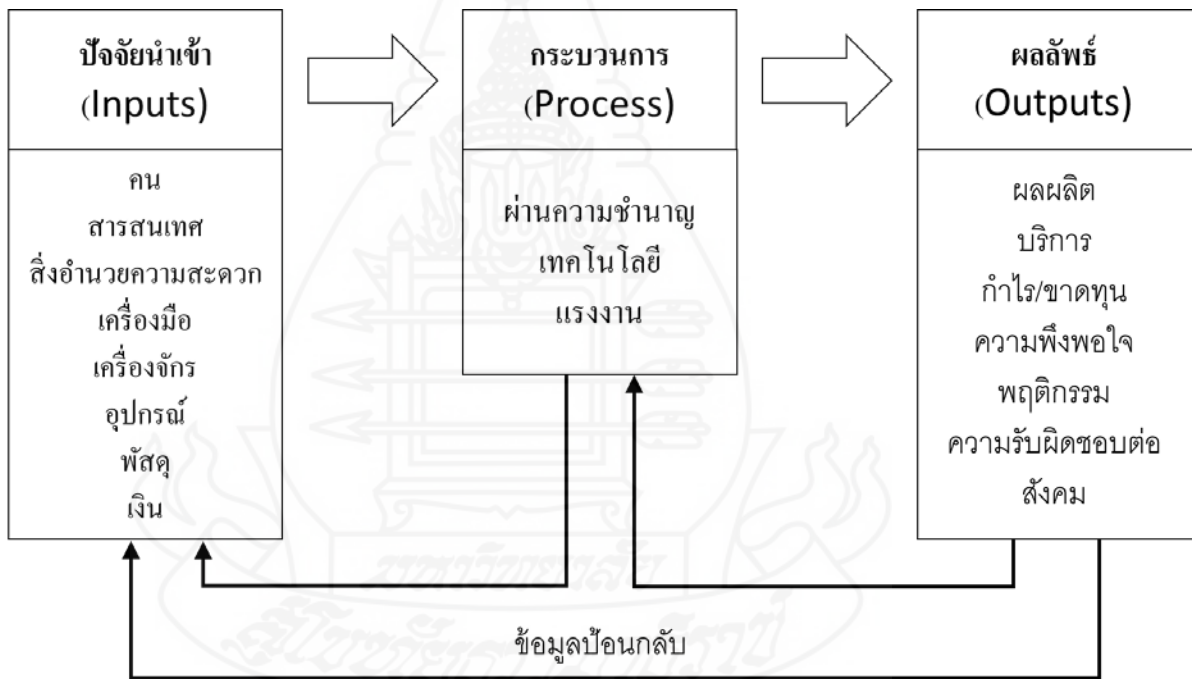
บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2554, น.17-18) กล่าวว่า รูปแบบการประเมินเชิงระบบเป็นการประเมินตามแนวคิดเชิงระบบ ประกอบด้วย

- 1) ปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก ฯลฯ
- 2) กระบวนการ ได้แก่ การดำเนินงาน การบริหารงาน การประสานงาน การให้บริการ ฯลฯ
- 3) ผลผลิต ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสารสนเทศ ความสามารถของนักเรียน ความสำเร็จของโครงการที่ได้จากการดำเนินการ รูปแบบการประเมินดังแสดงในแผนภาพ

ภาพที่ 2.3 รูปแบบการประเมินเชิงระบบ

สุภมาส อังสุโชค (2555, น.5-56 – 5-59) กล่าวว่า ระบบการบริหารจัดการ ประกอบด้วยกลุ่มองค์ประกอบย่อยที่ทำงานอย่างพึ่งซึ่งกันและกันเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมาย องค์ประกอบหลักของระบบ คือ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) และผลลัพธ์

(Outputs) ขององค์การ องค์ประกอบเหล่านี้รวมตัวกันเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ ดังภาพ 2.4

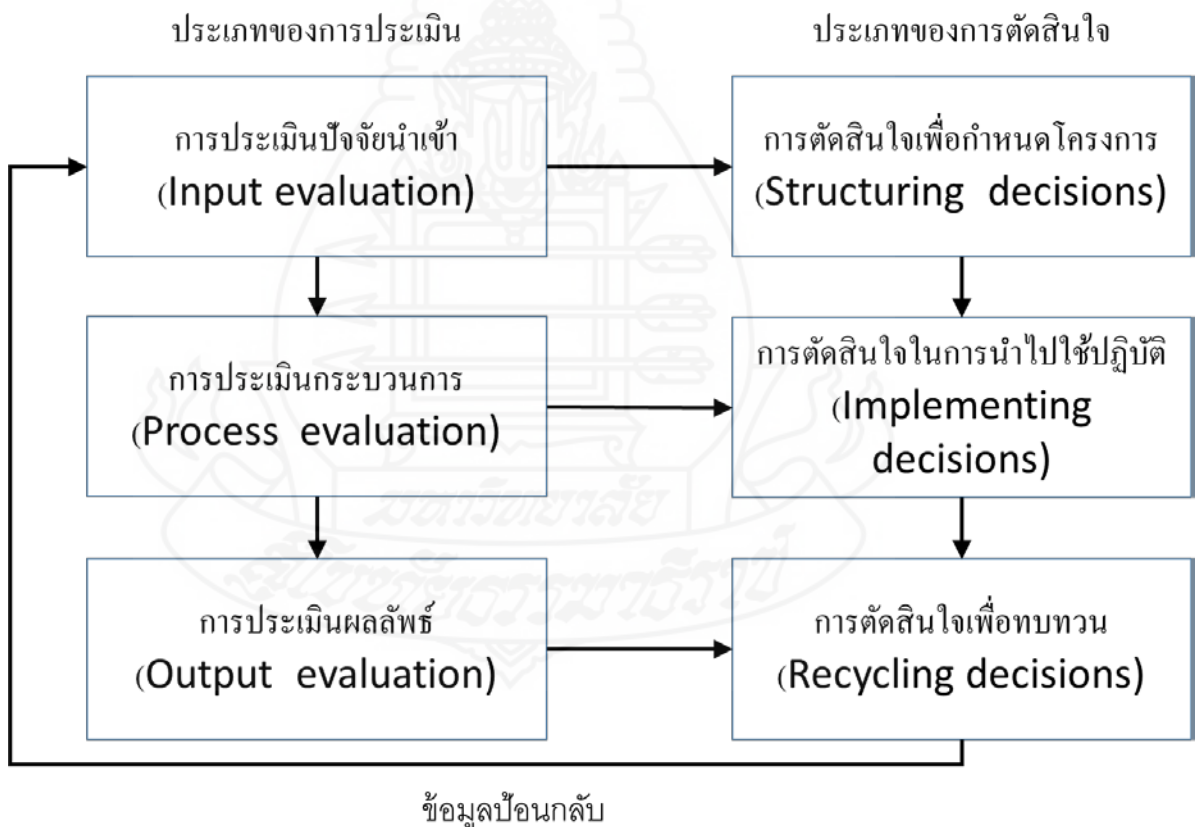
ภาพที่ 2.4 องค์ประกอบหลักของระบบ

การประเมินด้วยวิธีเชิงระบบ เป็นการประเมินตามความเชื่อในปรัชญาปรนัยนิยม (objectivism) ที่เชื่อว่าวิธีเชิงระบบเป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับการประเมิน เพราะเป็นการประเมินที่มีการวางแผนการประเมินและวิธีดำเนินการอย่างชัดเจน รัดกุม และเป็นระบบ สนับสนุนการใช้

เครื่องมือที่ได้ที่ได้มาตรฐานในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีการควบคุมสถานการณ์และตัวแปรแทรกซ้อนที่อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลและมีการสรุปผลตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

การนำรูปแบบเชิงระบบมาประยุกต์ใช้ในการประเมินเพื่อตัดสินใจ จากการประเมิน 3 ประเภท ได้แก่

1. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) เพื่อการตัดสินใจด้านการกำหนดโครงสร้างหรือวางรูปแบบการดำเนินงาน โดยการใช้ทรัพยากรด้านต่าง ๆ เช่น คน สารสนเทศ สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ วัสดุ เงิน
2. การประเมินกระบวนการ (Process evaluation) เพื่อการตัดสินใจในการนำนโยบาย แผนงาน หรือ โครงการ ไปใช้ในการปฏิบัติจริง
3. การประเมินผลลัพธ์ (Output evaluation) เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหรือคง หรือขยาย หรือเลิกโครงการ

ภาพที่ 2.5 รูปแบบการประเมินเชิงระบบ (IPP)

รูปแบบการประเมินเชิงระบบ สามารถนำไปใช้ได้ 2 แนวทาง คือ นำไปใช้ในลักษณะ โมเดลพลวัต คือ ประเมินร่วมไปพร้อมกับกระบวนการบริหารนโยบาย แผนงานและโครงการ ตามรูปแบบดั้งเดิมของสตีฟเฟิลบีม และแนวทางที่สอง คือ การนำไปใช้ในการประเมินครั้งเดียวกัน โดยประเมินครบทั้ง inputs-process-outputs

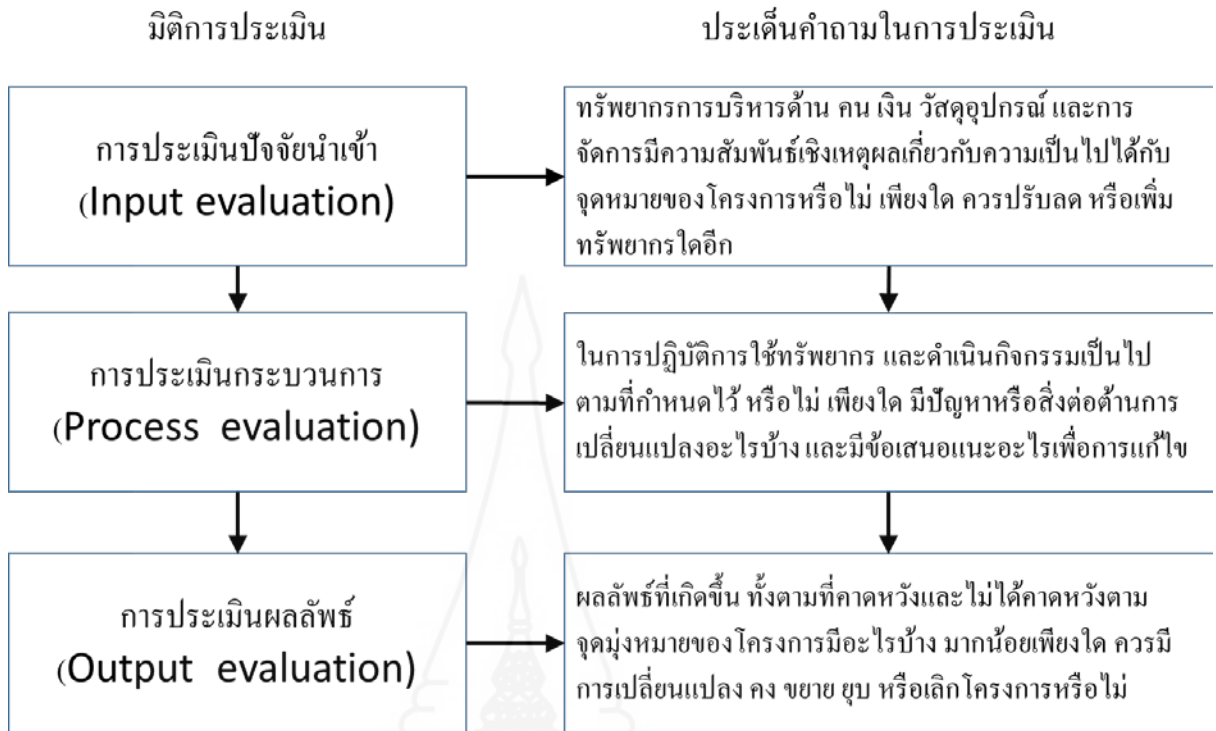
ในการประเมินเชิงระบบครบทั้ง inputs-process-outputs ในครั้งเดียวจะเป็นการประเมินถึงสิ่งที่มีมาก่อนหน้านั้น ดังนี้

4. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) เป็นการประเมินเพื่อตอบคำถามว่าปัจจัยด้านทรัพยากรการบริหาร ได้แก่ ด้านคน ด้านเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการจัดการ (4 m's: man , money , material , and management) มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลในความเป็นไปได้กับจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของนโยบาย แผนงานหรือโครงการหรือไม่ เพียงใด ควรปรับ ลด หรือเพิ่มทรัพยากรทางการบริหารอะไรอีก

5. การประเมินกระบวนการ ((Process evaluation) เป็นการประเมินเพื่อช่วยตัดสินใจว่า เมื่อนำนโยบาย แผนงานหรือโครงการสู่การปฏิบัติจริงแล้ว การใช้ทรัพยากรและการดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินกระบวนการนี้เป็นการหาความแตกต่างระหว่างการปฏิบัติจริงกับที่คาดหวังไว้ในนโยบาย แผนงานและโครงการ มีปัญหาหรือสิ่งต่อต้านการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง และมีข้อเสนอแนะอะไรบ้างเพื่อแก้ปัญหา หรือเอาชนะสิ่งต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น

6. การประเมินผลลัพธ์ (Output evaluation) เป็นการประเมินที่ตอบคำถามที่ว่า ผลลัพธ์เกิดขึ้นเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของนโยบาย แผนงานและโครงการที่คาดหวังไว้มากน้อยเพียงใด ซึ่งโดยทั่วไปจะคำนึงถึงหลักการประเมินผลที่เน้นวัตถุประสงค์และผลงาน (result – centered method) มีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบ นอกเหนือจากการคาดหวังอะไรบ้าง มากน้อยเพียงใด มีข้อเสนอแนะว่า ควรเปลี่ยนแปลง หรือคง หรือขยาย หรือยุบ หรือเลิก หรือเลิกนโยบาย แผนงานและโครงการหรือไม่ อย่างไร

แนวคิดการประเมินในแต่ละประเภทจะนำไปสู่การกำหนดประเด็นหรือคำถามการประเมินแต่ละประเภท ดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 มิติและประเด็นคำถามในการประเมินรูปแบบเชิงระบบ

2.6 ชนิดของเครื่องมือและการเลือกเครื่องมือเพื่อใช้ในการประเมินหลักสูตร

วรรณคดี แสงประทีปทอง (2555, น.91-95) ได้กล่าวไว้ว่า

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอนมีหลายชนิด ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบทดสอบ และแบบวัดเจตคติ เครื่องมือแต่ละชนิดมีลักษณะข้อดี และข้อจำกัด ดังนี้

2.6.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถามเป็นชุดของคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริง (fact) หรือความคิดเห็น (opinion) ของผู้ตอบเกี่ยวกับข้อคำถาม คำตอบที่ได้จากแบบสอบถามไม่มีการตัดสินใจถูกหรือผิดในการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอนนิยมใช้แบบสอบถามเพื่อถามผู้เรียน ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในเรื่องเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร อาจารย์ สื่อการเรียนการสอน สถานที่เรียน กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ความสามารถของผู้จบการศึกษา

ข้อดีของแบบสอบถาม คือเป็นเครื่องมือที่ใช้ได้ง่าย สะดวก ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการรวบรวมข้อมูล สามารถใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่หรือกลุ่มตัวอย่างที่อยู่กระจัดกระจายได้ในคราวเดียวกัน และข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ได้สะดวก

ข้อจำกัดของแบบสอบถาม คือ อาจได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับประเด็นที่ต้องการ เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามอาจไม่เข้าใจประเด็นคำถาม หรืออาจไม่ตั้งใจตอบ หรือให้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับความจริง หรืออาจให้ผู้อื่นตอบคำถามแทน ซึ่งทำให้ความน่าเชื่อถือของเครื่องมือชนิดนี้ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับเครื่องมือชนิดอื่น นอกจากนี้แบบสอบถามยังใช้กับบุคคลกลุ่มที่อ่านออกเขียนได้ดีพอสมควร แต่ไม่สามารถใช้กับเด็กเล็ก ๆ ที่ไม่สามารถอ่านและเขียนได้

2.6.2 แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ เป็นชุดของคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้ตอบโดยใช้การถามผู้ให้สัมภาษณ์โดยตรง การใช้แบบสัมภาษณ์มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกโดยตรงจากผู้ให้สัมภาษณ์ ในการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอนมักใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือบันทึกข้อมูลประกอบการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตร หรือในการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรเกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการทราบในการประเมินหลักสูตร นอกจากนี้ยังใช้เป็นวิธีการสุ่มเก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือชนิดอื่น โดยทั่วไปแบบสัมภาษณ์มีลักษณะคล้ายแบบสอบถามแต่อาจระบุประเด็นคำถาม – คำตอบ ไม่ละเอียดเท่ากับแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นที่ต้องการถามไว้กว้าง ๆ ซึ่งผู้สัมภาษณ์สามารถปรับคำถามให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่พบในการสัมภาษณ์

ข้อดีของแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลโดยตรง ใช้รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลทุกระดับแม้จะอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

ข้อจำกัดของแบบสัมภาษณ์ คือ ใช้เวลาแรงงานและค่าใช้จ่ายสูงในการรวบรวมข้อมูล ความถูกต้องของข้อมูลขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้สัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ที่มีความสามารถไม่พออาจทำให้ได้ข้อมูลไม่สมบูรณ์ นอกจากนี้ข้อมูลบางเรื่องผู้ให้ข้อมูลอาจไม่สะดวกที่จะให้ข้อมูลต่อหน้าผู้สัมภาษณ์แต่ถ้าใช้เครื่องมือชนิดอื่น เช่น แบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลอาจให้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.6.3 แบบสังเกต

แบบสังเกต เป็นเครื่องมือที่ใช้บันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม รูปแบบของแบบสังเกตมีหลายแบบ เช่น ระเบียบพฤติกรรม (Anecdotal Records) เป็นการเขียนบรรยายพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกตแบบสั้น ๆ แบบตรวจสอบรายการ (Check List) เป็นแบบบันทึกพฤติกรรมที่สังเกตได้ด้วยการบันทึกหรือตรวจสอบจากรายการพฤติกรรมที่กำหนดไว้ และ

แบบมาตราส่วน (Rating Scale) เป็นแบบบันทึกพฤติกรรมที่สังเกตได้ในลักษณะความมากน้อยของพฤติกรรมที่สังเกตได้ในลักษณะความมากน้อยของพฤติกรรมที่สังเกตได้ ในการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอนมักใช้แบบสังเกตในการสังเกตพฤติกรรมของผู้สอนและผู้เรียน

ข้อดีของแบบสังเกต คือ สามารถรวบรวมข้อมูลได้โดยไม่รบกวนผู้ให้ข้อมูล ข้อมูลที่ได้ได้จากแหล่งปฐมภูมิ โดยเฉพาะได้ข้อมูลจากผู้ถูกสังเกตอาจไม่ต้องการเปิดเผย

ข้อจำกัดของแบบสังเกต คือ เป็นเครื่องมือที่ต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้และทักษะในเรื่องที่สังเกต ผู้สังเกตที่ขาดความรู้ ทักษะ หรือมีอคติอาจทำให้ผลการสังเกตคลาดเคลื่อนได้

2.6.4 แบบทดสอบ

แบบทดสอบ เป็นชุดของข้อสอบ หรือข้อคำถามที่เป็นตัวแทนวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ซึ่งส่วนใหญ่นิยมใช้วัดพฤติกรรมทางสมอง เช่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบความถนัด แบบทดสอบมีทั้งแบบทดสอบที่ผู้สร้างสร้างขึ้นเอง และแบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบมีหลายรูปแบบเช่น แบบมีคำตอบให้เลือกและแบบความเรียง เป็นต้น

ข้อดีของแบบทดสอบ คือ เป็นเครื่องมือที่ใช้ได้สะดวก ประหยัดเวลาในการรวบรวมข้อมูล สามารถรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ได้ในคราวเดียวกัน ข้อมูลที่ได้เป็นเชิงปริมาณสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ง่าย

ข้อจำกัดของแบบทดสอบ คือ การพัฒนาเครื่องมือให้มีคุณภาพทำได้ยาก และพฤติกรรมที่วัดไม่สามารถวัดได้ครบถ้วน โดยวัดได้เฉพาะตัวแทนของพฤติกรรมที่แสดงออก นอกจากนี้ต้องใช้กับกลุ่มผู้มีความสามารถในการอ่านและเขียน

2.6.5 แบบวัดเจตคติ

แบบวัดเจตคติ เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้สึกหรือท่าทีของบุคคลต่อเป้าหมายสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นบุคคล สถาบันหรือสิ่งของ เจตคติเป็นคุณลักษณะด้านอารมณ์ความรู้สึกซึ่งเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล แบบวัดเจตคติมีรูปแบบคล้ายแบบสอบถาม กล่าวคือ ประกอบด้วยชุดของคำถามที่ใช้เป็นสื่อทำให้บุคคลแสดงความรู้สึกตอบสนอง และมีคำตอบให้เลือกตอบในลักษณะความมากน้อยของความรู้สึก การวัดเจตคติทำได้หลายวิธี เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ รวมทั้งการใช้แบบวัดเจตคติ เป็นต้น

ข้อดีของแบบวัดเจตคติ คือ ใช้สะดวก สามารถใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ได้ในคราวเดียวกัน

ข้อจำกัดของแบบวัดเจตคติ คือ การพัฒนาแบบวัดเจตคติต้องอาศัยการดำเนินการหลายขั้นตอนจนได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ ซึ่งจำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะในการพัฒนาเครื่องมือ นอกจากนี้แบบวัดเจตคติเหมาะที่จะใช้กับบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ในการตอบคำถาม การวัดเจตคติของบุคคลบางกลุ่มที่อาจตอบคำถามตามความคาดหวังของสังคมโดยใช้แบบวัดเจตคติอาจไม่ใช่วิธีที่เหมาะสม

โดยสรุปแล้ว มีเครื่องมือหลายชนิดที่สามารถนำมาใช้รวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาประเมินหลักสูตร เครื่องมือแต่ละชนิดมีข้อดีและข้อจำกัด การเลือกเครื่องมือใดมาใช้ ควรพิจารณาให้รอบคอบ

3. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา

3.1 ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

ได้มีผู้ให้ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษาไว้หลายความหมาย สรุปได้ดังนี้ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2550, น. 425-430) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่มีหุ้นส่วนการทำงานร่วมกันของบุคคลภายในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนที่การวางแผนและออกแบบหลักสูตรที่ครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกด้านของสถานศึกษา การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนจึงเป็นเป้าหมายคุณภาพการศึกษา อันเป็นแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับภูมิสังคม คือ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน ซึ่งเป็นมวลประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามศักยภาพ ของแต่ละบุคคล

ณัฐริการ์ เปียร์ แก่นดีลัง (<http://www.gotoknow.org/posts/372468>) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษา เป็นแบบแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการ ที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนรวมถึงระดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ ได้ประสบการณ์สำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกได้อย่างมีความสุข

สุรจิตินิ กุลเทศ (<http://www.sujaree.com/หลักสูตรสถานศึกษา>) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง แผนหรือแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจัดทำโดยบุคคลในระดับสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ และส่งเสริม ให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน และสังคมอย่างมีความสุข

กล่าวโดยสรุป หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแบบแผนและเป็นหัวใจสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายคุณภาพของการศึกษา ซึ่งจัดทำโดยบุคคลในระดับสถานศึกษา

3.2 องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2550, น. 425-430) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วย

- 1) วิสัยทัศน์
- 2) พันธกิจ
- 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 4) จุดหมาย
- 5) โครงสร้าง
- 6) คำอธิบายรายวิชา
- 7) หน่วยการเรียนรู้
- 8) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 9) ระเบียบการวัดและประเมินผล
- 10) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร

เอกสารส่วนนี้เรียกว่าหลักสูตรฉบับโรงเรียน (Curriculum) ซึ่งเป็นสิ่งที่สถานศึกษาคาดหวังเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา ส่วนที่จะทำให้คุณภาพการศึกษาเป็นไปตามที่สถานศึกษาคาดหวังคือ หลักสูตรฉบับครูผู้สอนหรือการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย

- 1) วิสัยทัศน์
- 2) พันธกิจ
- 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 4) จุดหมาย
- 5) โครงสร้าง
- 6) คำอธิบายรายวิชา (เฉพาะที่ผู้สอนรับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้)
- 7) หน่วยการเรียนรู้
- 8) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร

สำราญ นาคทอง (<http://www.gotoknow.org/posts/265940>) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย

- 1) วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์

2) โครงสร้างหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ขอบข่ายสาระหลัก เวลาเรียน และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

- 3) คำอธิบายรายวิชา (โครงสร้างรายวิชา)
- 4) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต)
- 5) การจัดการเรียนรู้
- 6) เกณฑ์การจบหลักสูตร/การผ่านช่วงชั้น

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย ความนำ วิสัยทัศน์ของ โรงเรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเกณฑ์การจบหลักสูตร

3.3 ความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

ความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา คือ

1. พัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ การเรียนรู้ที่สำคัญๆ มีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล มีโอกาสใช้ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยี สื่อสาร ควรส่งเสริมจิตใจที่อยากรู้อยากเห็น สร้างความมั่นใจและให้กำลังใจในการเรียนรู้ และเป็น บุคคลที่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

2. ส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม พัฒนาหลัก คุณธรรมและความเป็นอิสระของผู้เรียนมีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูล และเป็นอิสระเข้าใจในความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมโดยรวม สามารถช่วยพัฒนาสังคมให้เป็นธรรม มีความเสมอภาค มีความตระหนัก เข้าใจ และยอมรับสภาพแวดล้อมที่ตนดำรงชีวิตอยู่ ยึดมั่นใน ข้อตกลงร่วมกันต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา คือ เป็นการพัฒนาผู้เรียน ให้ เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ส่งเสริมจิตใจที่อยากรู้อยากเห็น มีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล มี คุณธรรม จริยธรรม สามารถพัฒนาสังคมให้มีความเสมอภาค ร่วมกันพัฒนาประเทศทั้งในระดับ ส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก

สถานศึกษาจะต้องทำงานร่วมกับครอบครัวและชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์และหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสองประการซึ่งจุดมุ่ง หมายทั้งสองประการนี้ให้แนวทางที่สำคัญ ซึ่งสถานศึกษาต้องพัฒนาหลักสูตรภายในบริบทและ แนวทางนั้น ๆ ดังนี้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

2.1 หลักสูตรสถานศึกษา ควรพัฒนาให้เกิดความสนุกสนานและความเพลิดเพลิน ในการเรียนรู้ เปรียบเสมือนเป็นวิธีสร้างกำลังใจและเร้าใจให้เกิดความก้าวหน้าแก่ผู้เรียนให้ได้มาก

ที่สุด มีความรู้สูงสุดสำหรับผู้เรียนทุกคน ควรสร้างความเข้มแข็ง ความสนใจและประสบการณ์ให้ผู้เรียน และพัฒนาความมั่นใจ ให้เรียนและทำงานอย่างเป็นอิสระและร่วมใจกันควรให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้สำคัญ ๆ ในการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ได้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี สื่อสารส่งเสริมจิตใจที่อยากรู้อยากเห็นและมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล

2.2 หลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริมพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม และโดยเฉพาะพัฒนาหลักการในการจำแนกระหว่างถูกและผิด เข้าใจและศรัทธาในความเชื่อของตน ความเชื่อและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ว่ามีอิทธิพลต่อด้านบุคคลและสังคมต้องพัฒนาหลักคุณธรรมและความอิสระของผู้เรียนและช่วยให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบสามารถช่วยพัฒนาสังคมให้เป็นธรรมขึ้น มีความเสมอภาค ควรพัฒนาความตระหนัก เข้าใจ และยอมรับสภาพแวดล้อมที่ตนดำรงชีวิตอยู่ ยึดมั่นในข้อตกลงร่วมกันต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก สร้างให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูล และเป็นอิสระ และเข้าใจในความรับผิดชอบต่อ

จากการที่กล่าวมาข้างต้นกล่าวได้ว่า หลักสูตรสถานศึกษา เป็นแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการจัดทำหลักสูตรนั้นจะต้องเกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้เรียน และชุมชนตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาทุกฝ่าย และเมื่อมีการนำหลักสูตรไปใช้แล้วก็ควรจัดให้มีการวัดและประเมินผลหลักสูตร เพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

3.4 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2550, น. 425-430) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการประเมินและปรับปรุงให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาของแต่ละสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด การประเมินหลักสูตรสถานศึกษามีเหตุผลที่สำคัญ ดังนี้

1. เพื่อรักษาและปรับปรุงคุณภาพทางวิชาการ
2. เพื่อวางแผนปรับปรุงหรือจัดทำหลักสูตรใหม่
3. เพื่อจัดหาและจัดสรรงบประมาณ
4. เพื่อยืนยันต่อประชาชนและองค์กรภายนอกว่าสถานศึกษามีการควบคุมดูแล

และติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างใกล้ชิด

การประเมินหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพสถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการประเมินหลักสูตรในทุกมิติ หรือประเมินอย่างครบวงจร ซึ่งมีมิติการประเมินดังนี้

1. ประเมินกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เช่น
 - ความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง
 - ความครบถ้วนตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้
 - การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และประเทศชาติ
2. ประเมินเนื้อหาสาระของหลักสูตร เช่น
 - ความเหมาะสมกับวัยทัศน เป้าหมาย
 - ความทันสมัยเป็นประโยชน์และจำเป็นต่อผู้เรียน
 - ความสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน
3. ประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร เช่น
 - ระบบการบริหารหลักสูตร
 - บริการสนับสนุนทางด้านวิชาการแก่ผู้สอน
 - ระบบการจัดการเรียนรู้
 - ระบบการบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. การประเมินคุณภาพผู้เรียน เช่น
 - คุณภาพตามที่สถานศึกษากำหนดไว้
 - คุณภาพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาถือว่าเป็นภาระหน้าที่รับผิดชอบของสถานศึกษาทุกแห่งที่จะต้องดำเนินการให้เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง ด้วยกระบวนการประเมินที่มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมองค์กรในแต่ละสถานศึกษา ซึ่งผลการประเมินหลักสูตรจะทำให้สถานศึกษามีข้อมูลและสารสนเทศประกอบการตัดสินใจทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้สอน ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษา ที่จะดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

4. หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียน ชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

4.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตร แกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โดยมีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551 เป็นหลักสูตรแกนกลาง โดยมีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551 เป็นหลักสูตรแกนกลาง โดยมีวิสัยทัศน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้ หลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้าน
ร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครอง
ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง
เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และ
เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ และเป็นเครื่องมือของคนทั้งชาติในการติดต่อสื่อสารและ
ทำความเข้าใจกัน ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาไทย จึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้อง เหมาะสม
ในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้และประสบการณ์เรียนรู้ในฐานะเป็น
วัฒนธรรมทางภาษาให้เกิดความชื่นชม ซาบซึ้ง และภูมิใจในภาษาไทย โดยเฉพาะคุณค่าทาง
วรรณคดีและภูมิปัญญาทางภาษาของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์ อันเป็นส่วนเสริมสร้างความงดงาม
ในชีวิต หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดวิสัยทัศน์ของกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ
ทางภาษาไทยนำไปใช้ในการดำรงชีวิตและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในศาสตร์อื่นๆ รัก
และภูมิใจในภาษาไทยในฐานะเป็นมรดกของชาติ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ใน 8 กลุ่ม
สาระการเรียนรู้ จำนวน 67 มาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้
ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

4.2 วิสัยทัศน์ โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

“โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ เป็นโรงเรียนคุณธรรม นำความรู้ มุ่งสู่มาตรฐานการศึกษา ก้าวหน้าเทคโนโลยี รักษ์วัฒนธรรมประเพณี ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

4.3 พันธกิจ โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

- 4.3.1 พัฒนาระบบการบริหารงานเรียนให้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมความเข้มแข็งโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
- 4.3.2 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ตามจรรยาบรรณ และมาตรฐานวิชาชีพ
- 4.3.3 พัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.3.4 พัฒนาให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยี ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.3.5 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา

4.4 เป้าหมาย โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

4.4.1 โรงเรียนใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ตามจรรยาบรรณมาตรฐานวิชาชีพ และมีทักษะวิชาชีพในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4.3 ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยี ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการเรียนรู้

4.5 อัตลักษณ์ โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

ยิ้มง่าย ไหว้สวย ทักด้วยไมตรี

4.6 โครงสร้างเวลาเรียน โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ปี

การศึกษา 2561

ตารางที่ 2.2 แสดงโครงสร้างเวลาเรียน โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

กลุ่มสาระ	สัดส่วนเวลาเรียน (ชั่วโมง /ปี)					
	ประถมศึกษา					
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
1. สาระการเรียนรู้พื้นฐาน						
1.1 ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160
1.2 คณิตศาสตร์	160	160	160	160	160	160
1.3 วิทยาศาสตร์	80	80	80	80	80	80
1.4 สังคมศึกษาฯ	80	80	80	80	80	80
1.5 สุขศึกษาและพลศึกษา	80	80	80	80	80	80
1.6 ศิลปะ	80	80	80	80	80	80
1.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี	40	40	40	80	80	80
1.8 ภาษาต่างประเทศ	80	80	80	80	80	80
1.9 ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40
รวม 8 กลุ่มสาระ	840	840	840	840	840	840

4.8 ตัวชี้วัด 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 6

ตารางที่ 2.4 แสดงตัวชี้วัด 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 6

ที่	กลุ่มสาระการเรียนรู้	จำนวนตัวชี้วัด / ชั้น						หมายเหตุ
		ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	
1.	ภาษาไทย	22	27	31	33	33	34	
2.	คณิตศาสตร์	15	23	28	29	29	31	
3.	วิทยาศาสตร์	16	23	28	21	34	27	
4.	สังคมศึกษาฯ	24	28	31	30	28	31	
5.	ประวัติศาสตร์	8	6	8	8	9	8	
6.	สุขศึกษาและพลศึกษา	15	21	18	19	25	22	
7.	ศิลปะ	18	25	29	29	26	27	
8.	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	5	10	8	10	13	13	
9.	ภาษาอังกฤษ	16	16	18	20	20	20	

4.9 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ

หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ได้กำหนด สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อเป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพ ของนักเรียน เมื่อจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และ เขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษา ค้นคว้า อย่างมี ประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของ ภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรม ไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

4.10 คุณภาพผู้เรียน

โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียน ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

4.10.1 คุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1) อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรอง ง่ายๆ ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบาย จากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสือ อย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน

2) มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการและมี มารยาทในการเขียน

3) เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้ง พุดแสดงความคิดความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พุดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพุดแนะนำ หรือพุดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพุด

4) สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำ ในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยค ง่ายๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับ กาลเทศะ

5) เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อม

เด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบท ร้อยกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

4.10.2 คุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1) อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ ถูกต้องอธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ ส่วนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตได้มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

2) มีทักษะในการคัดลายมือด้วยบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียน สะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้ แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมาย ส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

3) พุคแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุป จากเรื่องที่ฟังและดูตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจาก การฟังและดูโฆษณาอย่างมีเหตุผล พุคตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่างๆ อย่างชัดเจน พุครายงานหรือ ประเด็นค้นคว้าจากการฟัง การดู การสนทนา และพุดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาท ในการดูและพุด

4) สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ส่วนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจ ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค และคำภาษาต่างประเทศใน ภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภท กลอนสี่ กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี 11

5) เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทาน พื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้

4.11 เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา

4.11.1 การตัดสินผลการเรียน

โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ได้กำหนดหลักเกณฑ์การ วัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน ดังนี้

1) ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด

- 2) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70
- 3) ผู้เรียน เรียนรายวิชาพื้นฐาน จำนวน 840 ชั่วโมง และรายวิชาเพิ่ม / กิจกรรม เพิ่มเติมจำนวน 120 ชั่วโมง และมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐานผ่านทุกรายวิชา
- 4) ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ระดับ “ผ่าน” ขึ้นไป
- 5) ผู้เรียนต้องมีการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับ “ผ่าน” ขึ้นไป
- 6) ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและได้รับการตัดสินผลการเรียนระดับ “ผ่าน”

4.11.2 การให้ระดับผลการเรียน

โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ได้กำหนดอัตราส่วนคะแนนเพื่อเป็นเกณฑ์ในการให้ระดับผลการเรียนของผู้เรียน ดังนี้

ตารางที่ 2.5 แสดงการให้ระดับผลการเรียน

คะแนนร้อยละ	ระบบตัวเลข	ระบบคุณภาพ	หมายเหตุ
80-100	4	ดีเยี่ยม	
75-79	3.5	ดี	
70-74	3		
65-69	2.5	พอใช้	
60-64	2		
55-59	1.5	ผ่าน	
50-54	1		
0-49	0	ไม่ผ่าน	

ในด้านแนวทางการจัดการศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามหมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา ดังนี้

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

(1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

(4) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

(5) ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติจริง ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็น

ส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

(6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัย ได้ทำการจัดแบ่งกลุ่มงานวิจัยออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ และการประเมินการใช้หลักสูตรอื่น ๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

ชวลีพร เพาะบุญ (2555, น. 115-116) ได้ทำการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก ใน 4 ด้านคือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินได้แก่ แบบสอบถาม ประชากรคือผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 11 คน ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 6 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง ส่วนผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 184 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6 จำนวน 246 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการคำนวณจากขนาดตัวอย่างของยามานะ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า **ด้านบริบท** โดยภาพรวมความเหมาะสมระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความเห็นว่าหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความสอดคล้องกับปรัชญา คติพจน์ คำขวัญของโรงเรียน และหลักสูตรมีความชัดเจนสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนำไปสู่การปฏิบัติได้ **ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง** โดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความเห็นว่า

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ มีการจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร พื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความเห็นว่า มีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง ใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนรวมถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และมีการบอกวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า ด้านผลผลิต โดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความเห็นว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระภาษาไทยดีขึ้น และนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตร ส่วนแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ควรส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ให้ดียิ่งขึ้น ให้ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้ถูกต้องตามหลักการสอนวิชาภาษาไทย ควรขยายผลไปยังระดับชั้นอื่น ๆ และครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบ

วัชรีย์ ลำจวน (2552,น.59-60) ได้ทำการการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองเกษมเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองเกษมเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เกี่ยวกับความพร้อมด้านปัจจัย ความเหมาะสมด้านกระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างการวิจัยได้แก่ผู้บริหาร ครู และนักเรียนของโรงเรียนวัดคลองเกษมเหนือในปีการศึกษา 2551 จำนวน 51 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 1 คน ครูผู้สอนภาษาไทยช่วงชั้นที่ 2 3 คน และนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 47 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบบันทึกข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1) ความพร้อมด้านปัจจัยของหลักสูตร ได้แก่บุคลากร วัสดุ หลักสูตร อาคารสถานที่ สื่อการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมและสาระหลักสูตรในภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินได้แก่ บุคลากร อาคารสถานที่ และสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารและคณะครูให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดหา/จัดซื้อแบบฝึกหัดให้ทันต่อการจัดการเรียนการสอน ควรจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควร

ปรับปรุงห้องจัดเก็บสื่อการเรียนการสอนให้เป็นระเบียบและพร้อมใช้งาน และควรจัดหาหนังสือหลากหลายประเภทไว้บริการให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในห้องสมุด เป็นต้น

2) ความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตรในภาพรวม ได้แก่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ และการวัดและประเมินผล ผ่านเกณฑ์การประเมิน และ

3) ผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ผ่านเกณฑ์การประเมิน

พินภัส ตลอดจนพงษ์ (2556 ,น. 82-102) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ในด้านความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้น ด้านความเหมาะสมของกระบวนการและด้านประสิทธิผลของหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 126 คน ครูผู้สอน จำนวน 289 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 365 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 365 คน รวมทั้งสิ้น 1,145 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบบวัดทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ และแบบวัดเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1) ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ได้แก่ ครูผู้สอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2) ความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตร ได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ และการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3) ด้านประสิทธิผลของหลักสูตร ได้แก่ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่ำกว่าระดับสังกัดและระดับประเทศ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าระดับสังกัดและระดับประเทศ ผ่านเกณฑ์การประเมิน เจตคติของผู้เรียนต่อวิชาคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 79.18 ผ่านเกณฑ์การประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนจากการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 93.42 ผ่านเกณฑ์การประเมิน และความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อสมรรถนะของผู้เรียน อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วน

ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 29.37 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

วิจิตรา แซ่โซว (2557, น.69-72) ได้ทำการประเมินหลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมืองโกสอน พมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยการวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมืองโกสอน พมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2) ประเมินกระบวนการของหลักสูตรดังกล่าว และ 3) ประเมินผลผลิตของหลักสูตรดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 349 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 8 คน ครูผู้สอนกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 24 คน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 317 คน จากโรงเรียนในเมืองโกสอน พมวิหาร แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เครื่องมือวิจัยได้แก่แบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น ด้านครูผู้สอนมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ครูสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ให้แก่ นักเรียนสม่ำเสมอ มีบุคลิกภาพที่ดี เอาใจใส่นักเรียน และเข้าอบรมพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านอาคารสถานที่สื่อและวัสดุอุปกรณ์มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีการสำรวจความต้องการของครูผู้สอนในการใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน จัดสภาพแวดล้อมได้สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย จัดห้องเรียนได้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผลการประเมินกระบวนการ ด้านการบริหารหลักสูตร มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรมีการติดตามผลการดำเนินการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินด้านผลผลิตมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยนักเรียนมีความรู้ความสามารถตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มนัญชยา หาระชัย (2559, น. 82-97) ได้ทำการประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร (2) ประเมินกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร และ (3) ประเมินผลผลิตของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 67 คน ครูผู้สอน จำนวน 223 คน นักเรียน จำนวน
380 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 670 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบบันทึกข้อมูล การ
วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ด้านปัจจัยเบื้องต้นโดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก
ได้แก่ ด้าน ครูผู้สอน ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านงบประมาณ ทั้งนี้เนื่องจาก ด้านครูผู้สอน
ครั้งนี้ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ครูใช้ภาษาสื่อสารที่เข้าใจง่าย และครูมีความรู้ ความสามารถ
เหมาะสมกับการสอนการงานอาชีพและเทคโนโลยี ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็น
สมาชิกที่ดีของสถานศึกษา ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เป้าหมาย คุณภาพนักเรียนตามหลักสูตร และ
ครูใช้เวลาสอนเต็มตามเวลาที่กำหนด ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ดังนี้สื่อที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย
และมีคุณภาพ สื่อที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหาและตัวชี้วัด จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมใน
ห้องเรียนเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ห้องปฏิบัติการ ห้องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ และ ส่งเสริม
ให้นักเรียน ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อการเรียนรู้หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
ด้านงบประมาณ ดังนั้นงบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีอย่าง
เพียงพอ งบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีอย่างเพียงพอ และ งบประมาณ
สนับสนุนการพัฒนาครูมีอย่างเพียงพอ (2) ด้านกระบวนการดำเนินงานโดยภาพรวมมีความ
เหมาะสมระดับมาก ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและ
ประเมินผล ทั้งนี้เนื่องจาก ด้านการบริหารหลักสูตร ดังนี้ โรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการ
ดำเนินการจัดทำและบริหารหลักสูตร โครงสร้างเวลาเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยี สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และ พันธกิจของโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้ ดังนี้ ครูชี้แจงตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนเรียน และครูใช้สื่อและเทคโนโลยี
ที่เหมาะสม ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียนทั้งด้านการเรียนและคุณภาพ
ชีวิตด้วยความเสมอภาคและครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น ด้านการวัดผล
ประเมินผล ดังนี้ ครูชี้แจงวิธีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนทราบ ครูมีการ
ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อนำผลมาปรับพื้นฐานของนักเรียน และครูมีการประเมินหลังเรียนเพื่อ
ตรวจสอบความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และ (3) ด้านผลผลิต โดยภาพรวมมีความเหมาะสม
ระดับมาก ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ คุณลักษณะทั่วไป
คุณลักษณะเฉพาะ และคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
ดังนั้น ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ร้อยละจำนวนนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่

ได้ผลการเรียนระดับดีขึ้นไป โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 63.42 ผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ดังนี้ นักเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข นักเรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และแข่งขันในสังคมไทยและสากล และ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

กลุ่มที่ 2 การประเมินการใช้หลักสูตรอื่น ๆ ดังนี้

บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2550:บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินหลักสูตรแขนงวิชาการวัดและประเมิน ผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ เครื่องมือการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. บริบทด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยภาพรวมพบว่ามีเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ วัตถุประสงค์มีความชัดเจน เน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการไปปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรมและศรัทธาในวิชาชีพ

2. ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรโดยภาพรวมพบว่ามีเหมาะสมระดับมาก จำแนกเป็นด้าน โครงสร้างหลักสูตรได้แก่ จำนวนชุดวิชาและหน่วยกิต ตลอดหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนได้แก่ เทปประกอบชุดวิชา คุณลักษณะของอาจารย์ได้แก่ คุณวุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ มีความรู้ความสามารถในการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง ส่วนเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมระดับปานกลางในเรื่องความทันสมัย เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า วัตถุประสงค์ที่มีความชัดเจนได้แก่ วิชาการศึกษากับชีวิตและชุมชนไทยศึกษา สถิติวิจัยและการประเมินผล การศึกษา ประสพการณ์วิชาชีพการวัดและประเมินผลการศึกษา เนื้อหาวิชาที่มีความครอบคลุมได้แก่ สถิติ วิจัย และประเมินผลการศึกษา การศึกษากับชีวิตและชุมชน เนื้อหาที่มีความทันสมัยได้แก่ สถิติ วิจัย และการประเมินผลการศึกษา และประสพการณ์วิชาชีพการวัดและประเมินผลการศึกษา

3. กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยรวมพบว่ามีเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา การอบรมประสพการณ์วิชาชีพการวัดและประเมินผลการศึกษา ได้แก่ ความสามารถของผู้สอนในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา และการจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติ กระบวนการวัดและประเมินผลได้แก่ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษามีความชัดเจน

4. ด้านผลผลิตของหลักสูตร พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ได้เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.00-2.50 สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม มีความศรัทธาในวิชาชีพ และมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรการวัดและประเมินผลการศึกษาในระดับมาก

ขนิษฐา พันธุ์พาณิชย์ (2557, น.134-145) ได้ทำการประเมินหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินบริบทด้านวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร 2) ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร 3) ประเมินกระบวนการของหลักสูตร และ 4) ประเมินผลผลิตของหลักสูตร วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรฯ จำนวน 8 คน 2) อาจารย์ผู้สอนจำนวน 6 คน 3) นักศึกษาจำนวน 88 คน 4) ผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 58 คน 5) ผู้บังคับบัญชาจำนวน 58 คน และ 6) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 221 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการประเมินปรากฏว่า ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต มีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากด้านบริบทของหลักสูตร ได้มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ เนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความครอบคลุมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน ด้านโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรทั้งกลุ่มวิชาบังคับและวิชาเลือกมีความเหมาะสม ด้านปัจจัยเบื้องต้นอาจารย์มีความเอาใจใส่ต่อนักศึกษาและยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา จำนวนอาจารย์ผู้สอนมีเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และมีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนด้วย ด้านกระบวนการ มีการจัดปฐมนิเทศชี้แจงหลักสูตรและการเรียนการสอนให้นักศึกษาทราบ จัดอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถตรงกับรายวิชาที่จะสอน สอนตรงเวลาและสอนตามหัวข้อในการสอนที่กำหนด ผู้สอนมีการเตรียมการสอนก่อนทำการสอน ด้านผลผลิต ได้แก่ความสามารถของนักศึกษาที่จะปฏิบัติตามคำสั่งหรืองานที่ได้รับมอบหมาย เป็นที่ยอมรับในการทำงานของสังคมและเพื่อนร่วมงาน มีความสามารถใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมาก ส่วนทักษะด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความเป็นผู้นำของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับมากมีความสามารถในการจูงใจผู้อื่น รองลงมาได้แก่มีความเป็นผู้นำในด้านการใช้นวัตกรรมในหน่วยงาน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษากับที่

สำเร็จการศึกษาจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 100 นักศึกษาที่ลาออกระหว่างการศึกษามีจำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 6.90 ผู้สำเร็จการศึกษาที่ใช้ระยะเวลาในการศึกษาตามหลักสูตรไม่เกิน 2 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 100

สุกัลกษณ์ สถิตไชนนทร์ (2557, น.114-120) ได้ทำการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โครงการห้องเรียนพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โดยการวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษาโครงการห้องเรียนพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น ความเหมาะสมด้านกระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 5 คน ครูผู้สอน จำนวน 30 คน นักเรียนจำนวน 341 คน ผู้ปกครองจำนวน 341 คน และผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 233 คน รวมทั้งสิ้น 950 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยปรากฏว่า

1) ผลการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนมี 4 ด้าน ประกอบด้วย ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เพื่อมุ่งสู่มาตรฐานสากล โดยในภาพรวมมีความชัดเจนสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เนื่องจาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมากเป็นอันดับแรกคือ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ รองลงมาคือด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่มีความชัดเจนและใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2) ผลความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหารายวิชา คุณลักษณะของครูผู้สอน คุณลักษณะของนักเรียน อาคารสถานที่ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน และงบประมาณ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งในด้านความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ความคิดเห็นของนักเรียน และความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีความพึงพอใจในตัวครูผู้สอน เพราะครูผู้สอนให้คำปรึกษา แนะนำ แก่นักเรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมและในการทำการบ้านของนักเรียน และครูผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู

3) ความเหมาะสมด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4) ด้านผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรดังกล่าวผ่านเกณฑ์การประเมิน การประเมินการคิดวิเคราะห์และเขียน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านมัธยมศึกษาปีที่ 3 (O-NET) ของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตร โครงการห้องเรียนพิเศษ มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 7 กลุ่มสาระ สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนในหลักสูตรโครงการห้องเรียนพิเศษชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นนักเรียนที่ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นแต่การเรียนวิชาหลักจึงไม่ให้ความสนใจในวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา รวมทั้งไม่ค่อยสนใจในเรื่องการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า การประเมินหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ควรใช้รูปแบบการประเมินที่ครอบคลุมทั้งหลักสูตร เพื่อช่วยในการตัดสินใจซึ่งเน้นการประเมินในทุกด้านของหลักสูตร จึงจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

ดังนั้นผู้ศึกษาได้นำความรู้ที่ได้จากรูปแบบการประเมินเชิงระบบมาใช้ในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานีครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตในการประเมินเป็น 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร และด้านผลผลิตของหลักสูตร ซึ่งหมายถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) โดยผู้ศึกษาได้ทำการประเมิน ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรและด้านผลผลิตของหลักสูตร ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. กรอบแนวทางการประเมิน

1. ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับประชากร ได้แก่

- 1.1 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน
- 1.2 ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน
- 1.3 นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 114 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ประเภทได้แก่

- 2.1 แบบสอบถาม ชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ฉบับ ดังนี้
 - ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร และครูผู้สอน แบ่งเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 - ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร มี 6 ด้าน

- ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร มี 3 ด้าน
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร
- ฉบับที่ 2** แบบสอบถามสำหรับนักเรียน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 - ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร มี 4 ด้าน
 - ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร มี 2 ด้าน
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ

หลักสูตร

2.2 แบบบันทึกข้อมูล

ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี โดยมีแบบบันทึกข้อมูล 3 ด้าน ได้แก่

- 2.2.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.2.2 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2.2.3 ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ

2.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย มีขั้นตอนดำเนินการ

ดังนี้

- 2.3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร
- 2.3.2 นำแนวคิดและองค์ความรู้ มากำหนดนิยาม ตัวแปรที่ศึกษาจากวัตถุประสงค์การประเมิน พร้อมทั้งนิยามตัวแปรที่จะศึกษา
- 2.3.3 จัดทำแผนผังการสร้างเครื่องมือ
- 2.3.4 ร่างแบบสอบถาม และแบบบันทึกข้อมูลโดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ครบประเด็นที่ต้องการประเมิน
- 2.3.5 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมนำมาปรับปรุงแก้ไข
- 2.3.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (รายชื่อในภาคผนวก) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) พิจารณาความสอดคล้องความครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการประเมินของข้อคำถามและความชัดเจนของภาษาของแบบสอบถามรายข้อ (Item) ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อความแต่ละข้อในเครื่องมือว่าสามารถวัดได้

ตรงตามนิยามที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งพิจารณาถึงความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยกำหนดคะแนนในการพิจารณาดังนี้

- ให้ +1 ถ้าแน่ใจว่า คำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด
 ให้ 0 ถ้าไม่แน่ใจว่า คำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด
 ให้ -1 ถ้าแน่ใจว่า คำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

โดย ข้อคำถามที่ใช้ได้ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 0.50-1.00

2.3.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1) แบบสอบถามฉบับที่ 1 นำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย โรงเรียนวัดบางเตยนอก จังหวัดปทุมธานี จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยง (reliability) โดยวิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าเท่ากับ 0.79

2) แบบสอบถามฉบับที่ 2 นำไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนวัดบางเตยนอก จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยง (reliability) โดยวิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าเท่ากับ 0.76

2.3.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.4 เกณฑ์ในการแปลความหมาย

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การประเมินหลักสูตรในแต่ละด้านดังนี้

2.4.1 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

2.4.2 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

2.4.3 ด้านผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการเรียนอยู่ในระดับดี ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

2) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการเรียนอยู่ในระดับดี ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

3) ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ผลการเรียนอยู่ในระดับดี ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถาม ด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการดำเนินงาน และผลผลิตของหลักสูตร ผู้ศึกษากำหนดค่าคะแนน (สมถวิล วิจิตร วรรณมา 2557,น.7-26) ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในรายการนั้นมากที่สุด
มีความพร้อม/ความเหมาะสมในรายการนั้นมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในรายการนั้นมาก
มีความพร้อม/ความเหมาะสมในรายการนั้นมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในรายการนั้นปานกลาง
มีความพร้อม/ความเหมาะสมในรายการนั้นปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในรายการนั้นน้อย
มีความพร้อม/ความเหมาะสมในรายการนั้นน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในรายการนั้นน้อยที่สุด
มีความพร้อม/ความเหมาะสมในรายการนั้นน้อยที่สุด

และในการพิจารณาค่าเฉลี่ยผู้ศึกษาใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญศรี พรหมมาพันธุ์ 2561,น. 43)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 ผู้ศึกษาทำหน้าที่ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.2 ผู้ศึกษาขอความร่วมมือจากผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี โดยชี้แจงขอความอนุเคราะห์และจัดเก็บข้อมูล

3.3 ผู้ศึกษาคำเนินการส่งและเก็บคืนแบบสอบถามจากประชากรด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม 2561 – 8 มิถุนายน 2561 โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยรวมทั้งสิ้นจำนวน 121 ฉบับ เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจำนวน 7 ฉบับ และสำหรับนักเรียน 114 ฉบับ ได้รับคืน 121 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี โดยขอความอนุเคราะห์จากฝ่ายวิชาการของโรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลให้ทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามแต่ละฉบับ และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์สภาพทั่วไปของแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการดำเนินงานและด้านผลผลิตของหลักสูตร โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้การวิเคราะห์ค่าร้อยละ

4.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้ศึกษานำมาจัดลำดับและจัดหมวดหมู่ของคำตอบในแต่ละด้าน เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา จากนั้นจึงนำมาเสนอผลในแต่ละด้านต่อไป

5. กรอบแนวทางการประเมิน

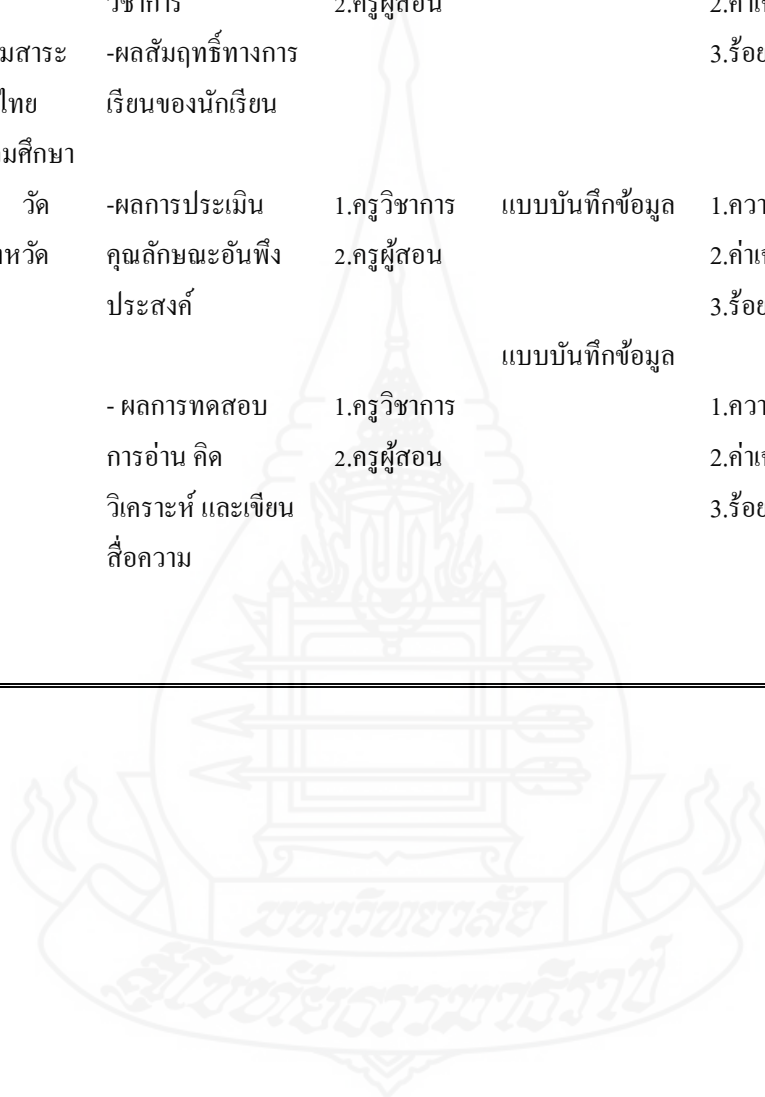
จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ผู้ศึกษาได้นำมาประยุกต์เป็นกรอบแนวทางการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 กรอบแนวทางการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน		
1. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี	1.1 ความพร้อมด้านโครงสร้างหลักสูตร	1. ผู้บริหาร	แบบสอบถาม	1. ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย 3.51		
	1.2 ความพร้อมด้านเนื้อหา	2. ครูผู้สอน	แบบมาตรฐาน	2. ค่าเฉลี่ย	ขึ้นไปถือว่าผ่าน		
		3. นักเรียน	ประมาณค่า	3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน			
	1.3 ความพร้อมด้านครูผู้สอน	1.4 ความพร้อมด้านอาคารสถานที่	3. นักเรียน	5 ระดับ	เบี่ยงเบนมาตรฐาน	4. การวิเคราะห์เนื้อหา	
							1.5 ความพร้อมด้านสื่อและอุปกรณ์
							1.6 ความพร้อมด้านงบประมาณ
2. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี	2.1 ความเหมาะสมด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร	1. ผู้บริหาร	แบบสอบถาม	1. ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย 3.51		
	2.2 ความเหมาะสมด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2. ครูผู้สอน	แบบมาตรฐาน	2. ค่าเฉลี่ย	ขึ้นไปถือว่าผ่าน		
		3. นักเรียน	ประมาณค่า	3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน			
	2.3 ความเหมาะสมด้านกระบวนการวัดผลและประเมินผล		3. นักเรียน	5 ระดับ	เบี่ยงเบนมาตรฐาน	4. การวิเคราะห์เนื้อหา	

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของการประเมิน	ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
3. เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้น ประถมศึกษา	3.1 คุณภาพด้านวิชาการ -ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	1.ครูวิชาการ 2.ครูผู้สอน	แบบบันทึกข้อมูล	1.ความถี่ 2.ค่าเฉลี่ย 3.ร้อยละ	ผลการเรียนระดับดี (ร้อยละ 70 ขึ้นไป) ถือว่าผ่าน
โรงเรียนชุมชน วัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี	-ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - ผลการทดสอบการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ	1.ครูวิชาการ 2.ครูผู้สอน	แบบบันทึกข้อมูล	1.ความถี่ 2.ค่าเฉลี่ย 3.ร้อยละ	ผลการประเมินได้ระดับดี(ร้อยละ 80 ขึ้นไป) ถือว่าผ่าน ผลการประเมินได้ระดับดี(ร้อยละ 70 ขึ้นไป) ถือว่าผ่าน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

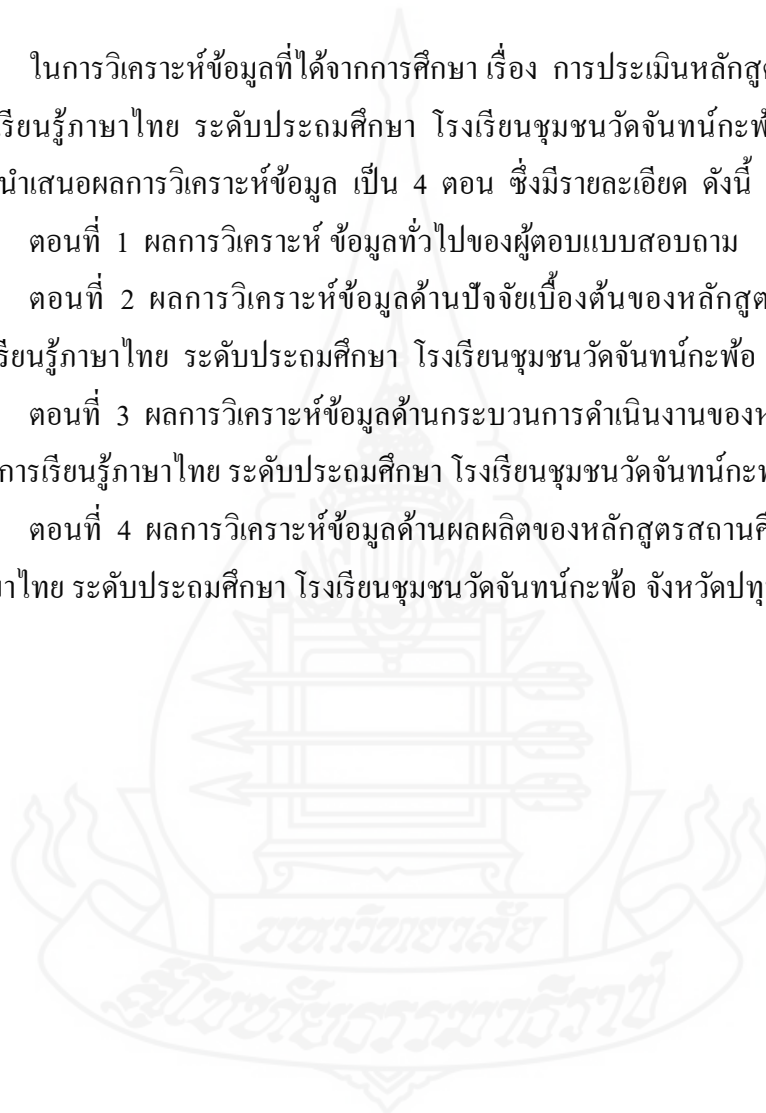
ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 4 ตอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน ดังตารางที่ 4.1 และ ตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหาร และครูผู้สอน (n=7)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	1	14.29
หญิง	6	85.71
รวม	7	100.00
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	5	71.43
ปริญญาโท	2	28.57
รวม	7	100.00
3. วิชาเอกที่จบการศึกษา		
วิชาเอกภาษาไทย	1	14.29
วิชาเอกอื่น	6	81.71
รวม	7	100.00
4. ตำแหน่งทางราชการปัจจุบัน		
ผู้บริหาร	1	14.29
ครู	6	85.71
รวม	7	100.00
5. วิทยฐานะ		
ชำนาญการ	1	14.28
ชำนาญการพิเศษ	3	42.86
อื่น ๆ (ยังไม่มีวิทยฐานะ)	3	42.86
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 85.71 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 71.43 วิชาเอกที่จบการศึกษาเป็นวิชาเอกอื่น คิดเป็นร้อยละ 81.71 ตำแหน่งทางราชการปัจจุบันเป็นครู คิดเป็นร้อยละ 85.71 และมีวิทยฐานะครูชำนาญการ และครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะ คิดเป็นร้อยละ 42.86

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน (n=114)

ข้อมูล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	67	58.77
หญิง	47	41.23
รวม	114	100.00
2. กำลังศึกษาระดับชั้น		
ประถมศึกษาปีที่ 1	18	15.79
ประถมศึกษาปีที่ 2	12	10.52
ประถมศึกษาปีที่ 3	20	17.54
ประถมศึกษาปีที่ 4	16	14.04
ประถมศึกษาปีที่ 5	20	17.54
ประถมศึกษาปีที่ 6	28	24.57
รวม	114	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 58.77 และกำลังเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 24.57 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 5 คิดเป็นร้อยละ 17.54 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยเบื้องต้น

การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ได้แก่ ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านเนื้อหารายวิชา ด้านครูผู้สอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านสื่อและอุปกรณ์ และด้านงบประมาณ ดังตารางที่ 4.3 ถึงตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.3 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (n = 7)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพร้อม	ผลการ ประเมิน
1. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร	4.43	0.35	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ด้านเนื้อหาวิชา	4.11	0.35	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ด้านบุคลากร	3.57	0.18	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ด้านอาคารสถานที่	3.69	0.24	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ด้านสื่อและอุปกรณ์	3.89	0.18	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ด้านงบประมาณ	3.51	0.30	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.87	0.13	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความเห็นต่อการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความพร้อมระดับมากได้แก่ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือ ด้านเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 4.11$) และด้านสื่อและอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านโครงสร้างหลักสูตร ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (n = 7)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพร้อม	ผลการ ประเมิน
1. ใช้นักหน่วยการเรียนตลอดหลักสูตร	4.57	0.54	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2. จำนวนชั่วโมงเรียนตลอดหลักสูตร	4.57	0.54	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3. การกำหนดเวลาเรียน	4.29	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. การกำหนดกิจกรรมการพัฒนานักเรียน	4.29	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.43	0.35	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านโครงสร้างหลักสูตรในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากที่สุดเท่ากันสองเรื่อง ได้แก่ น้ำหนักหน่วยการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร และจำนวนชั่วโมงเรียนตลอดหลักสูตร ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมาคือ เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากเท่ากันสองเรื่อง ได้แก่ การกำหนดเวลาเรียน และการกำหนดกิจกรรมการพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านเนื้อหาวิชา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (n = 7)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. เนื้อหาในรายวิชามีความถูกต้อง	4.43	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. เนื้อหาในรายวิชามีความเหมาะสมกับหลักสูตร	4.29	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. เนื้อหาในรายวิชามีความทันสมัย	3.86	0.70	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. เนื้อหาในรายวิชามีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	3.86	0.70	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.11	0.35	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านเนื้อหาวิชา ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมาก ได้แก่ เนื้อหาในรายวิชามีความถูกต้อง ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือ เนื้อหาในรายวิชามีความเหมาะสมกับหลักสูตร ($\bar{X} = 4.29$) และ เนื้อหาในรายวิชามีความทันสมัย เนื้อหาในรายวิชามีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านบุคลากร ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (n = 7)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพร้อม	ผลการ ประเมิน
1. ผู้บริหารมีความสามารถด้านการบริหาร หลักสูตร	4.29	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ครูผู้สอนมีวุฒิการศึกษาตรงกับรายวิชา ที่สอน	1.29	0.49	น้อยที่สุด	ไม่ผ่าน เกณฑ์
3. ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับ ความเป็นครู	4.43	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่ ตลอดเวลา	4.29	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา รายวิชาที่สอน มีเทคนิคในการถ่ายทอด ความรู้ให้กับนักเรียน	3.57	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.57	0.18	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านบุคลากร ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากได้แก่ ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความสามารถด้านการบริหารหลักสูตร ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.29$) และครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน มีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านอาคารสถานที่ ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (n = 7)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. อาคารเรียน/ห้องเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย	3.43	0.54	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
2. อาคารเรียน/ห้องเรียนมีความสะอาด	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. อาคารเรียน/ห้องเรียนมีเพียงพอ สำหรับการเรียนรู้	4.71	0.49	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4. ห้องเรียนมีการจัดบรรยากาศให้เป็น แหล่งเรียนรู้	3.57	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. แสงสว่างภายในอาคารเรียน/ห้องเรียน สว่างเพียงพอ	3.43	0.54	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
6. จำนวนเครื่องของพัดลมต่อห้องเรียนมี ความเพียงพอ	3.29	0.49	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.69	0.24	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านอาคารสถานที่ ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากที่สุดได้แก่ อาคารเรียน/ห้องเรียนมีเพียงพอสำหรับการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาคือ เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากได้แก่ อาคารเรียน/ห้องเรียนมีความสะอาด ($\bar{X} = 3.71$) และห้องเรียนมีการจัดบรรยากาศให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน และ แหล่งเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (n = 7)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. มีคู่มือครูให้ครูได้ศึกษาครบทุกชั้นเรียน	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. มีแบบเรียนภาษาไทยครบถ้วนตามหลักสูตร	4.71	0.49	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3. มีแบบฝึกหัดภาษาไทยครบตามจำนวนนักเรียน	4.71	0.48	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4. คอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.29	0.49	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
5. ระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมมีความรวดเร็ว	2.71	0.49	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
6. สื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนมีเพียงพอ	3.71	0.48	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับรายวิชา	3.86	0.70	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. การจัดแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนเช่น ห้องสมุด มุมหนังสือ มีความเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน	4.43	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.89	0.18	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากที่สุด ได้แก่มีแบบเรียนภาษาไทยครบถ้วนตามหลักสูตร มีแบบฝึกหัดภาษาไทยครบตามจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาคือ เรื่องที่มีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่การจัดแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนเช่น ห้องสมุด มุมหนังสือ มีความเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ($\bar{X} = 4.43$) และสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับรายวิชา ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านงบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (n = 7)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างเพียงพอ	3.57	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างเพียงพอ	3.57	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	3.57	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. โรงเรียนมีงบประมาณเพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางภาษาไทยมืออย่างเพียงพอ	3.57	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. โรงเรียนมีงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเพียงพอ	3.52	0.33	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.51	0.30	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านงบประมาณ ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมาก ได้แก่ โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างเพียงพอ โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างเพียงพอ โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ โรงเรียนมีงบประมาณเพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางภาษาไทยมืออย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.57$) และโรงเรียนมีงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 (n = 114)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. ด้านเนื้อหา	4.39	0.39	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ด้านครูผู้สอน	4.59	0.27	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3. ด้านอาคารสถานที่	4.12	0.30	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน	3.90	0.20	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.25	0.14	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.10 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความพร้อมระดับมากที่สุด ได้แก่ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาคือด้านที่มีความพร้อมระดับมาก ได้แก่ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.39$) และด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านเนื้อหา ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 (n = 114)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. เนื้อหาในรายวิชามีความเข้าใจง่าย	4.27	0.62	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. เนื้อหาในรายวิชามีความเหมาะสมกับวัย ของนักเรียน	4.42	0.58	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. เนื้อหาในรายวิชามีความน่าสนใจ	4.48	0.57	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.39	0.39	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านเนื้อหา ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X} = 4.39$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไป

ตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมในระดับมากที่สุดแก่เนื้อหาในรายวิชาที่มีความน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาคือเนื้อหาในรายวิชาที่มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ($\bar{X} = 4.42$) และเนื้อหาในรายวิชาที่มีความเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ($n = 114$)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความ เป็นครู	4.82	0.38	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
2. ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	4.91	0.24	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
3. ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา	4.47	0.68	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจใน เนื้อหาวิชาที่สอน	4.15	0.57	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.59	0.27	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.12 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านครูผู้สอนในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากที่สุด ได้แก่ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.91$) รองลงมา คือครูผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู ($\bar{X} = 4.82$) และด้านที่มีความพร้อมระดับมากที่สุด ได้แก่ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.47$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านอาคารสถานที่ ตามความคิดเห็น
ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 (n = 114)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ พร้อม	ผลการ ประเมิน
1. อาคารเรียน/ห้องเรียนมีความสะอาด	4.08	0.56	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ห้องเรียนมีการจัดบรรยากาศให้เป็น แหล่งเรียนรู้	4.32	0.65	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. แสงสว่างภายในอาคารเรียน/ห้องเรียน สว่างเพียงพอ	4.09	0.57	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. จำนวนเครื่องของพัดลมต่อห้องเรียนมี ความเพียงพอ	3.99	0.58	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.12	0.30	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.13 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น
ของหลักสูตรด้านอาคารสถานที่ ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$) ซึ่งผลการ
ประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าด้านที่มีความพร้อมระดับมาก
ได้แก่ ห้องเรียนมีการจัดบรรยากาศให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X}=4.32$) รองลงมาคือแสงสว่างภายใน
อาคารเรียน/ห้องเรียนสว่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.09$) และอาคารเรียน/ห้องเรียนมีความสะอาด ($\bar{X}=$
4.08) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 (n = 114)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. สื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.04	0.63	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีการบำรุงรักษาพร้อมใช้งานอยู่เสมอ	3.91	0.56	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีเพียงพอต่อการเรียนการสอน	3.51	0.30	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัยเหมาะสมกับวัยนักเรียน	3.54	0.37	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับรายวิชา	4.04	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. คอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.24	0.57	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. ระบบอินเตอร์เน็ตสำหรับค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมมีความรวดเร็ว	3.22	0.80	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
8. มีการจัดแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนเช่น ห้องสมุด มุมหนังสือ มีความเหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน	4.92	0.27	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.90	0.20	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากที่สุดได้แก่มีการจัดแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนเช่น ห้องสมุด มุมหนังสือ มีความเหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน ($\bar{X} = 4.92$) รองลงมาคือเรื่องที่มีพร้อมระดับ

มากได้แก่ คอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.24$) และสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย สื่อและอุปกรณ์การเรียนมีความเหมาะสมกับรายวิชา ($\bar{X} = 4.04$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ปรากฏผลดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ดังนี้

- ควรสำรวจและดำเนินการจัดหา/จัดซื้อ หนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดภาษาไทยตั้งแต่เนิ่นๆ เพื่อให้ทันต่อการเรียนการสอนในปีการศึกษาถัดไป เนื่องจากได้รับหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดภาษาไทยล่าช้า ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ราบรื่น

- ห้องสมุดควรเพิ่มเวลาเปิดทำการในช่วงเย็นหลังเลิกเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนที่รอผู้ปกครองมารับเข้าได้เข้าไปอ่านหนังสือในระหว่างรอผู้ปกครองมารับ

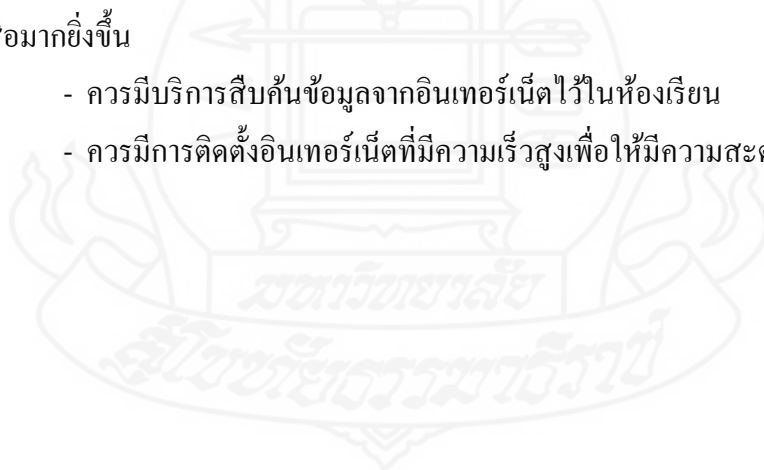
2. ข้อเสนอแนะจากนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ดังนี้

- มุมความรู้ในชั้นเรียนควรจัดหาหนังสือหลากหลายชนิดจากห้องสมุดไปไว้ในชั้นเรียนสลับเปลี่ยนหมุนเวียนแต่ละสัปดาห์ เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและมีความสะดวกในการอ่านหนังสือมากยิ่งขึ้น

- ควรมีบริการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตไว้ในห้องเรียน

- ควรมีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูงเพื่อให้มีความสะดวกในการสืบค้น

ข้อมูล

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร

การประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านกระบวนการวัดและประเมินผล ดังตารางที่ 4.15 ถึง ตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.15 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (n = 7)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพร้อม	ผลการ ประเมิน
1. ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร	4.16	0.22	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.84	0.24	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ด้านกระบวนการวัดและประเมินผล	3.76	0.23	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.92	0.16	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมระดับมากได้แก่กระบวนการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมาคือด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.84$) และด้านกระบวนการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.76$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการบริหาร
หลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (n = 7)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ พร้อม	ผลการ ประเมิน
1. โรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการจัดทำและบริหารหลักสูตร	4.29	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. โรงเรียนมีการประชุม จัดทำแผนงาน วิชาการ โดยคำนึงถึงความต้องการของ ครูผู้สอน	4.43	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. โรงเรียนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมใน การจัดทำแผนงานวิชาการ	3.57	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการใน การบริหารหลักสูตรอย่างเหมาะสม	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. โรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างเป็น ระบบสม่ำเสมอ	4.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่าง สม่ำเสมอ	4.43	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ อย่างเหมาะสม	3.86	0.70	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. โรงเรียนมีการสรุปรายงานผลการจัดการ เรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	4.29	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.16	0.22	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ โรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาคือโรงเรียนมีการประชุม จัดทำแผนงานวิชาการ โดย

คำนึงถึงความต้องการของครูผู้สอน โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.43$) และโรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำและบริหารหลักสูตร โรงเรียนมีการสรุปรายงานผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (n = 7)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัดอย่างเหมาะสม	4.43	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ครูจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	3.57	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูดำเนินการสอนครบทุกตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในมาตรฐานชั้นปี	3.57	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ครูมีการจัดสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศในห้องเรียนที่ช่วยเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ครูดูแลและเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม	4.00	0.82	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น	4.14	0.38	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบ วิธีการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา	3.57	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.84	0.24	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมในระดับมากได้แก่ ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัดอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.14$) และครูดูแลและเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ($n = 7$)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. ครูมีการแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	4.29	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ครูมีการประเมินก่อนเรียนเพื่อนำผลมาปรับพื้นฐานของนักเรียน	3.53	0.51	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูมีการประเมินหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ครูมีการวัดและประเมินผลตรงกับตัวชี้วัด	4.71	0.49	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
5. ครูมีเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ	4.00	0.00	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ครูมีวิธีการหลากหลายในการวัดผลและประเมินผล	3.57	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	3.43	0.54	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
8. ครูแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ	4.00	0.00	มาก	ผ่านเกณฑ์
9. ครูมีการนำผลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้เต็มศักยภาพ	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.76	0.23	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ได้แก่ครูมีการวัดและประเมินผลตรงกับตัวชี้วัด ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาคือเรื่องที่มีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ครูมีการแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า ($\bar{X} = 4.29$) ครูมีเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ และครูแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรในภาพรวมตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 (n = 114)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความ พร้อม	ผลการ ประเมิน
1. ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.28	0.18	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ด้านกระบวนการวัดและประเมินผล	3.90	0.22	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.09	0.15	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.19 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร ในภาพรวมมีเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มี ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมาคือด้านกระบวนการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 (n = 114)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	4.30	0.58	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ครูส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง	4.23	0.42	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น	4.67	0.51	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
4. ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม	4.32	0.47	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม	3.95	0.53	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ครูเข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา	4.12	0.33	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. ครูผู้สอนมีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้และใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.11	0.52	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. ครูมีการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่จะสอน	4.58	0.50	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.28	0.18	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.20 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ได้แก่ โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.67$) ครูมีการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่จะสอน ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาคือ

เรื่องที่มีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม (\bar{X} =4.32) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 (n = 114)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. ครูมีการประเมินผลก่อนเรียนเพื่อนำผลมาเป็นข้อมูลในการปรับพื้นฐานของนักเรียน	3.67	0.82	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ครูมีการประเมินหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.25	0.44	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดผลและประเมินผล	4.09	0.54	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ครูใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลตรงกับตัวชี้วัด	3.99	0.34	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ครูแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	4.29	0.48	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานตนเอง	3.34	0.73	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
7. ครูให้เพื่อนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของนักเรียน	3.35	0.90	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
8. ครูแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ	4.08	0.38	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.90	0.18	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.21 พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร ด้านกระบวนการวัดและประเมินผล ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก (\bar{X} = 3.90) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่าเรื่องที่มีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ครูแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า ($\bar{X} = 4.29$) ครูมีการประเมินหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.25$) ครูใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.09$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ปรากฏผลดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ดังนี้

- ครูผู้สอนภาษาไทยควรได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมทางภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากครูผู้สอนภาษาไทยไม่จบตรงตามวิชาเอก จึงไม่ค่อยมีความรู้และมีเทคนิคในการถ่ายทอด อันเป็นเหตุให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบระดับชาติในรายวิชาภาษาไทยต่ำ

- ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้้อย่างหลากหลาย

- ควรเพิ่มกิจกรรมที่สามารถให้นักเรียนได้ฝึกการคิด วิเคราะห์ และเขียนเพิ่มเติม

- ครูควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานนักเรียนทุกระดับชั้นอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะจากนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ดังนี้

- ควรมีการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีผลทางการเรียนต่ำ เช่น เกมการศึกษา

- ควรมีการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีความฉลาดพิเศษเพื่อส่งเสริมให้มีความเก่งและพัฒนาความสามารถให้เพิ่มมากขึ้น เช่น นักเรียนที่มีความสามารถในการด้านการแต่งคำประพันธ์ เป็นต้น

- ควรฝึกให้นักเรียนได้ค้นคว้าความรู้จากอินเทอร์เน็ตมากขึ้น

- ควรมีการจัดสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิตของหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนทางภาษาไทย ซึ่งจะนำเสนอในตารางที่ 4.22 ถึง ตารางที่ 4.24 ดังนี้

ตารางที่ 4.22 ร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

ช่วงคะแนน	จำนวนนักเรียน (คน)							ร้อยละ	ผลการประเมิน
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	รวม		
ดีเยี่ยม (80-100)	6	7	5	4	4	10	36	30.51	
ดีมาก (75-79)	5	10	3	2	6	2	28	23.73	
ดี (70-74)	1	-	2	3	2	1	9	7.63	
รวม	12	17	10	9	12	13	73	61.87	ไม่ผ่านเกณฑ์
ค่อนข้างดี (65-69)	-	2	3	1	3	-	9	7.63	
ปานกลาง (60-64)	-	1	4	2	3	2	12	10.17	
พอใช้ (55-59)	2	1	2	6	5	1	17	14.40	
ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ(50-54)	-	-	-	1	6	-	7	5.93	
ต่ำกว่าเกณฑ์ (0-49)	-	-	-	-	-	-	-	-	
รวม	2	4	9	10	17	3	45	38.13	
รวมทั้งหมด	14	21	19	19	29	16	118	100.00	

จากตารางที่ 4.22 พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประจำปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 61.87 ซึ่งผลการประเมินไม่เป็นไปตาม

เกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 30.51 ระดับดีมาก ร้อยละ 23.73 และระดับดีร้อยละ 7.63 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 ร้อยละของผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทยระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ
จังหวัดปทุมธานี

ช่วงคะแนน	จำนวนนักเรียน (คน)							ร้อยละ	ผลการประเมิน
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	รวม		
ดีเยี่ยม (3.00 ขึ้นไป)	14	4	12	5	-	9	44	37.29	
ดี (2.00 – 2.99)	-	17	7	14	29	5	72	61.02	
รวม	14	21	19	19	29	14	116	98.31	ผ่านเกณฑ์
ผ่าน (1.00 – 1.99)	-	-	-	-	-	2	-	1.69	
ไม่ผ่าน (ต่ำกว่า 1.00)	-	-	-	-	-	-	-	-	
รวม	-	-	-	-	-	2	2	1.69	
รวมทั้งหมด	14	21	19	19	29	16	118	100	

จากตารางที่ 4.23 พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 98.31 ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับดี ร้อยละ 61.02 ระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 37.29 และระดับผ่านร้อยละ 1.69 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 ร้อยละของผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทยระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ
จังหวัดปทุมธานี

ช่วงคะแนน	จำนวนนักเรียน (คน)						ร้อยละ	ผลการประเมิน	
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6			รวม
ดีเยี่ยม (3.00 ขึ้นไป)	6	8	12	6	10	4	46	38.98	
ดี (2.00 – 2.99)	6	8	5	6	12	6	43	36.44	
รวม	12	16	17	12	22	10	89	75.42	ผ่านเกณฑ์
ผ่าน (1.00 – 1.99)	2	5	2	7	7	6	29	24.58	
ไม่ผ่าน (ต่ำกว่า 1.00)	-	-	-	-	-	-	-	-	
รวม	2	5	2	7	7	6	29	24.58	
รวมทั้งหมด	14	21	19	19	29	16	118	100	

จากตารางที่ 4.24 พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี มีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 75.42 ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับดีเยี่ยม 38.98 ระดับดี ร้อยละ 36.44 และระดับผ่านร้อยละ 24.58 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

1.1.2 เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

1.1.3 เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี โดยมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.2.1 ประชากร

ในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษากับประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา จำนวน 6 คน และนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 114 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 121 คน

1.2.2 เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม 2 ฉบับ และแบบบันทึกข้อมูล จำนวน 3 ฉบับ แบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

แบบสอบถามฉบับที่ 1 ใช้สอบถามผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.79

แบบสอบถามฉบับที่ 2 ใช้สอบถามนักเรียนระดับประถมศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.76

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามไปยังประชากรที่ศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 121 ฉบับ แยกเป็นผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 7 ฉบับ และนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 114 ฉบับ และดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 121 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของประชากร

1.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่รวบรวมมาวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

1) ข้อมูลจากแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) คำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

1) ข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ

1.3 ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1.3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 85.71 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 71.43 วิชาเอกที่จบการศึกษาเป็นวิชาเอกอื่น คิดเป็นร้อยละ 81.71 ตำแหน่งทางราชการปัจจุบันเป็นครู คิดเป็นร้อยละ 85.71 และมีวิทยฐานะครูชำนาญการ และครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะ คิดเป็นร้อยละ 42.86

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 58.77 และกำลังเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 24.57 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 5 คิดเป็นร้อยละ 17.54

1.3.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น

ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย มี 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านเนื้อหารายวิชา ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านสื่อและอุปกรณ์ และด้านงบประมาณ ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความพร้อมระดับมากได้แก่ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ($\bar{X}=4.43$) รองลงมาคือ ด้านเนื้อหารายวิชา ($\bar{X}=4.11$) และด้านสื่อและอุปกรณ์ ($\bar{X}=3.89$) ตามลำดับ

ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนักเรียน มี 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเนื้อหา ด้านครูผู้สอน ด้านอาคารสถานที่ และด้านสื่อและอุปกรณ์ การเรียนการสอน ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความพร้อมระดับมากที่สุด ได้แก่อด้านครูผู้สอน ($\bar{X}=4.59$) รองลงมาคือด้านที่มีความพร้อมระดับมากได้แก่อด้านเนื้อหา ($\bar{X}=4.39$) และด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X}=4.12$) ตามลำดับ มีผลรายด้านดังต่อไปนี้

1) ด้านโครงสร้างของหลักสูตร

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านโครงสร้างหลักสูตรในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากที่สุดเท่ากันสองเรื่องได้แก่ ให้นำนักหน่วยการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร และจำนวนชั่วโมงเรียนตลอดหลักสูตร ($\bar{X}=4.57$) รองลงมาคือ เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากเท่ากันสองเรื่อง ได้แก่การกำหนดเวลาเรียน และการกำหนดกิจกรรมการพัฒนานักเรียน ($\bar{X}=4.29$) ตามลำดับ

2) ด้านเนื้อหาวิชา

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านเนื้อหาวิชา ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากได้แก่ เนื้อหาในรายวิชามีความถูกต้อง ($\bar{X}=4.43$) รองลงมาคือ เนื้อหาในรายวิชามีความเหมาะสมกับหลักสูตร ($\bar{X}=4.29$) และ เนื้อหาในรายวิชามีความทันสมัย เนื้อหาในรายวิชามีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ($\bar{X}=3.86$) ตามลำดับ

นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านเนื้อหา ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X} = 4.39$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมในระดับมากที่สุดได้แก่ เนื้อหาในรายวิชาที่มีความน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาคือเนื้อหาในรายวิชาที่มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ($\bar{X} = 4.42$) และเนื้อหาในรายวิชาที่มีความเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ

3) ด้านบุคลากร

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านบุคลากร ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.57$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากที่สุดได้แก่ ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความสามารถด้านการบริหารหลักสูตร ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.29$) และครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน มีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านครูผู้สอนในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากที่สุดได้แก่ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.91$) รองลงมา คือครูผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู ($\bar{X} = 4.82$) และด้านที่มีความพร้อมระดับมากที่สุดได้แก่ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.47$) ตามลำดับ

4) ด้านอาคารสถานที่

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านอาคารสถานที่ ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.69$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากที่สุดได้แก่ อาคารเรียน/ห้องเรียนมีเพียงพอสำหรับการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาคือ เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากที่สุดได้แก่ อาคารเรียน/ห้องเรียนมีความสะอาด ($\bar{X} = 3.71$) และห้องเรียนมีการจัดบรรยากาศให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านอาคารสถานที่ ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.12$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเรื่องที่มีความพร้อมระดับมากที่สุดได้แก่ ห้องเรียนมี

การจัดบรรยากาศให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาคือแสงสว่างภายในอาคารเรียน/ห้องเรียนสว่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.09$) และอาคารเรียน/ห้องเรียนมีความสะอาด ($\bar{X} = 4.08$) ตามลำดับ

5) ด้านสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากที่สุด ได้แก่มีแบบเรียนภาษาไทยครบถ้วนตามหลักสูตร มีแบบฝึกหัดภาษาไทยครบตามจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาคือ เรื่องที่มีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่การจัดแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนเช่น ห้องสมุด มุมหนังสือ มีความเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ($\bar{X} = 4.43$) และสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับรายวิชา ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ

นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมากที่สุดได้แก่มีการจัดแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนเช่น ห้องสมุด มุมหนังสือ มีความเหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน ($\bar{X} = 4.92$) รองลงมาคือเรื่องที่มีพร้อมระดับมากได้แก่คอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.24$) และสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย สื่อและอุปกรณ์การเรียนมีความเหมาะสมกับรายวิชา ($\bar{X} = 4.04$) ตามลำดับ

6) ด้านงบประมาณ

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านงบประมาณ ในภาพรวมมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความพร้อมระดับมาก ได้แก่โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างเพียงพอ โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างเพียงพอ โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ โรงเรียนมีงบประมาณเพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางภาษาไทยมีอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.57$) และโรงเรียนมีงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ปรากฏผลดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ดังนี้

- ควรสำรวจและดำเนินการจัดหา/จัดซื้อ หนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดภาษาไทยตั้งแต่เนิ่นๆ เพื่อให้ทันต่อการเรียนการสอนในปีการศึกษาถัดไป เนื่องจากได้รับหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดภาษาไทยล่าช้า ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ราบรื่น

- ห้องสมุดควรเพิ่มเวลาเปิดทำการในช่วงเย็นหลังเลิกเรียน เพื่อให้นักเรียนที่รอผู้ปกครองมารับเข้าไปได้เข้าไปอ่านหนังสือในระหว่างรอผู้ปกครองมารับ

2. ข้อเสนอแนะจากนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ดังนี้

- มุมความรู้ในชั้นเรียนควรจัดหาหนังสือหลากหลายชนิดจากห้องสมุดไปไว้ในชั้นเรียนสลับเปลี่ยนหมุนเวียนแต่ละสัปดาห์ เพื่อให้ให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและมีความสะดวกในการอ่านหนังสือมากยิ่งขึ้น

- ควรมีบริการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตไว้ในห้องเรียน

- ควรมีการติดตั้งอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูงเพื่อให้มีความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล

1.3.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร

ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย มี 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านกระบวนการวัดและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมระดับมากได้แก่ กระบวนการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมาคือด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.84$) และด้านกระบวนการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.76$) ตามลำดับ

ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของนักเรียน มี 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านกระบวนการวัดและประเมินผล พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของ

หลักสูตร ในภาพรวมมีเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มี ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมาคือด้านกระบวนการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ มีผลรายด้านดังต่อไปนี้

1) ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่โรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาคือโรงเรียนมีการประชุม จัดทำแผนงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความต้องการของครูผู้สอน โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.43$) และโรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำและบริหารหลักสูตร โรงเรียนมีการสรุปรายงานผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.29$) ตามลำดับ

2) ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัดอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.14$) และครูดูแลและเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ได้แก่โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.67$) ครูมีการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่จะสอน ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาคือเรื่องที่มีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.32$) ตามลำดับ

3) ด้านกระบวนการวัดและประเมินผล

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ได้แก่ ครูมีการวัดและประเมินผลตรงกับตัวชี้วัด ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมาคือเรื่องที่มีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ครูมีการแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า ($\bar{X} = 4.29$) และครูมีเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ ครูแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร ด้านกระบวนการวัดและประเมินผล ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเรื่องที่มีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ครูแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาคือครูมีการประเมินหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.25$) และครูใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.09$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ปรากฏผลดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ดังนี้

- ครูผู้สอนภาษาไทยควรได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมทางภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากครูผู้สอนภาษาไทยไม่จบตรงตามวิชาเอก จึงไม่ค่อยมีความรู้และมีเทคนิคในการถ่ายทอด อันเป็นเหตุให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบระดับชาติในรายวิชาภาษาไทยต่ำ

- ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย

- ควรเพิ่มกิจกรรมที่สามารถให้นักเรียนได้ฝึกการคิด วิเคราะห์ และเขียนเพิ่มเติม

- ครูควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานนักเรียนทุกระดับชั้นอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะจากนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ดังนี้

- ควรมีการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีผลทางการเรียนต่ำ เช่น เกมการศึกษา

- ควรมีการจัดกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเพื่อส่งเสริมให้มีความเก่งและพัฒนาความสามารถให้เพิ่มมากขึ้น เช่น นักเรียนที่มีความสามารถในการด้านการแต่งคำประพันธ์ เป็นต้น

- ควรฝึกให้นักเรียนได้ค้นคว้าความรู้จากอินเทอร์เน็ตมากขึ้น

- ควรมีการจัดสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

1.3.4 ผลการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร

ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนทางภาษาไทย มีผลการประเมินเป็นรายด้านดังนี้

1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนมีคะแนนร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 61.87 ซึ่งผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 30.51 ระดับดีมาก ร้อยละ 23.73 และระดับดีร้อยละ 7.63 ตามลำดับ

2) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียน มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 98.31 ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับดี ร้อยละ 61.02 ระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 37.29 และระดับผ่านร้อยละ 1.69 ตามลำดับ

3) ด้านการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนข้อความ มีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนข้อความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2560 ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 75.42 ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับดีเยี่ยม 38.98 ระดับดี ร้อยละ 36.44 และระดับผ่านร้อยละ 24.58 ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

จากการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนภาษาไทย และนักเรียนระดับประถมศึกษา ในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมิน สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย มีการประเมิน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านเนื้อหารายวิชา ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านสื่อและอุปกรณ์ และด้านงบประมาณ ส่วนนักเรียนมีการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านครูผู้สอน ด้านอาคารสถานที่ และด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ผู้ศึกษาอภิปรายผลดังนี้

ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทยมีความเห็นว่า ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นด้านโครงสร้างของหลักสูตรมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนมีการประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับครู และชี้แจงโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาทุกกลุ่มสาระให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองทราบก่อนเปิดภาคเรียน และมีการประชุมประจำเดือนของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับอมรา เล็กเริงสินธุ์ (2540) ที่ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตรคือเอกสารที่บรรจุแผนงานหรือโครงการและเนื้อหากิจกรรมต่างๆ ให้แก่นักเรียน โดยแผนงานหรือโครงการนั้นมีองค์ประกอบที่สมบูรณ์ คือมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน มีการกำหนดเนื้อหาสาระ ประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อนักเรียน มีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบ มีการนำแผนและโครงการนั้นไปปฏิบัติในสถาบันการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญศรี พรหมมาพันธุ์ และคณะ (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินหลักสูตรแขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยในเบื้องต้นของหลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก จำแนกเป็น ด้านโครงสร้างหลักสูตร ได้แก่ จำนวนชุดวิชาและหน่วยกิต ตลอดหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ เทปประกอบชุดวิชา คุณลักษณะของอาจารย์ ได้แก่ คุณวุฒิทางการศึกษา ของอาจารย์ คุณลักษณะของนักเรียน ได้แก่ มีความรู้ความสามารถในการศึกษาด้วยตนเอง

สำหรับนักเรียนมีความเห็นว่า ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นด้านครูผู้สอนมีความพร้อมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) ทั้งนี้เพราะ ครูผู้สอนมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอน

สอนปรับปรุงเนื้อหาการเรียนการสอนอยู่เสมอเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน อีกทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน และเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งหากพิจารณาการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพต่อการจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2545, น.31) กล่าวไว้ว่า ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง รัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตรา แซ่โซว (2557, น.69-72) ได้ทำการประเมินหลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมืองไคซอน พมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า การเตรียมความพร้อมของหลักสูตร ด้านบุคลากร สื่อ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ มีการเตรียมความพร้อมและมีความเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุติพร เพาะบุญ (2555) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของโรงเรียนคริสตศงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก มีความเห็นต่อคุณลักษณะของอาจารย์โดยรวมว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก

ถึงแม้ว่าผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นในภาพรวมจะผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีบางข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งผู้ศึกษาขอนำมาอภิปรายดังนี้

ปัจจัยเบื้องต้นในด้านบุคลากรด้านครูผู้สอนมีวุฒิการศึกษาตรงกับรายวิชาที่สอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย มีความพร้อมในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.29$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เพราะครูที่จบวิชาเอกภาษาไทยได้ย้ายกลับภูมิลำเนา และทางโรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ยังไม่ได้รับการจัดสรรจากเขตพื้นที่การศึกษาและวิชาเอกภาษาไทยเป็นวิชาเอกที่ขาดแคลนและมีผู้ที่สอบผ่านการคัดเลือกจากทางเขตพื้นที่การศึกษามีจำนวนน้อยกว่าจำนวนโรงเรียนที่ต้องการ ซึ่งหากพิจารณามาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้และเกณฑ์พิจารณาเพื่อการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มาตรฐานที่ 8 มาตรฐานด้านครู ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ครูผู้สอนตรงตามวิชาเอก / โท หรือความถนัด โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานียังไม่สามารถบริหารจัดการ

ได้ตามเกณฑ์การประเมินตามสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้กำหนดไว้ และจากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบที่สาม (พ.ศ. 2554-2558) โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี มีคะแนนเฉลี่ยมาตรฐานที่ 8 เพียงร้อยละ 60 ระดับคุณภาพพอใช้ (ฝ่ายวิชาการโรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ, 2557) และสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรีย์ ลำจวน (2552) ที่ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองเกษมเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 2 มีความเห็นว่าคุณภาพพร้อมปัจจัยเบื้องต้นด้านบุคลากร มีความเหมาะสมระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ปัจจัยเบื้องต้นในด้านอาคารสถานที่ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง 3 เรื่อง ได้แก่ อาคารเรียน/ห้องเรียนมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย และแสงสว่างภายในอาคารเรียน/ห้องเรียนสว่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.43$) และจำนวนเครื่องของพัดลมต่อห้องเรียนมีความเพียงพอ ($\bar{X} = 3.29$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เนื่องจากสภาพปัจจุบันของอาคารเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นอาคารเรียนไม้หลังเก่า และมีอายุมากกว่า 50 ปี ทางโรงเรียนได้จัดหางบประมาณปรับปรุงและซ่อมแซมให้มีสภาพพอใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งหากพิจารณาการจัดสภาพห้องเรียนเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2545, น.14) กล่าวไว้ว่า ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ ยังไม่สามารถพัฒนาห้องเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าว เช่นเดียวกับงานวิจัยของวัชรีย์ ลำจวน (2552) ที่ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองเกษมเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 2 มีความเห็นว่าคุณภาพพร้อมปัจจัยเบื้องต้นด้านอาคารสถานที่ มีความพร้อมระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ปัจจัยเบื้องต้นในด้านสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย ด้านคอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความพร้อมระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) และระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมมีความรวดเร็ว ($\bar{X} = 2.71$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

สำหรับนักเรียนมีความเห็นว่า ระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมมีความรวดเร็ว มีความพร้อมระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เพราะคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีอายุการใช้งานที่นานแล้ว จึงทำให้เกิดการชำรุดไม่สามารถใช้งานได้ ทางโรงเรียนได้จัดหางบประมาณปรับปรุงและซ่อมแซมให้มีสภาพพอใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนแต่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน ส่วนระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมมีความล่าช้า นั้น เนื่องจากโรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อตั้งอยู่ห่างไกลจากการส่งระบบสัญญาณของแม่ข่าย ทำให้ระบบสัญญาณไม่เสถียรเป็นเหตุให้ระบบอินเทอร์เน็ตมีความล่าช้า ซึ่งหากพิจารณาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) 2545, น.37) กล่าวไว้ว่า รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมตามความจำเป็น โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ ยังไม่สามารถพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตให้มีความเร็วเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิจิตรา แซ่โซว (2557, น.69-72) ได้ทำการประเมินหลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมืองโกสอน พมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อปัจจัยเบื้องต้นด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ในรายข้อมีระบบอินเทอร์เน็ตในการศึกษาหาความรู้ มีความพร้อมระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพินนภัส ตลอดจนพงษ์ (2556, น.85) ได้ทำการประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อปัจจัยเบื้องต้น ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา ด้านคอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล มีความพร้อมระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร

จากการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนภาษาไทย และนักเรียนระดับประถมศึกษา ในภาพรวม มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมิน สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย มีการประเมิน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านกระบวนการวัดและประเมินผล ส่วนนักเรียนมีการประเมิน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านกระบวนการวัดและประเมินผลผู้ศึกษาอภิปรายผล ดังนี้

ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทยมีความเห็นว่า ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) ทั้งนี้เพราะทางโรงเรียน มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบสม่ำเสมอ มีการประชุมจัดทำแผนงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความต้องการของครูผู้สอน และมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉนิษฐา พันธุ์พานิชย์ ที่ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า การประเมินผลการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.88$)

สำหรับนักเรียนมีความเห็นว่า ความพร้อมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) ทั้งนี้เพราะครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น มีการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่จะสอน เอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล มีการจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับสุกฤษณ์ สถิติไชยนนท์ (2557) ที่ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาโครงการห้องเรียนพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี พบว่า การประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของนักเรียนในโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านภาษาอังกฤษ (MEP) มีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X}=4.42$) นักเรียนในโครงการส่งเสริมชาวปัญญาด้านภาษาอังกฤษ (EN) มีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X}=4.25$) และนักเรียนในโครงการส่งเสริมชาวปัญญาด้านวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ (SM) มีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X}=4.13$)

ถึงแม้ว่าผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรในภาพรวมจะผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีบางข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ซึ่งผู้วิจัยขอนำมาอภิปรายดังนี้

ด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรในด้านกระบวนการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย เห็นว่าเรื่องที่มีความเหมาะสมระดับปานกลางคือ ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.43$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

สำหรับนักเรียนมีความเห็นว่าเรื่องที่มีความเหมาะสมระดับปานกลางได้แก่ ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานเพื่อน ($\bar{X} = 3.35$) และ ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานตนเอง ($\bar{X} = 3.34$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนมีความเห็นว่านักเรียนในระดับประถมศึกษายังไม่มีความเข้าใจในหลักการประเมิน จึงทำให้ผลการประเมินมีความคลาดเคลื่อนและไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2555, น.160-163) ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน อาจเกิดขึ้นได้หลายประการ ตั้งแต่ขาดการวางแผนในการประเมินที่ดี การไม่ยึดหลักของการประเมินที่ดี การเลือกวิธีการประเมินที่ไม่เหมาะสม การข้ามขั้นตอนการประเมิน การมีอคติของผู้สร้างหลักสูตร โดยสร้างหลักสูตรแล้วต้องดีจึงมักไม่มีการทดลองใช้ การขาดข้อมูลที่เที่ยงและตรงขาดการประเมินทั้งระบบ ผู้ประเมินไม่รู้เนื้อหาของบทเรียนและขาดทักษะในการประเมิน จากปัญหาดังกล่าวผู้ประเมินหลักสูตรและการสอนควรพึงระวังและป้องกันปัญหาต่าง ๆ ให้เกิดปัญหาน้อยที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรีย์ ลำจวน (2552) ที่ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองเกษมเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 2 มีความเห็นว่า ความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตรด้านการวัดและประเมินผลด้านเพื่อนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทยมีความเหมาะสมระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2.2 ผลการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร

จากการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี มีประเด็นที่สำคัญ ซึ่งผู้ศึกษาอภิปรายผลดังนี้

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนร้อยละ 61.87 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี ซึ่งผลการประเมินไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางภาษาไทย นักเรียนร้อยละ 98.31 มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป ซึ่งผลการประเมิน

เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และด้านความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน นักเรียนร้อยละ 75.42 มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จะเห็นได้ว่าการประเมินหลักสูตรในทั่วไปนั้น เป้าหมายสูงสุดของการประเมินคือผลผลิตของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการประเมินการประเมินหลักสูตรของสแตก (Robert E Stake) ที่เน้นการบรรยายและตัดสินคุณค่าของหลักสูตร โดยการนำข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตรมาพิจารณา และแยกศึกษาข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ผลที่คาดหวัง ผลที่เกิดขึ้น มาตรฐานที่ใช้และการตัดสิน (กัญญา รินทรตศิริกุล 2555, น.193-200) ซึ่งจากผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี พบว่าผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน มีความเห็นสอดคล้องกันว่าหลักสูตรสถานศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ยกเว้นด้านผลผลิตของหลักสูตรด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่ได้ผลการเรียนตั้งแต่ระดับดีขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 61.87 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้สาเหตุส่วนหนึ่งอาจมาจากปัจจัยเบื้องต้นด้านบุคลากร ซึ่งผลการศึกษาพบว่าครูผู้สอนมีวุฒิการศึกษาตรงกับรายวิชาที่สอนมีความพร้อมในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.29$) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ดังนั้นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป เช่นเดียวกับงานวิจัยของ พิณภัส ตลอดพงษ์ (2556) และมนัญชยา หาระชัย (2559) ที่พบว่าผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นด้านครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพในด้านการสอน และมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับการสอนในรายวิชา อยู่ในระดับมากขึ้นไปทำให้ผลผลิตของหลักสูตรอยู่ในระดับมากขึ้นด้วย

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี พบว่าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ได้กำหนดไว้ แต่ต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงให้ข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ครูควรให้นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานนักเรียน เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนรู้อของนักเรียน

3.1.2 โรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนไม่ตรงกับวิชาเอกเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและมีเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการทางภาษาไทยที่สูงขึ้น

3.1.3 ห้องสมุดควรเพิ่มช่วงเวลาในการเปิดให้เข้าใช้บริการ และควรจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมรักการอ่าน กิจกรรมสัปดาห์ห้องสมุด และการค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตให้มากขึ้น เป็นต้น

3.1.4 ครูผู้สอนควรมีการคัดกรองนักเรียนที่อ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ และทำการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

3.1.5 โรงเรียนควรมีการพัฒนาระบบเครือข่ายและสัญญาณอินเทอร์เน็ตรวมไปถึงเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง เพื่อส่งเสริมให้ครูผู้สอนและนักเรียนได้มีโอกาสเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนและการสืบค้นข้อมูลในระบบออนไลน์ได้มากขึ้น

3.1.6 โรงเรียนควรปรับปรุงอาคารเรียนและห้องเรียนให้มีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย แสงสว่างภายในอาคารเรียนและห้องเรียน รวมไปถึงจำนวนพัดลม ควรจัดให้มีอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3.2.2 ในการประเมินหลักสูตรครั้งต่อไป ควรเพิ่มเครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์ จะทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

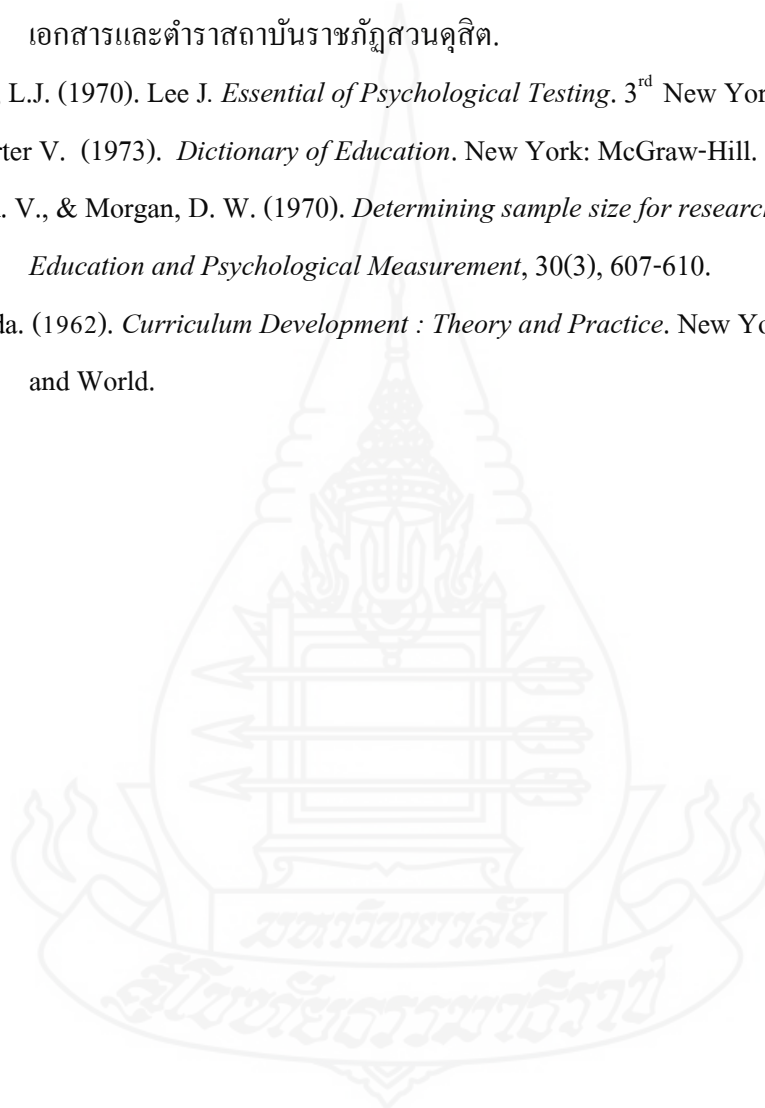
บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *หลักสูตรสถานศึกษา*. [ระบบออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 10
สิงหาคม 2561, จาก <http://www.kunkroo.com>
- กัญจนา ดินทรต้นศิริกุล. (2555). รูปแบบการประเมินหลักสูตร. ใน *ประมวลสาระชุดวิชา การ
ประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน*. หน้าที่ 4 น.165-223 (พิมพ์ครั้งที่ 5).
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ฉนิษฐา พันธุ์พานิชย์. (2557). *การประเมินหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค (หลักสูตรปรับปรุง 2555) สำนักวิชา
วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ชวลีพร เพาะบุญ. (2555). *การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ของ โรงเรียนคริสตสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัด
นครนายก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี, กรุงเทพฯ.
- ณัฐริการ์ เปียร์ แก่นดีดิง. (2553). *ความหมายหลักสูตรสถานศึกษา*. [เว็บไซต์]. สืบค้นเมื่อ 10
สิงหาคม 2561, จาก <http://www.gotoknow.org/posts/372468>.
- ทิสนา แจมณี. (2554). *รวมบทความทางการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- บุญศรี พรหมมาพันธุ์. (2550). *การประเมินหลักสูตรแขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา*. ใน
ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตร. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2554). *การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการประเมินหลักสูตร*. ใน *เอกสาร
การสอนชุดวิชาการประเมินหลักสูตร*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2557). *การวิจัยทางสังคมศาสตร์*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2561). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: วังอักษร.

- ประยงค์ เนาวบุตร และ สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์. (2555). แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน*. หน่วยที่ 1 น.1-163 (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ. (2559). *หลักสูตรสถานศึกษา*. โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ. ปทุมธานี.
- ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ. (2560). *ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET)*. โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ. ปทุมธานี.
- พิณนภัส ตลอดจนพงษ์. (2556). *การประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- พิชิต ฤทธิจรรณ. (2558). *หลักสูตรวัดและประเมินผลการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: เฮาส์ออฟเคอร์มิส.
- พิสนุ พงศ์ศรี. (2549). *การประเมินทางการศึกษา แนวคิดสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: เทียมป่าการพิมพ์.
- มนัญญา หาระชัย. (2559). *การประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2555). *ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน*. หน่วยที่ 3 น. 124-163 (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรรณดี แสงประทีปทอง. (2555). *การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินหลักสูตร*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน*. หน่วยที่ 8 น.87-143 (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วัชรีย์ ลำจวน. (2552). *การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองเกษมเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- วันภาษาไทยแห่งชาติ. (2561). สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2561, จากวิกิพีเดีย
[http://th.wikipedia.org/wiki/ วันภาษาไทยแห่งชาติ](http://th.wikipedia.org/wiki/วันภาษาไทยแห่งชาติ).
- วิจิตร ชาญไชว. (2557). การประเมินหลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมืองไคซอน พมวิทาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน: ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สุวีทาสาน์.
 _____ . (2555). ผู้เรียนเป็นสำคัญ. ใน สารานุกรมวิชาชีพครู เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. น.425-430. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- ศักดิ์ศรี ปาณกุล. (2554). หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุภมาส อังศุกโชติ. (2550). รูปแบบการประเมินนโยบาย แผนงานและโครงการ. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินนโยบาย แผนงานและโครงการ. หน่วยที่ 5 น.5-1-5-67. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภลักษณ์ สถิตไชยนนท์. (2557). การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โครงการห้องเรียนพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุรติสินี กุลเทศ. (2553). หลักสูตรสถานศึกษา. [อิเล็กทรอนิกส์]. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2561, จาก www.sujaree.com.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2557). หลักการและแนวปฏิบัติในการประเมินนโยบายแผนงาน โครงการ และหลักสูตร. ใน ประมวลสาระชุดวิชา วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา. หน่วยที่ 11 น.11-1-11-68. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมถวิล วิจิตรวรรณ. (2557). การสร้างเครื่องมือวัดด้านเจตพิสัย. ใน ประมวลสาระชุดวิชา การวิจัยและสถิติทางการศึกษา. หน่วยที่ 7 น.7-1-7-78. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *หลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ*. กรุงเทพฯ:
อักษรไทย.
- อมรา เล็กเริงสินธุ์. (2540). *หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ฝ่าย
เอกสารและตำราสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- Cronbach, L.J. (1970). Lee J. *Essential of Psychological Testing*. 3rd New York: Harper Row.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*.
Education and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York: Harcourt Brace
and World.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

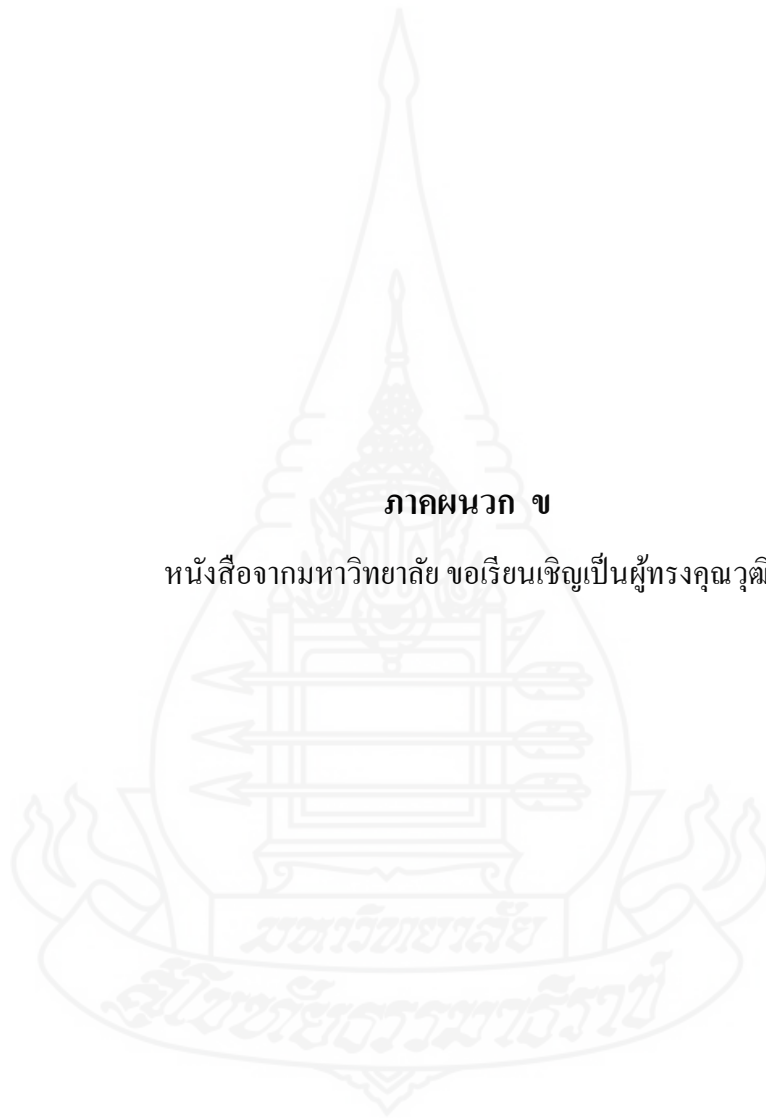

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1.. ชื่อ	นายประพทธี บุญอำไพ
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1
วุฒิการศึกษา	ศษ.ม. การบริหารการศึกษา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	รองผู้อำนวยการ สพป. ปทุมธานี เขต 1
2. ชื่อ	นางศรีรัตน์ ยั่งยืน
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 1
วุฒิการศึกษา	ศษ.บ. ศึกษาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	ครูผู้ทรงคุณค่า (ครูชำนาญการพิเศษ)
ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3. ชื่อ	นายอำคา สิทธิระบุตร
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดหนองจอก (ภักดีนรเศรษฐ)
สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	ศศ.บ. ศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	ครูชำนาญการพิเศษ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคผนวก ข

หนังสือจากมหาวิทยาลัย ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๑๒๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๘ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายประพจน์ บุญอำไพ

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางมยุรี พินจงสกุลดิชฐ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียน ด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วิฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘-๖๑๖๘-๒๗๘๗

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๑๒๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๘ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางศรีรัตน์ ยั่งยืน

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางมยุรี พินจงสกุลดิชฐ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียน ด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘-๖๑๖๘-๒๗๘๗

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๑๒๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๘ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายอำคา สิริระบุตร

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางมยุรี พินจงสกุลดิชฐ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้น มีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผล ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็น เพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียน ด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘-๖๑๖๘-๒๗๘๗

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี
(สำหรับผู้บริหาร และครูผู้สอน)**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปสรุปในภาพรวม เพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของชาติในโอกาสต่อไป

ข้อมูลจากท่านเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จึงขอความกรุณาจากท่าน ได้ตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อที่ตรงตามสภาพจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และความเชื่อถือได้ของข้อมูล อันจะส่งผลอย่างยิ่งต่อความเชื่อถือได้ของข้อสรุป และจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาหลักสูตรอย่างแท้จริง

2. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและสถานภาพทางราชการของท่านแต่อย่างใด

3. สาระสำคัญในแบบสอบถาม จำแนกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร และความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร และด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและเติมข้อความให้สมบูรณ์

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ระดับการศึกษา
- ปริญญาตรี
- ปริญญาโท
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)
- วิชาเอกที่จบการศึกษา (โปรดระบุ).....
3. ตำแหน่งทางราชการในปัจจุบัน
- ผู้บริหาร
- ครูผู้สอน
4. วิทยฐานะ
- ยังไม่มีวิทยฐานะ
- ชำนาญการ
- ชำนาญการพิเศษ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร และความเหมาะสมด้าน
กระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความเหมาะสม / ความพร้อมตามสภาพจริง
โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง ความพร้อม/ความเหมาะสมระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความพร้อม/ความเหมาะสมระดับมาก
- 3 หมายถึง ความพร้อม/ความเหมาะสมระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความพร้อม/ความเหมาะสมระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความพร้อม/ความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

1. ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม/ความพร้อม				
		5	4	3	2	1
1.1 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (ด้านโครงสร้างของหลักสูตร)						
1.	น้ำหนักหน่วยการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร					
2.	จำนวนชั่วโมงเรียนตลอดหลักสูตร					
3.	การกำหนดเวลาเรียน					

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม/ความพร้อม				
		5	4	3	2	1
4.	การกำหนดกิจกรรมการพัฒนานักเรียน					
1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (ด้านเนื้อหาวิชา)						
1.	เนื้อหาในรายวิชามีความถูกต้อง					
2.	เนื้อหาในรายวิชามีความเหมาะสมกับหลักสูตร					
3.	เนื้อหาในรายวิชามีความทันสมัย					
4.	เนื้อหาในรายวิชามีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน					
1.3 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (ด้านคุณลักษณะของบุคลากร)						
1.	ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารหลักสูตร					
2.	ครูผู้สอนมีวุฒิการศึกษาตรงกับรายวิชาที่สอน					
3.	ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู					
4.	ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา					
5.	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน มีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน					
1.4 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (ด้านอาคารสถานที่)						
1.	อาคารเรียน/ห้องเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย					
2.	อาคารเรียน/ห้องเรียนมีความสะอาด					
3.	อาคารเรียน/ห้องเรียนมีเพียงพอสำหรับการเรียนรู้					
4.	ห้องเรียนมีการจัดบรรยากาศให้เป็นแหล่งเรียนรู้					
5.	แสงสว่างภายในอาคารเรียน/ห้องเรียนสว่างเพียงพอ					
6.	จำนวนเครื่องของพัดลมต่อห้องเรียนเหมาะสม					
1.5 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (ด้านสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้)						
1.	มีคู่มือครูให้ครูได้ศึกษาครบทุกชั้นเรียน					
2.	มีแบบเรียนภาษาไทยครบถ้วนตามหลักสูตร					
3.	มีแบบฝึกหัดภาษาไทยครบตามจำนวนนักเรียน					
4.	คอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม					
5.	ระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมมีความรวดเร็ว					
6.	สื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนมีเพียงพอ					

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม/ความพร้อม				
		5	4	3	2	1
7.	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับรายวิชา					
8.	การจัดแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนเช่น ห้องสมุด มุมหนังสือ มีความเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน					
1.6 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (ด้านงบประมาณ)						
1.	โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุน การพัฒนาครูอย่างเพียงพอ					
2.	โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่าง เพียงพอ					
3.	โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ					
4.	โรงเรียนมีงบประมาณเพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางภาษาไทยมีอย่างเพียงพอ					
5.	โรงเรียนมีงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเพียงพอ					

2. ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม/ความพร้อม				
		5	4	3	2	1
2.1 ด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร (กระบวนการบริหารหลักสูตร)						
1.	โรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำและบริหารหลักสูตร					
2.	โรงเรียนมีการประชุม จัดทำแผนงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความต้องการของครูผู้สอน					
3.	โรงเรียนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานวิชาการ					
4.	โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการในการบริหารหลักสูตรอย่างเหมาะสม					

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม/ความพร้อม				
		5	4	3	2	1
5.	โรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบสม่ำเสมอ					
6.	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ					
7.	โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้เหมาะสม					
8.	โรงเรียนมีการสรุปรายงานผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
2.2 ด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร (กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)						
1.	ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัดอย่างเหมาะสม					
2.	ครูจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม					
3.	ครูดำเนินการสอนครบทุกตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในมาตรฐานชั้นปี					
4.	ครูมีการจัดสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศในห้องเรียนที่ช่วยเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ					
5.	ครูดูแลและเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล อย่างเหมาะสม					
6.	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น					
7.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง					
8.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบ วิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา					
2.3 ด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร (กระบวนการวัดผลและประเมินผล)						
1.	ครูมีการแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า					
2.	ครูมีการประเมินก่อนเรียนเพื่อนำผลมาปรับพื้นฐานของนักเรียน					
3.	ครูมีการประเมินหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
4.	ครูมีการวัดและประเมินผลตรงกับตัวชี้วัด					

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม/ความพร้อม				
		5	4	3	2	1
5.	ครูมีเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพ					
6.	ครูมีวิธีการหลากหลายในการวัดผลและประเมินผล					
7.	ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล					
8.	ครูแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ					
9.	ครูมีการนำผลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้เต็มศักยภาพ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยเบื้องต้นและด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตรของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้โดยอิสระในเรื่องต่อไปนี้

1. ปัญหาด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1.1 ด้านโครงสร้างของหลักสูตร
1.2 ด้านเนื้อหา
1.3 บุคลากร
1.4 ด้านอาคารสถานที่

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1.5 ด้านสื่อและอุปกรณ์
1.6 ด้านงบประมาณ

2. ปัญหาด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
2.1 ด้านการบริหารหลักสูตร
2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2.3 ด้านกระบวนการวัดผลและประเมินผล

ขอขอบพระคุณท่านผู้บริหารและคุณครูทุกท่าน

ที่เสียสละเวลาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางมยุรี พินจงสกุลดิษฐ์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี
(สำหรับนักเรียน)**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปสรุปในภาพรวม เพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

ข้อมูลจากนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ครูจึงขอความร่วมมือจากนักเรียน ได้ตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อที่ตรงตามสภาพจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ และความเชื่อถือได้ของข้อมูล อันจะส่งผลอย่างยั่งยืนต่อความเชื่อถือได้ของข้อสรุป และจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาหลักสูตรอย่างแท้จริง

2. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลต่อคะแนนในการเรียนการสอน

3. สาระสำคัญในแบบสอบถาม จำแนกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร และความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร และด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและเติมข้อความให้สมบูรณ์

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ระดับชั้น

ป. 1

ป. 2

ป. 3

ป. 5

ป. 6

ป. 6

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความพร้อม/ความเหมาะสม ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร และความพร้อม/ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร
 คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความเหมาะสม/ความพร้อมตามสภาพจริง
 โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

5	หมายถึง	ความพร้อม/ความเหมาะสมระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความพร้อม/ความเหมาะสมระดับมาก
3	หมายถึง	ความพร้อม/ความเหมาะสมระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความพร้อม/ความเหมาะสมระดับน้อย
1	หมายถึง	ความพร้อม/ความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

1. ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม/ความพร้อม				
		5	4	3	2	1
1.1 ด้านเนื้อหา						
1.	เนื้อหาในรายวิชามีความเข้าใจง่าย					
2.	เนื้อหาในรายวิชามีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน					
3.	เนื้อหาในรายวิชาที่น่าสนใจ					
1.2 ด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน						
1.	ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู					
2.	ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน					
3.	ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา					
4.	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน					
1.3 ด้านอาคารสถานที่						
1.	อาคารเรียน/ห้องเรียนมีความสะอาด					
2.	ห้องเรียนมีการจัดบรรยากาศให้เป็นแหล่งเรียนรู้					
3.	แสงสว่างภายในอาคารเรียน/ห้องเรียนสว่างเพียงพอ					
4.	จำนวนเครื่องของพัสดุต่อห้องเรียนเหมาะสม					

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม/ความพร้อม				
		5	4	3	2	1
1.4 ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน						
1.	สื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนมีความชัดเจน เข้าใจง่าย					
2.	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีการบำรุงรักษา พร้อมใช้งานอยู่เสมอ					
3.	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีเพียงพอต่อการ เรียนการสอน					
4.	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย เหมาะสมกับวัยนักเรียน					
5.	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสม กับรายวิชา					
6.	คอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
7.	ระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมมี ความเร็ว					
8.	มีการจัดแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนเช่น ห้องสมุด มุมหนังสือ มีความเหมาะสมและเพียงพอกับความ ต้องการของนักเรียน					

2. ความเหมาะสมด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม/ความพร้อม				
		5	4	3	2	1
2.1 ด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
1.	ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้ แสดงออกและมีส่วนร่วมในชั้นเรียน					
2.	ครูส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึก ปรับปรุงตนเอง					
3.	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความ คิดเห็น					

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม/ความพร้อม				
		5	4	3	2	1
4.	ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล อย่างเหมาะสม					
5.	ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา อย่างเหมาะสม					
6.	ครูเข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา					
7.	ครูผู้สอนมีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้และใช้สื่อ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
8.	ครูมีการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่จะ สอน					
2.2 ด้านกระบวนการวัดผลและประเมินผล						
1.	ครูมีการประเมินผลก่อนเรียนเพื่อนำผลมาเป็น ข้อมูลในการปรับพื้นฐานของนักเรียน					
2.	ครูมีการประเมินหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้ ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
3.	ครูใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดผลและ ประเมินผล					
4.	ครูใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลตรงกับ ตัวชี้วัด					
5.	ครูแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้ นักเรียนทราบล่วงหน้า					
6.	ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน ตนเอง					
7.	ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน เพื่อน					
8.	ครูแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนและผู้ปกครอง ทราบ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยเบื้องต้นและด้านกระบวนการ
ของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้โดยอิสระในเรื่องต่อไปนี้

1. ปัญหาด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1.1 ด้านเนื้อหา
1.2 ด้านผู้สอน
1.3 ด้านอาคารสถานที่
1.3 ด้านสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้

2. ปัญหาด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
<p>2.1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>2.2 ด้านกระบวนการวัดผลและประเมินผล</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

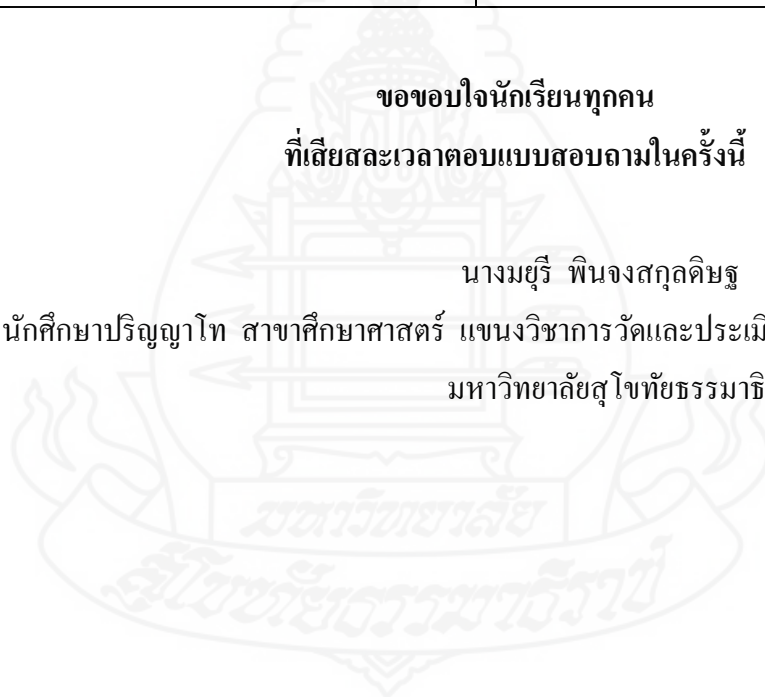
ขอขอบใจนักเรียนทุกคน

ที่เสียสละเวลาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางมยุรี พินจงสกุลดิษฐ์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์ แผนกวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

แบบบันทึกข้อมูลผลบันทึกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางคณิตศาสตร์
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ
จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2560

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ	เกณฑ์การพิจารณา
ดีเยี่ยม (3)	1. ได้รับความผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 5-8 คุณลักษณะและไม่มีคุณลักษณะใดได้รับความผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี
ดี (2)	1. ได้รับความผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 1-4 คุณลักษณะและไม่มีคุณลักษณะใดได้รับความผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี หรือ 2. ได้รับความผลการประเมินระดับดีทั้ง 8 คุณลักษณะ หรือ 3. ได้รับความผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน 5-7 คุณลักษณะและมีบางลักษณะได้ผลการประเมินระดับผ่าน
ผ่าน (1)	1. ได้รับความผลการประเมินระดับผ่าน ทั้ง 8 คุณลักษณะ หรือ 2. ได้รับความผลการประเมินระดับดีขึ้นไป จำนวน 1-4 คุณลักษณะ และคุณลักษณะที่เหลือได้รับความผลการประเมินระดับผ่าน
ไม่ผ่าน (0)	1. ได้รับความผลการประเมินระดับไม่ผ่าน ตั้งแต่ 1 คุณลักษณะขึ้นไป

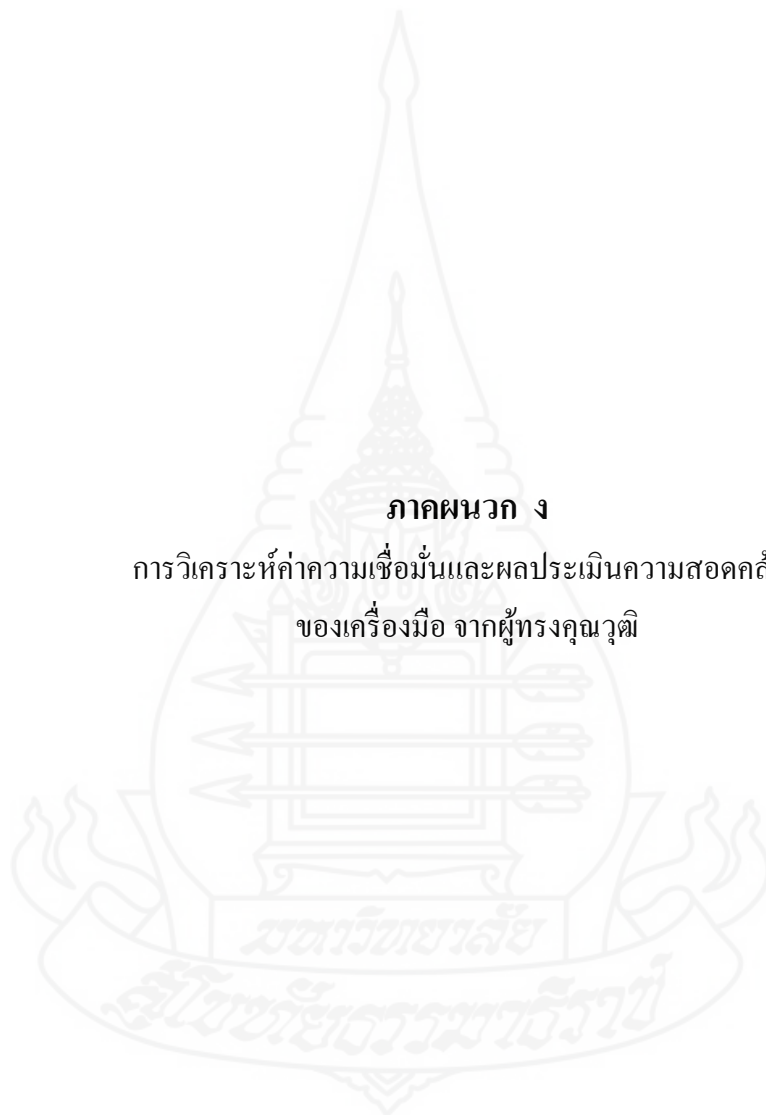
ระดับ	จำนวนนักเรียน (คน)							ร้อยละ	ผลการประเมิน
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	รวม		
ดีเยี่ยม									
ดี									
รวม									
ผ่าน									
ไม่ผ่าน									
รวม									
รวมทั้งหมด									

แบบบันทึกข้อมูลผลความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัด
ปทุมธานี ปีการศึกษา 2560

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ	เกณฑ์การพิจารณา
ดีเยี่ยม (3)	มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน ที่มีคุณภาพดีเลิศอยู่เสมอ
ดี (2)	มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนเป็นที่ยอมรับ
ผ่าน (1)	มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน ที่มีข้อบกพร่องบางประการ
ไม่ผ่าน (0)	ไม่มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนหรือถ้ามีผลงานนั้นยังมีข้อบกพร่องที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายประการ

ระดับ	จำนวนนักเรียน (คน)					ร้อยละ	ผลการประเมิน
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	รวม
ดีเยี่ยม							
ดี							
รวม							
ผ่าน							
ไม่ผ่าน							
รวม							
รวมทั้งสิ้น							

ภาคผนวก ง

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นและผลประเมินความสอดคล้อง
ของเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ

สรุปผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา (ข้อคำถาม) กับวัตถุประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ
(ฉบับผู้บริหาร และครูผู้สอน)

ข้อที่	ข้อคำถาม	ผลรวม ของ คะแนน	IOC	หมายเหตุ
1.1 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (ความพร้อม/ความเหมาะสมด้านโครงสร้างของหลักสูตร)				
1.	น้ำหนักหน่วยการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร	3	1.00	ใช้ได้
2.	จำนวนชั่วโมงเรียนตลอดหลักสูตร	3	1.00	ใช้ได้
3.	การกำหนดเวลาเรียน	3	1.00	ใช้ได้
4.	การกำหนดกิจกรรมการพัฒนานักเรียน	3	1.00	ใช้ได้
1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (ความพร้อม/ความเหมาะสมด้านเนื้อหารายวิชา)				
1.	เนื้อหาในรายวิชามีความถูกต้อง	3	1.00	ใช้ได้
2.	เนื้อหาในรายวิชามีความเหมาะสมกับหลักสูตร	3	1.00	ใช้ได้
3.	เนื้อหาในรายวิชามีความทันสมัย	3	1.00	ใช้ได้
4.	เนื้อหาในรายวิชามีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	3	1.00	ใช้ได้
1.3 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (ความพร้อม/ความเหมาะสมด้านคุณลักษณะของบุคลากร)				
1.	ผู้บริหารมีความสามารถด้านการบริหารหลักสูตร	3	1.00	ใช้ได้
2.	ครูผู้สอนมีวุฒิการศึกษาตรงกับรายวิชาที่สอน	3	1.00	ใช้ได้
3.	ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู	3	1.00	ใช้ได้
4.	ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา	3	1.00	ใช้ได้
5.	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน มีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน	3	1.00	ใช้ได้
1.4 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (ความพร้อม/ความเหมาะสมด้านอาคารสถานที่)				
1.	อาคารเรียน/ห้องเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย	3	1.00	ใช้ได้
2.	อาคารเรียน/ห้องเรียนมีความสะอาด	3	1.00	ใช้ได้
3.	อาคารเรียน/ห้องเรียนมีเพียงพอสำหรับการเรียนรู้	3	1.00	ใช้ได้
4.	ห้องเรียนมีการจัดบรรยากาศให้เป็นแหล่งเรียนรู้	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ผลรวม ของ คะแนน	IOC	หมายเหตุ
5.	แสงสว่างภายในอาคารเรียน/ห้องเรียนสว่างเพียงพอ	3	1.00	ใช้ได้
6.	จำนวนเครื่องของพัดลมต่อห้องเรียนเหมาะสม	3	1.00	ใช้ได้
1.5 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (ความพร้อม/ความเหมาะสมด้านสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้)				
1.	มีคู่มือครูให้ครูได้ศึกษาครบทุกชั้นเรียน	3	1.00	ใช้ได้
2.	มีแบบเรียนภาษาไทยครบถ้วนตามหลักสูตร	3	1.00	ใช้ได้
3.	มีแบบฝึกหัดภาษาไทยครบตามจำนวนนักเรียน	3	1.00	ใช้ได้
4.	คอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เหมาะสม	3	1.00	ใช้ได้
5.	ระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมมีความ รวดเร็ว	3	1.00	ใช้ได้
6.	สื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนมีเพียงพอ	3	1.00	ใช้ได้
7.	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับ รายวิชา	3	1.00	ใช้ได้
8.	การจัดแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนเช่น ห้องสมุด มุม หนังสือ มีความเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน	3	1.00	ใช้ได้
1.6 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (งบประมาณ)				
1.	โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุน การพัฒนาครูอย่าง เพียงพอ	3	1.00	ใช้ได้
2.	โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรอย่าง เพียงพอ	3	1.00	ใช้ได้
3.	โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำสื่อการ เรียนการสอนอย่างเพียงพอ	3	1.00	ใช้ได้
4.	โรงเรียนมีงบประมาณเพื่อใช้ในการปรับปรุงพัฒนา แหล่งเรียนรู้ทางภาษาไทยมีอย่างเพียงพอ	3	1.00	ใช้ได้
5.	โรงเรียนมีงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ของนักเรียนอย่างเพียงพอ	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ผลรวม ของ คะแนน	IOC	หมายเหตุ
2.1 ด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร (กระบวนการบริหารหลักสูตร)				
1.	โรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำและบริหารหลักสูตร	3	1.00	ใช้ได้
2.	โรงเรียนมีการประชุม จัดทำแผนงานวิชาการ โดยคำนึงถึงความต้องการของครูผู้สอน	3	1.00	ใช้ได้
3.	โรงเรียนให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานวิชาการ	3	1.00	ใช้ได้
4.	โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการในการบริหารหลักสูตรอย่างเหมาะสม	3	1.00	ใช้ได้
5.	โรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบสม่ำเสมอ	3	1.00	ใช้ได้
6.	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	3	1.00	ใช้ได้
7.	โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ที่เหมาะสม	3	1.00	ใช้ได้
8.	โรงเรียนมีการสรุปรายงานผลการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	3	1.00	ใช้ได้
2.2 ด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร (กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)				
1.	ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัดอย่างเหมาะสม	3	1.00	ใช้ได้
2.	ครูจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	3	1.00	ใช้ได้
3.	ครูดำเนินการสอนครบทุกตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในมาตรฐานชั้นปี	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ผลรวม ของ คะแนน	IOC	หมายเหตุ
2.2 ด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร (กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)				
4.	ครูมีการจัดสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศในห้องเรียนที่ช่วยเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ	3	1.00	ใช้ได้
5.	ครูดูแลและเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล อย่างเหมาะสม	3	1.00	ใช้ได้
6.	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น	3	1.00	ใช้ได้
7.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง	3	1.00	ใช้ได้
8.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบ วิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา	3	1.00	ใช้ได้
2.3 ด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร (กระบวนการวัดผลและประเมินผล)				
1.	ครูมีการแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	3	1.00	ใช้ได้
2.	ครูมีการประเมินก่อนเรียนเพื่อนำผลมาปรับพื้นฐานของนักเรียน	3	1.00	ใช้ได้
3.	ครูมีการประเมินหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	3	1.00	ใช้ได้
4.	ครูมีการวัดและประเมินผลตรงกับตัวชี้วัด	3	1.00	ใช้ได้
5.	ครูมีเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพ	3	1.00	ใช้ได้
6.	ครูมีวิธีการหลากหลายในการวัดผลและประเมินผล	3	1.00	ใช้ได้
7.	ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	3	1.00	ใช้ได้
8.	ครูแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ	3	1.00	ใช้ได้
9.	ครูมีการนำผลการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้เต็มศักยภาพ	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ผลรวม ของ คะแนน	IOC	หมายเหตุ
1.1 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (เนื้อหา)				
1.	เนื้อหาในรายวิชามีความเข้าใจง่าย	3	1.00	ใช้ได้
2.	เนื้อหาในรายวิชามีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	3	1.00	ใช้ได้
3.	เนื้อหาในรายวิชาที่น่าสนใจ	3	1.00	ใช้ได้
1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (ครูผู้สอน)				
1.	ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู	3	1.00	ใช้ได้
2.	ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	3	1.00	ใช้ได้
3.	ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา	3	1.00	ใช้ได้
4.	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน	3	1.00	ใช้ได้
1.3 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (อาคารสถานที่)				
1.	อาคารเรียน/ห้องเรียนมีความสะอาด	3	1.00	ใช้ได้
2.	ห้องเรียนมีการจัดบรรยากาศให้เป็นแหล่งเรียนรู้	3	1.00	ใช้ได้
3.	แสงสว่างภายในอาคารเรียน/ห้องเรียนสว่างเพียงพอ	3	1.00	ใช้ได้
4.	จำนวนเครื่องของพัดลมต่อห้องเรียนเหมาะสม	3	1.00	ใช้ได้
1.4 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน)				
1.	สื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	3	1.00	ใช้ได้
2.	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีการบำรุงรักษาพร้อมใช้งานอยู่เสมอ	3	1.00	ใช้ได้
3.	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีเพียงพอต่อการเรียนการสอน	3	1.00	ใช้ได้
4.	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัยเหมาะสมกับวัยนักเรียน	3	1.00	ใช้ได้
5.	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับรายวิชา	3	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ผลรวม ของ คะแนน	IOC	หมายเหตุ
1.4 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน)				
6.	คอมพิวเตอร์มีเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3	1.00	ใช้ได้
7.	ระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมมีความรวดเร็ว	3	1.00	ใช้ได้
8.	มีการจัดแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนเช่น ห้องสมุด มุมหนังสือ มีความเหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน	3	1.00	ใช้ได้
2.1 ด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร (กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)				
1.	ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	3	1.00	ใช้ได้
2.	ครูส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง	3	1.00	ใช้ได้
3.	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น	3	1.00	ใช้ได้
4.	ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล อย่างเหมาะสม	3	1.00	ใช้ได้
5.	ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม	3	1.00	ใช้ได้
6.	ครูเข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา	3	1.00	ใช้ได้
7.	ครูผู้สอนมีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้และใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3	1.00	ใช้ได้
8.	ครูมีการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่จะสอน	3	1.00	ใช้ได้
2.2 ด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร (กระบวนการวัดผลและประเมินผล)				
1.	ครูมีการประเมินผลก่อนเรียนเพื่อนำผลมาเป็นข้อมูลในการปรับพื้นฐานของนักเรียน	3	1.00	ใช้ได้
2.	ครูมีการประเมินหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	3	1.00	ใช้ได้
3.	ครูใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดผลและประเมินผล	3	1.00	ใช้ได้

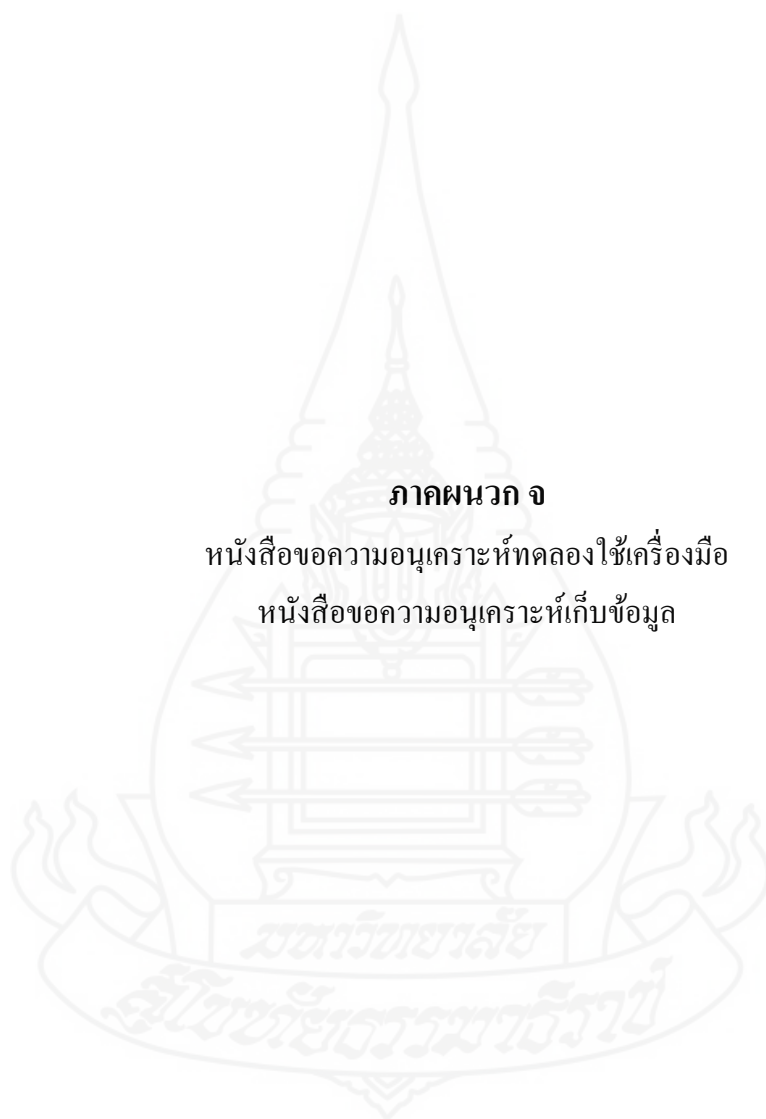
ข้อที่	ข้อความ	ผลรวม ของ คะแนน	IOC	หมายเหตุ
2.2 ด้านกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร (กระบวนการวัดผลและประเมินผล)				
4.	ครูใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลตรงกับตัวชี้วัด	3	1.00	ใช้ได้
5.	ครูแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า	3	1.00	ใช้ได้
6.	ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานตนเอง	3	1.00	ใช้ได้
7.	ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานเพื่อน	3	1.00	ใช้ได้
8.	ครูแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (ป)/๑๓๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ

ด้วยนางมยุรี พินจงสกุลดิษฐ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระ เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียน ชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ จากผู้บริหาร ครูที่สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ ในสังกัดของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการ ทดลองใช้เครื่องมือ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านแจ้งสถานศึกษาอำนวยความสะดวกด้วย ทั้งนี้จะมีให้การรบกวน เวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการวิจัยที่ได้เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๖-๑๖๓๙-๙๖๘๗

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๑๓๒

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ

ด้วยนางมยุรี พินจงสกุลดิษฐ์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ จากผู้บริหาร ครูที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ ในสังกัดของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้เครื่องมือ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านแจ้งสถานศึกษาอำนวยความสะดวกด้วย ทั้งนี้จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการวิจัยที่ได้เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางมยุรี พินจงสกุลดิษฐ์
วัน เดือน ปีเกิด	20 พฤษภาคม พ.ศ. 2524
สถานที่เกิด	อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี
ประวัติการศึกษา	ค.บ. ภาษาอังกฤษ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี พ.ศ. 2546
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
ตำแหน่ง	ครู

